

NOVO! ZDRAVO! UGODNEJŠE! BREZ HOLESTEROLA!
100-odst. čisto, jedilno repično olje **AGRAGOLD**
Edino 100-odst. čisto jedilno olje iz oljne repice na našem tržišču
- sedaj tudi v vseh prodajalnah Dolenjke! Cena: 249,60 tolarjev
V soboto, 23. maja, bo od 7. do 19. ure dežurna trgovina
MARKET SMREČNIKOVA.

ISSN 0416-2242

770416 224000

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

VLAK SE IZTIRIL, KOBILA POGINILA
METLIKA - V torek zjutraj je prišlo na železniškem tiru pred Metliko do nenavadne prometne nesreče. Pred vlak je namreč skočila kobila, zaradi katere se je iztirla os lokomotive, kobila pa je poškodobam podlegla. Potnikom, ki so bili na vlaku, ni bilo nič. Več na 11. strani.

PESEM POSAVJA
SEVNICA - Posavsko pevsko združenje prireja v sodelovanju s sevniško zvezo kulturnih društev tradicionalno revijo Pesem Posavja, ki bo v soboto, 23. maja, ob 19. uri v pritju sevnškega gradu.

SEJEM VINO
LJUBLJANA - Danes se bo tu začelo mednarodno ocenjevanje vin, ki je strokovni uvod v vsakoletni tudi v svetu priznani vinski sejem. Sejem vino Ljubljana '98 bo letos potekal od ponedeljka, 25. do petka, 29. maja.

Paič
Krška vas ☎ 0608/59-059
faks 0608/59-359
Novo mesto ☎ 068/321-423, 321-529

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO
* Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
* Upravljamo s finančnim premoženjem
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)
☎ 068/342-410

USTANOVILI DRUŠTVO POMURCEV - Minulo soboto zvečer so se v gostišču Fabio v Žabji vasi zbrali nekateri Pomurci, ki živijo na Dolenjskem in v Beli krajini, in ustanovili Društvo Pomurcev. Ustanovne skupščine se je udeležil tudi novomeški župan Franci Končič. Pobudniki ustanovitve so povedali, da želijo s pomočjo društva prispevati k promociji pomurskih občin in njihovih znamenitosti, organizirati nameravajo tudi srečanja na različnih področjih in vzpostavljati stike med dolenjsko in pomursko regijo. Izvolili so društvene organe, predsednikovanje v naslednjih štirih letih pa so zaupali Mirku Sočiču iz Novega mesta. Komaj ustanovljeno društvo šteje že več kot 30 članov, medse pa vabijo tudi ostale Pomurce, ki živijo pri nas. Najstarejši član društva je 84-letni Martin Fuis, pedagoški svetovalec v pokoju. Prijetno srečanje je seveda teklo v prekmurščini in ob dobrem prekmurskem vinu. (Foto: J. Domiž)

SAD SODELOVANJA MERKURJA IN NOVOTEHNE

Nov trgovski center v Bršljinu

Otvoritev bo v soboto, 23. maja - Sodoben prodajni center Merkurja in Novotehne

NOVO MESTO - V soboto, 23. maja, bosta delniška družba Merkur iz Kranja in njeno povezano podjetje Novotehna iz Novega mesta v Bršljinu v nekdanjem Pionirjevem kompleksu odprla sodoben trgovski center s ponudbo izdelkov za dom in gospodinjstvo ter za mojstre, obrtnike in podjetnike.

Trgovski center Merkur v Kočevarjevi ulici v Bršljinu je trideseti v verigi Merkurjevih trgovskih centrov in prodajalnih po Sloveniji in prvi, ki ga je Merkur odprl s povezanim podjetjem Novotehna. Gradnja centra se je začela lani, celotna investicija pa znaša 730 milijonov tolarjev. V trgovskem centru, ki razpolaga s skoraj 4.200 kvadratnimi metri pokritih površin, bo zaposlenih 27 Novotehničnih prodajalcev. Kupci bodo lahko izbirali med več kot 20.000 vrstami najrazličnejšega blaga. Za kupce so zgradili tudi več kot 100 parkirnih mest. V kratkem

pa nameravajo v sosednji stavbi odpreti tudi avto center.

Na ponedeljkovi tiskovni konferenci so predstavniki Merkurja in Novotehne predstavili uspešno poslovanje v lanskem letu, ob tej priložnosti so v okviru njihove donatorske akcije "Odprta dlan za dober

dan" novomeškemu društvu Sožitje za pomoč duševno prizadetim poklonili milijon tolarjev, ki jih bo društvo namenilo za gradnjo prizidka k novomeškemu Domu starejših občanov. V njem bodo odprli dnevni oddelček za težko duševno prizadete otroke, ki jih starši sedaj vozijo v zavode za varstvo in usposabljanje po celi Sloveniji. Ta oddelček za 15 varovancev bo deloval kot enota Centra za usposabljanje in varstvo Dolfke Boštjančič z Iga.

J. D.

NAŠ PRVI DRŽAVLJAN SVETA - Na jubilejnim Forumu na Otočcu so podelili veliko nagrado odličnosti za leto 1998 velikanu odličniku naše dobe, našemu prvemu državljanu sveta, stoletnemu Leonu Štuklju. Skulpturo je izdelal kipar Rudi Stopar, ki jo je slavljencu tudi osebno izročil. (Foto: A. Bartelj)

Z 10. FORUMA ODLIČNOSTI IN MOJSTRSTVA

Ujetniki porabništva in egoizma

Slovenijo najbolj slabijo nezadržno naraščajoče porabništvo, koristoljubje in sebičnost, v kateri v resnici nihče ne misli na koristi države, ki se približuje veliki družbeni krizi

OTOČEC - Kot smo na kratko že poročali, je minuli teden minil v znamenju odmevnega dvodnevnega 10. foruma odličnosti in mojstrstva pod naslovom "Več in bolje kot vodilo ekonomije, kulture in znanosti", ki so ga na Otočcu priredili Društvo ekonomistov Dolenjske in Bele krajine, Združenje Manager in Gospodarska ter Obrtna zbornica, organizacijski odbor pa vodila neutrudni častilec odličnosti dr. Janez Gabrijelčič in mag. Darinka Miklavčič.

Slovenija nima druge izbire razen poti odličnosti in mojstrstva, če hoče napredovati in se uveljaviti v mednarodni skupnosti, je v svojem poglobljenem razmišljanju o prihodnosti naše države ugotavljal uvodni govornik Milan Kučan, predsednik republike. Zastavil je enajst vprašanj, ki zadevajo vizijo Slovenije in na katere nima zadovoljivih skupnih odgo-

vorov in kar je še bolj skrb vzbujajoče, nimamo dovolj politične volje, da bi jih poiskali in se nanje oprli. V razkoraku sta utrip sveta in utrip slovenske politike, ki jo obvladuje strankokracija in dušenje zunajstrankarskih pobud.

Na izziv se je prvi odzval predsednik Gospodarske zbornice Slovenije mag. Joško Čuk z vprašanjem, kako odlično je slovensko

povečuje, v Nemčiji pa se zveča za 9.000 DEM na leto. Mag. Čuk vidi krivdvo v preživetem civilizacijskem vzorcu, ki se kaže v močno pretiranem osebnem in državnem porabništvu. Slovenija je, odkar je samostojna država, izgubila 263.000 gospodarskih delovnih mest in pridobila 17.000 negospodarskih delovnih mest. Število državnih uradnikov se je zadnja leta povečalo za več kot 10.000, njihov strošek pa se je zvečal za pol milijarde nemških mark. Omejevanje porabe in vgrajitev sistemskih varovalk, ki bodo omejile (Nadaljevanje na 2. strani)

TURISTIČNA PONUDBA POMURJA V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - Pomurska turistična zveza pripravlja v sodelovanju z Dolenjsko turistično zvezo v soboto, 23. maja, v novomeški športni dvorani predstavitev turistične ponudbe Pomurja. Predstavili bodo ponudbo pomurskih zdravilišč, zasebnih gostiln, turističnih kmetij, agencij in društev, domače obrti ter prireditve. Vse to bo povezano s pokušnjo dobrot prekmurske in prleške kuhinje in izvrstnih vin.

Milan Kučan, uvodni govornik

Do konca tedna se bo nadaljevalo deloma sončno vreme s spremenljivo oblačnostjo in občasnimi plohami ter nevihtami.

V Podpreski teče danes že 25. dan stavke

Napovedan stečaj

PODPRESKA - Kljub apatiji in brez slehernega upanja stavkajoči v LIP Podpreska še naprej dan in noč ob barikaadah stražijo tovarno, odrezani od sveta, brez elektrike, telefona, grozi pa jim tudi odklop vode. Morda je še najbolj zanimiv odziv dragarskega župnika Vidka Podržaja, ki je v Oznaniilih zapisal: "To je kršenje človekovih pravic in najemnik bo odgovarjal pred Bogom."

Vse bolj kaže, da ne bo odgovarjal nikomur. Na tiskovni konferenci, ki je bila 8. t.m. je obljubljal rešitev v 7 dneh. V teh sedmih dneh pa je najemnikov sin odpeljal računalniško opremo iz upravnih prostorov. Zbegani delavci mu tega niso preprečili, saj je imel od najemnika Darka Ukmarja podpisan nalog za odvoz s pripombo, da računalnike rabi za izračun plač delavcem. Kdo ne bi nasedel takšni obljubi! Žal zaman. V teh dneh so nekateri, ki za to izpolnjujejo pogoje, od Centra za socialno delo iz Kočevja prejeli enkratno pomoč po 22.000 tolarjev. Večino je sram, da morajo po malomarnosti drugih sprejemati miloščino. 25. maja bo objavljen stečaj obrata, nekakošno tožbo pa so poslali na sodišče, a je le malo upanja, da jo bo sodišče sprejelo, saj nima jo denarja niti za sodne takse.

A. KOŠMERL

Berite danes

- stran 2:
• **Krški urad župana dela nezakonito?**
- stran 3:
• **Čistilna naprava v Češči vasi**
- stran 5:
• **Za mlade ni prihodnosti!**
- stran 6:
• **Smeti in (ne)izpolnjevanje obljub**
- stran 7:
• **Podbočani, najprej se poenotite!**
- stran 8:
• **Državi več denarja, gospodarstvu več reda**
- stran 11:
• **"Kdor krade, mu sodišče še pomaga"**
- stran 17:
• **Paprika s šentjernejskega polja**

VEČER LJUDSKIH PLESOV IN PETJA

ŠENTVID PRI STIČNI - Pevsko društvo Šentvid vabi na večer ljudskih plesov in petja folklorne skupine Vidovo iz Šentvida pri Stični, ki bo v petek, 22. maja, ob 20. uri v Domu kulture v Šentvidu pri Stični.

TRTA Z LENTA NA BIZELJSKEM - V Stari vasi na Bizeljskem so v petek v navzočnosti brežiškega župana Jožeta Avšiča, mariborskega župana dr. Alojzija Krizmana, visokih predstavnikov nekaterih drugih občin ter drugih gostov iz Slovenije in Japonske slovesno posadili cepljenko stare trte z mariborskega Lenta. Žlahtni poganjek slavne štajerske trte je v svoj vinarograd zasadil inž. Janez Istenič (na fotografiji levo), ki je trto prejel iz rok mag. Antona Zafošnika, mariborskega mestnega vinarja (na sliki desno). (Foto: M. Luzar)

OBRT IN MALA PODJETJA

Rast zatiramo že v kali

Izračuni kažejo, da naša država ob sedanji gospodarski rasti ne bo nikoli dosegla razvoja svojih sosed. Zadnja leta nova podjetja ne rastejo več kot gobe po dežju, predvsem zaradi nove zakonodaje, a tudi zato, ker je splahnel podjetniški zalet. To nikakor ne more biti dobro za rast slovenskega gospodarstva, ki po zadnji oceni Evropske komisije že zaostaja za večino srednjeevropskih držav. Če bi Slovenija želela hitro rasti, bi se morala ponašati vsaj s 5.000 hitro rastočimi podjetji. Da bi to dosegla, morajo podjetja nastajati, usihati in se razvijati z drugačno dinamiko, za kar nikakor ni dovolj samo podjetnost posameznikov. Ti nujno potrebujejo ugodne razmere za razvoj in hitro rasti, ki jih zdaj ni. Najtežje je ugoditi birokratskim zahtevam.

Ob novomeškem sejmu obrti, podjetništva in turizma, ki poteka te dni, bo brez dvoma izrečenih mnogo vzpodbudnih besed o malem gospodarstvu. To ne bo pomagalo kaj dosti, vsaj do tedaj ne, dokler naši podjetni začetniki ne bodo mogli začeti v lopah ali garažah, kot to lahko počno njihovi vrstniki v tujini. Skokovit razvoj bo le utopija, dokler bodo mestni veljaki kričali, da je treba v kali zatreti vsakega podjetnika, ki na črno posega v prostor, ne da bi se pri tem vprašali, zakaj to počne. Ne nazadnje je v Novem mestu skoraj vse, kar diši po razvoju, zgrajeno ali posodobljeno na črno. To dovolj pove o odnosu do razvoja in prihodnosti.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Ali ste dovolj obveščeni?

Ljudsko izročilo, ki gre od ust do ust, se kar dobro drži iz roda v rod, a je zanesljiveje shranjeno tisto, kar je zapisano in se da prebrati. Koliko ljudi v Sloveniji berejo spise, take in drugačne? Je knjiga vsakdanja spremljevalka in sogovornica gospodinje, sejmara, doktorja znanosti, dijaka in drugih, ali služi za podlaganje majavih se foteljev in za podobne neliterarne namene? Ko gre za časopise in revije, bi se lahko vprašali, ali ljudje domala hlastajo po tisku. Se pri takem branju počutijo prikrajšane za pomembne informacije? Ali se ne znajo dokopati do javno pomembnih medijskih sporočil ali takih sporočil preprosto ni mogoče (več) dobiti na slovenskem medijskem tržišču. Če časopisi v Sloveniji ne poročajo o vsem, verjetno državljani pogrešajo še kakšen tiskani medij, zlasti po zatonu le nekaj časa živečih dveh dnevnikov. O tej temi smo vpraševali v tokratni anketi. Naključno izbrani anketiranci so kar pogosti bralci, tudi številnih časopisov. Posegajo po resnih in lahkotnejših časopisih in menijo, da je tiska zadosti in da jih zadovoljivo obvešča. Zlasti nekatere moti t. i. rumeni tisk. Razmišljajo tudi o tem, ali naj Slovenija dobi še en dnevni časopis. Ob sedanjih časopisih in majhnem številu Slovencev bi novi dnevnik, tako anketa, uspeval le, če bi bil nekaj povsem novega.

IVAN KOŠAK iz Dobrave pri Škocjanu: "Za tistega, ki rad veliko bere, so številni časopisi in revije, ki jih je danes res veliko, dobrodošli, zato so taki ljudje tudi bolj obveščeni. Vse to nič ne pomaga, če ljudje časopisov ne berejo. Jaz redno berem Delo, Dolenjski list, občinska glasila, revijo o konjih, nemško kasaško revijo pa tudi knjige in v njih zvem, kar me zanima."

BOŠTJAN KOČEVAR, ekonomski tehnik iz Metlike: "V Sloveniji je preveč škart tiska, opravljenih novic in rumenega tiska. Menim, da bi lahko to ukinito brez večje škode, čeprav je po drugi strani res, da ljudje to radi berejo, ker ni potreben večji možganski napor. Tudi dnevnikov je že preveč in ni potrebe po novih, razen če bi izumili kaj revolucionarnega, kar pa je težko verjetno."

JOŽE MRAVINEC, upokojenec iz Vinice: "Rad berem Dolenjski list, ker je v njem veliko zanimivega iz domačih krajev. Naročen sem na Slovenske novice, dobivam časopis Elektra Stik in upokojenski časopis, sin pa kupuje več revij. S Sloveniji je glede na število prebivalcev dovolj tiskanih medijev. Ljudje nimajo časa za branje. Marsikdaj berem ponoči, ker podnevi ne utegnem."

GRÉTA RATAJEC, učiteljica razrednega pouka na osnovni šoli Trebnje: "Na šoli prebiram strokovne časopise. Berem torej t.i. resne časopise, čeprav se je grozljivo razmahnil rumeni tisk. Zanimiva se mi zdi izkušnja, ko smo naredili dva unikatna razredna časopisa z zelo pestro vsebino, v formatu Dela. Starši so ta naša izdelka dobili domov in povedali, da bi taka časopisa kupovali."

PETER GANC, poklicni šofer pri trgovskem podjetju Miko, doma iz Jablanice pri Boštanju: "Nimam kakšne posebne želje po določenem novem časopisu, saj jih je že sedaj preveč. Kupujem bolj lahkotne časopise, ki jih lahko preberem tako rekoč mimogrede, kadar pač imam čas in voljo za takšno branje, bolj rečeno za razvedrilo."

ADI HOTIČ, dijak iz Šentlenarja pri Brežicah: "Ukvarjam se s športom, igram košarko v Interieru Krško. Zato o športnih temah, o košarki še posebej, tudi najraje berem v časopisih. Glede na moje zanimanje je dovolj časopisov. Časopisna informacija o športu lahko pomaga športniku, posebno začetniku. Mislim, da je v Sloveniji dovolj časopisov in da obveščajo v redu."

MOJCA ŽABKAR, prodajalka iz Kremena pri Krškem: "V Sloveniji je zadosti časopisov. Mislim, da bralca vsestransko obveščajo o dogajanju. Nekaterim časopisom verjamem, vsem pa ne. Nekateri so bolj za razvedrilo in tako jih človek tudi vzame. Časopisi so dragi, zato ni pričakovati, da bi jih ljudje veliko kupovali. Vprašanje je, kako bodo uspevali novi, če bodo izhajali."

ANTUN GASPARAC, direktor Hidrovoda Kočevje-Ribnica: "Časopisov imamo dovolj. Vsek si lahko izbere tistega, ki mu ustreza. Kdor hoče, je lahko dovolj dobro obveščen o vsem, kar ga zanima. Nimam pa nič proti ustanavljanju novih časopisov, če se ti sami financirajo in so sposobni preživeti. Raznih lokalnih časopisov ne podpiram. Obstoječi časopisi dovolj dobro obravnavate tudi lokalne zadeve."

Ujetniki...

(Nadaljevanje s 1. strani)

porabo in omogočile nujno večje investiranje v gospodarstvo, je zato najvažnejša naloga, ki je ni mogoče več odlagati. Prvi primanjkljaj v državnem proračunu, pokrit z zadolževanjem v tujini, je poguben in pelje v razprodajo narodnega (državnega) premoženja.

Tudi guverner Narodne banke Slovenije dr. **France Arhar** je široko, tako rekoč filozofsko utemeljil razvojno vizijo in bičal sedanje deformacije, ki jih vidi predvsem v nebrzdanem potrošništvu in egoizmu. Ta kaj kmalu lahko pripelje do tega, da Slovenija niti približno ne bo to, kar piše v njeni ustavi, to je socialna država. Od tega ideala se že močno oddaljuje, hkrati pa se povečuje bes ljudstva,

• Na Otočcu so govorili strokovnjaki in javni delavci, od rektorja ljubljanske univerze dr. **Jožeta Mencingerja** do pesnika **Nika Grafenauerja**. Organizacijski odbor je izdal tudi zbornik, v katerem so objavljeni prispevki dr. **Marjana Svetličiča**, dr. **Lojzeta Sočana**, dr. **Slavke Kavčič**, dr. **Staneta Možine**, mag. **Janeza Hudovernika**, dr. **Ivana Turka**, dr. **Jožeta Gričarja**, dr. **Julija Nemanica** in dr. **Nevena Boraka**.

predvsem tistih ljudi, ki se počutijo zapostavljene in ogoljufane.

Brez uveljavljenih etičnih norm in pravil obnašanja zanesljivo utiramo pot družbeni krizi, značilni za nekdanji liberalni kapitalizem, ki je videl samo dobiček, ne pa človeka. Dr. Arhar je na Otočcu zavrnil očitke o pretirano omejujoči denarni politiki, ki udarja predvsem izvoznike, zatrjujoč, da je dolgoročno tako edino pravilno in za Slovenijo dobro.

MARJAN LEGAN

MED NAŠIMI EKONOMISTI - Visoki gostje med ekonomisti Dolenjske in Bele krajine, ki so napolnili dvorano Šport hotela na Otočcu. (Foto: A. B.)

Drugo mnenje tudi za slovenske bolnike

Nared v 72 urah

Slovenski bolniki bodo odslej s pomočjo projekta Drugo mnenje, ki ga v naši državi uvaja podjetje Maat s strokovno podporo Kliničnega centra, lahko že v 48 do 72 urah pridobili alternativno specialistično mnenje strokovnjakov najuglednejših ameriških medicinskih ustanov, ne da bi jim bilo pri tem potrebno zapustiti Slovenijo. Drugo mnenje je v medicinskih krogih izraz za pridobivanje dodatnih ali drugačnih pogledov na določeno bolezen in ga v tujini poznajo že dalj časa. Moderne telekomunikacije omogočajo med drugim tudi hitro izmenjavo podatkov, slik in filmov, kar zdravnikom omogoča, da v nekaj urah pregledajo podatke o bolniku in dajo svoje mnenje, ne da bi videli bolnika.

Projektu so se pridružile tudi nekatere slovenske organizacije, ki bodo storitev Drugo mnenje ponujale svojim uporabnikom kot dodano vrednost: Mobitel (storitev bo vključena v poslovni naročniški paket v sistemu Mobitel GSM), Zavarovalnica Maribor (storitev bo ponujena vsem zavarovancem) in Nova Ljubljanska banka (storitev bo ponujena seniorjem - upokojencem, ki se bodo odločili za srebrni račun NLB).

Krški urad župana dela nezakonito

Nadzorni odbor občine Krško ugotavlja, da urad župana poslovne in finančne politike proračuna ne vodi v skladu s predpisi - Župan očitke zanika in pojasnjuje

KRŠKO - Nadzorni odbor občine Krško, ki je pregledal zaključne račune za leti 1995 in 1996, tekoče poslovanje v lanskem letu, predloga proračuna za lansko in letošnje leto in poročilo o plačah poklicnim občinskim funkcionarjem, je prišel do skrb vzbujajočih ugotovitev, da urad župana občine Krško poslovne in finančne politike proračuna ne vodi v skladu s predpisi.

Tako nadzorni odbor, ki ga vodi **Marija Grojzdek**, ugotavlja, da se letni načrt prihodkov in odhodkov proračuna pri visoko zastavljenem planu ne uresničuje in omogoča neenakomerno uporabo posameznih postavk. Ne spoštujejo osnovnega proračunskega načela, da mora proračun izkazovati vse prejete prihodke na svoj žiro račun in vse odhodke, plačane v tekočem letu.

Nadzorni odbor kljub sklepu občinskega sveta pred slabim letom ni dobil na vpogled popisa premoženja občine Krško za leto 1995 in 1996 (dvom, da se popis sploh opravlja), kljub dvakratni urgenci uradu župana pa nadzorni odbor ni dobil niti dokumentacije za izvajanje tekočega in investicijskega vzdrževanja občinske stavbe niti evidence o plačilih nadomestila o skladu stavbnih zemljišč. Nadzorni odbor je prišel do ugotovitve, da se investicijska in

vzdrževalna dela ter storitve izvajalcem ne oddajajo v skladu s predpisi, namenski stanovanjski denar pa uporabljajo za materialne stroške v občinski upravi. Urad župana ni uresničil sklepa občinskega sveta o izterjavi dvomljivih in spornih terjatev, odbor pa je ugotovil tudi, da je bilo od januarja 1995 do oktobra 1997 za plače voljenim in imenovanim funkcionarjem izplačano preveč.

Občinski svet bi moral poročilo nadzornega odbora obravnavati prejšnji četrtek, vendar je bila seja zaradi nesklepnosti prekinjena, kljub temu pa je bilo ob obravnavanju drugih točk dnevnega reda izrečenih kar nekaj kritik na račun dela občinske uprave, v kateri "vladajo anarhija, nered in neznanje, aparat uprave pa da je prenapihnen".

Seje se (spet!) ni udeležil niti župan **Danilo Siter**, tokrat zaradi službenega potovanja, je pa na

poročilo pripravil pisni odgovor v katerem navaja, da je le "nanizanka pavšalnih trditvev katerih je občinski svet že razpravljal", predlaga pa, da nadzorni odbor trditve konkretizira, da lahko na vsako trditve odgovorijo z dokumentiranim gradivom: "Župan občine se zavedam, da se odgovoren za izvrševanje proračuna v skladu s predpisi, in dejansko delam tako. Nobenih zavestne kršitve nisem storil".

PREIZKUS ZA GLASBENO ŠOLO

KRŠKO - Glasbena šola Krško bo organizirala sprejemni preizkus za vpis novih učencev v glasbeno šolo, ki bo 23. in 30. maja ter avgusta; vsakič od 9. do 12. ure. Glasbeni šoli Krško. Preizkus prilagodili starosti otroka in zanj potrebna posebna priprava; najmlajše je dovolj pesmica po lastnem izboru. Starši lahko prijavijo otroke, starejše od 5 let. Prijavijo za preizkus in informacije o preizkusa so na voljo v tajništvo šole.

V vsaki vojni najbolj trpijo otroci

Veteranke NOB: zahtevamo od države, da zagotovi srečno otroštvo in njihovo varno prihodnost

ŠENTJERNEJ - "Zakaj smo vojne veteranke oživile vprašanje o trpljenju otrok v okupirani Sloveniji? Obudile smo ga zato, ker se vedno sodelujemo v družbenem življenju in nam ni vseeno, kako bodo živeli naši vnuki in pravnuki v deželi, za katero smo se bojevale v osvobodilni vojni".

Gornje sklepno geslo sobotnega srečanja veterank NOB, ki se ga je 16. maja v Šentjerneju udeležilo nekaj nad 150 žena iz širše Dolenjske, Posavja in Bele krajine, zaobjema želje in delovanje generacije, ki je prenašala najhuj-

še napore v letih okupacije in narodnoosvobodilnega boja. Srečanje je pripravil aktiv veterank pri Območnem odboru ZB NOV Novo mesto. Vodila ga je predsednica aktiv Dragica Rome, osrednje poročilo pa je po kulturnem sporedu, ki ga je pripravila šentjernejska osnovna šola, podala **Ivanka Žagar Milovanović** iz Ljubljane. Zborovanje je prikazalo medvojno trpljenje kurirkov, ilegalčkov, otroških zapornikov in internirancev, taboriščnikov - ukrađenih otrok, pregnanih ter izgnanih najmlajših Slovencev in celo dojenčkov, rojenih v nečloveških razmerah na Rabu in v drugih zapori. Beseda je tekla tudi o ranjenih in onesrečenih otrocih, žrtvah strelnega orožja, bomb in granat, seveda pa tudi o vlogi Rdečega križa, NOV in žensk, ki so v najtežjih razmerah pomagale najbolj prizadetim žrtvam vojne.

Po zbranih podatkih je bilo med okupacijo storjeno nasilje nad 219.500 Slovinci. V koncentracijskih taboriščih fašistov in nacistov je umrlo pribl. 18.500 internirancev. Okupatorji so ustrelili in sili skoraj 3.000 naših rojakov, rani viri pa govore tudi o 3.000 umrlih zapornikih v tržaški Rižarni. Najhuje so v vojni trpeli otroci vseh starosti. Trpljenje jih zaznamovalo za vse življenje. Od 600 ukradenih štajerskih otrok, ki so hkrati tudi taboriščniki nacistične Nemčije, jih danes živi še pribl. 320. Prof. dr. **Zoran Konjajev** je v zadnjem Dolenjskem listu opisala pretresljivi medvojna dogajanja z najmlajšimi Slovenci. Sobotno srečanje žensk veterank je izvenel v oster protest proti vsem vojniam, nasilju in nesrečam. Slednje prinaša tudi sedanje politično razdvajanje ljudstva in obujanje domobranskih ter podobnih "stališč in dokazov" o preteklosti.

"Izničevanje prehojene politike NOB nas seveda ne more odvrti od ponosa, da je sodobna Evropa protifašistična," so poudarile veteranke in sprejele za javno posebno izjavo. V njej zahtevajo od politikov, da jo urejajo in upravljajo v korist in srečno otroštvo ter za varno prihodnost današnjih rodov.

je umrlo pribl. 18.500 internirancev. Okupatorji so ustrelili in sili skoraj 3.000 naših rojakov, rani viri pa govore tudi o 3.000 umrlih zapornikih v tržaški Rižarni. Najhuje so v vojni trpeli otroci vseh starosti. Trpljenje jih zaznamovalo za vse življenje. Od 600 ukradenih štajerskih otrok, ki so hkrati tudi taboriščniki nacistične Nemčije, jih danes živi še pribl. 320. Prof. dr. **Zoran Konjajev** je v zadnjem Dolenjskem listu opisala pretresljivi medvojna dogajanja z najmlajšimi Slovenci. Sobotno srečanje žensk veterank je izvenel v oster protest proti vsem vojniam, nasilju in nesrečam. Slednje prinaša tudi sedanje politično razdvajanje ljudstva in obujanje domobranskih ter podobnih "stališč in dokazov" o preteklosti.

"Izničevanje prehojene politike NOB nas seveda ne more odvrti od ponosa, da je sodobna Evropa protifašistična," so poudarile veteranke in sprejele za javno posebno izjavo. V njej zahtevajo od politikov, da jo urejajo in upravljajo v korist in srečno otroštvo ter za varno prihodnost današnjih rodov.

Mariborsko pismo

Novo upanje ali grad v oblakih?

Načrti z Evroparkom

MARIBOR - Na začetku novega tisočletja, torej leta 2000, bo v Mariboru odprl vrata novi in največji nakupovalni center v državi, ki ga bo Inter-spar začel graditi še to jesen. Otvoritev Evroparka, kakor se bo novi nakupovalni center imenoval, bo nadvse simbolična, saj se bo z njo začela uveljavljati nova vloga, ki naj bi jo imel Maribor v naslednjem stoletju v združenju Evrope.

Če lahko verjamemo načrtovalcem mestnega razvoja z županom dr. **Alojzjem Krizmanom** na čelu, potem Maribor v naslednjem stoletju ne bo več zgolj industrijsko središče, temveč se bo zaradi svoje geografske lege poskušal uveljaviti zlasti kot pomembno logistično, sejmsko in trgovsko središče. V mestu, kjer se bosta križali avtocesta od Münchna in Dunaja do Zagreba in Beograda ter od Trsta in Ljubljane do Budimpešte, bodo uredili veliko prostorsko ekonomsko cono. Zakon, ki bo omogočal ustanovitev takšne

cone, je v državnem zboru že v drugem branju. Prav tako bo Maribor križišče moderniziranih železniških poti od severa proti jugu in od vzhoda proti zahodu Evrope. Zato bodo v mestu zgradili velik železniški terminal. Povezali ga bodo z letališčem, ki ga nameravajo obnoviti še pred letom 2000. Letališče bodo povezali tudi z avtocestnim križem. Tako bo Maribor postal nekakšna kontinentalna luka, ki bo z železnico in avtocesto povezana tudi z Luko Koper.

V središču mesta pa bo v začetku novega stoletja zrastle novo poslovno stedišče, v katerem bo tudi ogromno sejmišče. Ob vhodu v center Drava, kakor se bo imenovala poslovna cona, bodo zgradili omenjeni nakupovalni center Euro-park. Gre za objekt, ki se bo raztezal skoraj na 4 hektarjih oziroma natanko na 38.300 kvadratnih metrih zazidalnih površin. V vseh etažah bo imel blizu 100.000 kvadratnih metrov bruto površin, pod njim in zraven njega pa bo še 1.510 parkirišč. Izgradnja Evroparka, v katerem bo poleg Inter-sparove veleblagovnice tudi 60 drugih trgovin in storitev lokalov, bo stala 8,5 milijard tolarjev brez komunalne ureditve, za katero bo poskrbela mestna občina, ki je za prodajo mestnega zemljišča investitorju že iztržila blizu 2 milijardi tolarjev.

TOMAŽ KŠELA

MOŠTVO - Novomeški svetniki so dobili prošnjo, naj bi iz svojih vrst sestavili nogometno moštvo, ki bi se pomerilo z žensko nogometno ekipo. Glede na močno strankarsko razdeljenost bo zelo težko spraviti skupaj homogeno ekipo. Če se bodo obnašali tako kot v poljskih klopek, se bodo v glavnem "driblali" med sabo in se brcali v piščali. Nasploh pa je vprašanje, če ne bodo ženske tudi nasploh bolj moško moštvo kot vrli predstavniki ljudstva.

TRMA - Na prvomajskem srečanju na Javorovici so bili tudi župani novomeške, šentjernejske in škocjanske občine. Predsednik Slovenije Milan Kučan je škocjanskemu Povšču navrgel: "Sedaj, ko ste vsi trije župani skupaj, se boste pa lahko dogovorili za delitev premoženja nekdanje skupne občine." Povšč je odvrnil: "Jaz sem bil tako trmast, da sem prišel s tabo na Triglav, Koncilij pa me po trmi pri delitveni bilanci prekaša in noče niti za ped popustiti."

HEROJI - Žrtev preimenovala novomeških ulic, cest in trgov je bila tudi nekdanja Cesta herojev. Heroje so ukinili in cesto poimenovali po novomeškem učenjaku Ferdinandu Seidlu, po katerem se je imenovala še za njegovega življenja. A sled herojev se je ohranila do današnjih dni. Na avto-busnem postajališču še stoji obledeli napis: Cesta herojev. Ne Seidlu ne herojem to ne kratki večnega počitka na bližnjem pokopališču.

CISTILNA - Nova čistilna naprava v Češči vasi, prva take vrste v Sloveniji, ni nič v primerjavi s kapelico v Srebrnicah na nasprotnem bregu Krke. Ob otvoritvi srebrniške kapelice je bila glavna cesta proti Straži skoraj dve uri zaprta za promet, ob otvoritvi čistilne naprave pa avtomobili vozili skoraj med nastopajočimi. Pa tudi žegnali niso nič. Napaki bodo lahko popravili ob slovesni otvoritvi bližnje največje črne gradnje v občini.

Ena gospa je rekla, da je novi zakon o varnosti v cestnem prometu nekaj čudovitega: vozniški izpit ima že 30 let, sedaj je pa malo v rožicah zapeljala čez rdečo luč in bo spet mlada voznica.

Suhokranjski drobiž

NOVA OKREPČEVALNICA "POD FARO" - V Žužemberku je v soboto, 16. maja, v Baragovi ulici odprl novo okrepčevalnico mladi Simon Šerclj. Simon se je preizkusil že kot šofer pa tudi elektroniki, tako da je gostinstvo že njegov tretji posel. V novi okrepčevalnici, ki je pod farno cerkvijo, si bodo poleg gosti lahko gasili žejo vsak dan, pa tudi ob nedeljah.

IZŠLA NOVA FUŽINA - Dvorjani so pred dnevi izdali že 22. številko glasila Fužina. V njej lahko preberete zanimiv prispevek Matije Žargija o Železarni na Dvoru, ki je delala celo kandelabra za Benetke, življenjske 92-letnega Janeza Grivca s Hriba pri Malem Lipovcu, prispevke o delu družtev, prispevke mladih dopisnikov in drugega zanimivega branja.

KOLESARSKI IZLET - Tradicionalni kolesarski izlet po rimski cesti od Ivančne Gorice do Dvora bo 14. junija. Letos bo malce kasneje kot običajno. Več o izletu prihodnjič!

S. M.

DONATORJI ZA NOVOMEŠKO GIMNAZIJU - Prejšnjo sredo so v Krki slovesno podpisali pogodbe za donatorski sklad novomeške gimnazije. Blizu 30 donatorjev je doslej v sklad preispevalo že okoli 100 milijonov tolarjev, ki so jih morali porabiti za dela pri obnovi gimnazijske stavbe v skladu z zahtevami spomeniškega varstva, ki jih ministarstvo ni hotelo plačati. Pomoč donatorjev je potrebna tudi pri nakupu opreme, saj bo od okoli 90 milijonov, kolikor bo stala oprema, država zagotovila le dobro polovico. Z velikim prispevkom donatorjev bodo novomeški gimnazijci po dveh letih gostovanja v srednješolskem centru v Šmihelu novo šolsko leto začeli v povsem obnovljeni gimnazijski stavbi. Na sliki: podpis donatorske pogodbe. (Foto: A. B.)

HOČEJO SVOJE OBČINE - 33 krajevnih skupnosti, ki so aprila izpadle z vladnega seznama referendumskih območij za ustanovitev novih občin, se je v prizadevanjih za doseg svojih pravic povežalo in ustanovilo odbor, katerega sedež je v Mirni Peči. Ustavno sodišče je zavrnjenim KS dalo prav in tako bo junija še en referendum. Odbor je v četrtek na sestanku v Novem mestu sklenil, da se pred referendumom sestanejo z ministrom za lokalno samoupravo in pristojno komisijo Državnega zbora ter z vodji poslanskih skupin. Pred odločanjem o novih občinah je slišati celo namige, da Državni zbor ne bo potrdil nobene nove občine. Ker sta najmočnejši vladni stranki nenaklonjeni novim občinam, še posebej tem, ki so do referenduma prišle preko Ustavnega sodišča, pričakujejo tudi temu ustrezno negativno propagando, zato bi odrinjeni radi svoja stališča razložili tudi na televizijski javni tribuni. Na fotografiji: z zadnjega sestanka odbora v Novem mestu. (Foto: A. B.)

USTANOVILI MEDGENERACIJSKO DRUŠTVO ŽAREK - S svojim govorom je navdušil dr. Jože Ramovš, predtem pa je nastopil klavirski trio glasbene šole Marjana Kozine pod vodstvom mentorice Mateje Mirtek. (Foto: J. D.)

Medgeneracijske skupine za jutri

Ustanovili društvo Utrip - Skupine starih za samopomoč za lepšo in smiselno starost

NOVO MESTO - "Današnja srednja generacija bo v svoji starosti živela tako, kot si bo 'postlala' v svoji aktivni dobi." Ta misel je bila osnovni moto ob ustanovitvi medgeneracijskega društva Utrip Novo mesto prejšnji četrtek v novomeškem hotelu Krka, ki se je udeležil tudi dr. Jože Ramovš, predstojnik Inštituta Antona Trstenjaka in vodja slovenskega projekta skupin starih za samopomoč.

Po kvalifikaciji združenih narodov je narod, ki ima več kot 10 odst. prebivalstva starega nad 65 let, star narod. Tudi podatki za Slovenijo kažejo, da smo star narod, saj je bilo lani več kot 255.000 ljudi, starih nad 65 let, kar pomeni 13 odst. vsega prebivalstva. Današnji stari ljudje so materialno kar dobro preskrbljeni, na žalost pa so mnogokrat zelo osamljeni. V Sloveniji že več kot deset let delujejo skupine starih za samopomoč, ki rešujejo probleme osamljenosti, na našem območju delujejo take skupine že v novo-

meškem Domu starejših občanov. Da bi takšne skupine delovale tudi za starostnike, ki živijo doma, so v četrtek ustanovili medgeneracijsko društvo Žarek, ki bo delovalo na območju novomeške, šentjernejske in škocjanske občine. Društvu sta se v četrtek med drugimi pridružila tudi novomeški in šentjernejski župan.

Pomen tovrstnega organiziranja je zelo nazorno razložil dr. Jože Ramovš. Uporabil je znano Trstenjakovo razlago o štirih letnih časih. Sodobna civilizacija žal ne pozna več harmonije letnih

V Strešniku ne delajo strešnikov

Strešnik iz Dobruške vasi proizvaja betonsko galanterijo in zadnja leta posluje z dobičkom - Lep del dohodka od Bramacovega dobička in najemnine - Še trgovina

DOBRUŠKA VAS - Ko je novomeškemu Novoteksu šlo dobro, so leta 1978 ustanovili obrat v Dobruški vasi pri Škocjanu in v njem je stekla dejavnost, ki s testilom ni imela nobenega opravka - proizvodnja betonskih strešnikov. Nekdaj veliko in trdno podjetje Novoteks je razpadlo, njegov nekdanji dobruški obrat, ki se je že dolgo tega osamosvojil, pa še deluje, čeprav so proizvodnjo betonskih strešnikov opustili že pred sedmimi leti.

Leta 1991 je bil Strešnik eden od ustanoviteljev mešanega podjetja Bramac v večinski lasti avstrijskega koncerna in proizvodnjo betonskih strešnikov je prevzelo to novo podjetje. Bramac Slovenija je najemnik prostorov in zemljišča v lasti Strešnika, ki je po novem, ko je pred nedavnim tretji partner, dravograjski Kograd, prodal svoj delež, nekaj več kot 32-odstotni lastnik Bramaca.

"Strešnik pa je ostal pri programu betonske galanterije," pravi njegov podjetni direktor Bojan Saje. Tako izdelujejo betonske bloke, vogalnike, dimniške elemente, ukarjajo se s proizvodnjo peščenih agregatov, v okviru tako imenovanega mono programa pa izdelujejo betonske garaže, čakalnice, montažne objekte. V Strešniku je zaposlenih 35 ljudi. "Najbolj donosna je proizvodnja peska, zato smo v zadnjih dveh letih posodobili delo v našem peskoko-pu v Dol. Laknicah, kjer imamo dovolj materiala za nadaljnjih 30 let. Postavili bomo tudi novo sodobno separacijo za proizvodnjo peščenih agregatov in bomo prodajo peska Baramacu, s katerim imamo dolgoročno pogodbo, še povečali; celotna nalozba bo veljala več kot 9 milijonov tolarjev," je povedal Saje. Načrtujejo tudi novo betonarno, s katero naj bi

primaknili svoj piskrček prf gradnji avtoceste, pa novo proizvodno halo za betonsko galanterijo. Če bo šlo vse po načrtih, bodo pove-

Bojan Saje

čali tudi število zaposlenih. Usmernjajo se tudi v izvajanje splošnih gradbenih del, zlasti v škocjanski in sosednji šentjernejski občini; zadnje njihovo večje delo s tega področja je bila gradnja škocjanske lekarnice, seveda pa opravljajo tudi vsa gradbena dela v okviru svojih investicij.

Od leta 1993 Strešnik posluje z dobičkom. Tekoče poslovanje so lansko leto zaključili s tako imenovano pozitivno ničlo, njihov del Bramacovega dobička in prihodki od najemnine pa so dobiček. Na-

jemina se bo po novi pogodbi z letom 2001 povečala, tako da bodo s tega naslova dobivali okoli 50 milijonov tolarjev na leto, za lani pa so dobili 38 milijonov tolarjev. A. BARTELJ

POHOD NA MENINO PLANINO

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis vabi vse svoje člane, simpatizerje in ostale ljubitelje planin, da se jim pridružijo na enodnevnem pohodu na Menino planino (1508 m), in sicer v soboto, 30. maja. Odhod avtobusa s parkirišča nasproti avtobusne postaje bo ob 6. uri zjutraj. Prijave zbirajo do zasedenosti avtobusa oz. najkasneje do četrta, 28. maja; predsednica društva Danica Štrukelj, tel.: 324-036, Marko Rems, tel.: 323-724 ali 26-811 ali 0609 652-426; Töne Progar, tel.: 22-182.

TEKMOVANJE GASILCEV

ŠKOCJAN - Gasilska zveza Novo mesto bo pripravilo v nedeljo dopoldne tekmovanje za pionirje in mladince z Dolenjske. Tekmovanje bo pri gasilskem domu v Škocjanu, pomerilo pa se bo preko tisoč mladih gasilcev.

JAVNA TRIBUNA O NOvem MESTU

NOVO MESTO - Društvo Novo mesto priredi v sredo, 27. maja, javno tribuno na temo Novomeško zgodovinsko mestno jedro - stanje, pričakovanja, ukrepi; tribuna bo ob 8. uri zvečer v hotelu Krka, vodil pa jo bo arhitekt Jovo Grobovšek. Beseda bo tekla o preteklosti mesta, njegovem duhovnem naboju, materialnih ostankih, primernosti za bivanje, prometu in še čem.

ZASEGLI OROŽJE

CEROV LOG - V ponedeljek, 18. maja, so policisti na podlagi odredbe okrajnega sodišča v Novem mestu opravili hišno preiskavo pri T. M. iz Cerovega Loga ter iz zasegli puško, dva nabojnika in 61 nabojev. Zaradi kršitve zakona o orožju bodo policisti zoper njo napisali predlog sodniku za prekrške.

Deljena mnenja o posvetilu

Na spominskem obeležju žrtvam vojne v Škocjanu in na Bučki

ŠKOCJAN - Člani škocjanske občinskega sveta so razpravljali med drugim tudi o vsebini posvetila, ki bo vklesano na spominskem obeležju žrtvam vojne v Škocjanu in na plošči na Bučki. Zaradi bojazni, da bi prav to posvetilo ponovno odpiralo že zaceljene rane in oživljalo sovraštvo med občani, so tej točki namenili kar doberšen del seje, vendar popolno soglasje ni bilo doseženo. Mnenja so bila deljena. Večina je menila, da mora biti iz napisano jasno razviden namen postavitev. Po temeljitem premisleku so svetniki z večino glasov sprejeli vsebino, ki so jo predlagali člani odbora za postavitev obeležja.

Škocjanu bo v bodoče možno izplačilo gotovine s plačilno kartico Activa Maestro. Člani sveta se z odgovorom niso strinjali in želijo, da banka le prisluhne potrebam kraja.

Svetniki so se pogovarjali tudi o bližajočem se občinskem prazniku, ki ga praznujejo 6. julija, na dan rojstva velikega rojaka, raziskovalca Belega Nila in misijonarja dr. Ignacija Knobleharja. V okviru občinskega praznika bodo v Škocjanu pripravili več prireditvev. M. BOŽIČ

Škocjanska občina je na pobudo in zahtevo članov občinskega sveta zaprosila Dolenjsko banko za razširitev poslovanja agencije Škocjan, in sicer, da bi banka v Škocjanu poslovala tudi ob sobotah popoldan. Dolenjska banka v odgovoru ugotavlja, da za zdaj ni pogojev za širitev poslovnega časa škocjanske agencije, še posebno ne sedaj, ko je banka podpisala pogodbo s Pošto Slovenije. Na dveh prodajnih mestih Active v

Čistilna naprava v Češči vasi

BTC in Komunala investirala več kot 35 milijonov tolarjev

ČEŠČA VAS - Novomeška Komunala je zaradi vse večje onesnaženosti vodotokov pred osmimi leti začela pospešeno graditi čistilne naprave. Tako je v novomeški občini v čiščenje zajetih že večina odpadnih voda iz industrije in pol odpadnih voda iz gospodinjstev. Čistilne naprave za biološko čiščenje so v Novem mestu, na Otočcu, v Šmarjeti, Mirni peči, Dolenjskih Toplicah, na Selih pri Straži, prejšnjo sredo pa so slovesno predali svojemu namenu tudi čistilno napravo v Češči vasi.

jeno kanalizacijsko omrežje, vendar so bile do sedaj odplake speljane v Krko. Biološka čistilna naprava z mehanskim predčiščenjem je zgrajena po najnoviši tehnologiji in je edina tako velika v Sloveniji, ki omogoča, da se iz odplak izločajo nitriti, dušik in fosfor. Gradbena dela je opravilo Vodnogospodarsko podjetje, montažo Okolje Consulting, elektroinstalacije podjetje Elmat; vsa tri podjetja so iz Novega mesta, prenos podatkov pa Elteh iz Kranja. J. D.

Slovesne otvoritve se je med drugim udeležil tudi državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Francj Steinman. Čistilno napravo v Češči vasi so delavci Vodnogospodarskega podjetja začeli graditi februarja lani, investitorja pa sta bila novomeška Komunala in novomeška poslovna enota Blagovno transportnega centra Ljubljana. Celotna investicija je stala več kot 35 milijonov tolarjev, od tega je več kot polovico prispeval Blagovno transportni center.

OB ODPRTJU ČISTILNE NAPRAVE V ČEŠČI VASI - Za kulturni program so poskrbeli pevci Dolenjskega okteta in mladi plesalci folklorne skupine Kres. (Foto: J. D.)

Predsednica društva je postala Anica Höfferle, sedež društva pa je na Rozmanovi ulici 30 v Novem mestu. Kot najpomembnejšo nalogo so si zadali organiziranje mreže skupin, ki jih bodo začeli ustanavljati konec leta.

upokojenci sedaj, zato pa bolj smiselno in ob povezavi prve in druge generacije. J. DORNIŽ

VSAK DAN DRAŽJE - Da je pogovorni jezik eno, povsem nekaj drugega pa jezik, ki naj bi zapisu na papir odražal tudi kaj človekove izobraženosti, nekateri v kočevski občini še vedno ne ločijo. Tako nekateri, ki se sedaj tudi zelo visoko položaje v kočevski občini, pišejo tako, kot sicer pogovarjajo s svojimi prijatelji ob kozarčku rujne kapljice pa s kolegicami ob klepetu o tem, kako je vse drago. Na takšne pogovore včasih spominjajo tudi zapisu iz sicer suhoparnih poročil vseh zavodov o svojem delu.

SPORNA ZAPORA - Zapore na Šeskovem domu, s katerimi so preprečili promet in parkiranje za večina in tovorna vozila in jih je župan odstraniti že naslednji dan po postavitvi, je postavila tehnična komisija Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. S tem je komisija, kot pravi župan, prekoračila svoja pooblastila, saj je ukinila javno pot, kar sicer lahko stori le občinski svet. Okrajinski muzej se je zaradi odstranitve zapore pritožil, člani tehnične komisije menda napovedujejo odstop, prebivalci Ulice Heroja Marinčiča pa so povsem zadovoljni!

Za mlade ni prihodnosti!

Medtem ko so v Kočevju usta vseh polna nekakšnega razvoja, pa se zdi, kot da se na prihodnost pozablja. Prihodnosti brez ljudi namreč ni, kot pritožijo pa tudi tržiči, da na mladih svet stoji! Če ne bomo v Kočevju inovativni v negativnem smislu in ne bomo spet poguntali kakšnega svojstvenega koncepta razvoja ali boljše rešeno nerazvoja - ta nas je, mimogrede, v skoraj polstoletnem dremežu pod okriljem sicer nehotene odvisnosti od države tudi pripeljal do tega, kar danes (ni) imamo da v Kočevju, potem je skrajni čas, da pogledamo resnici v oči. V Kočevju ni dovolj ne novih delovnih mest in ne stanovanj, da bi mladim dali najosnovnejše možnosti za začetek uspešnega ustvarjalnega in družinskega življenja.

Vendar pa, žal, to še ni vse! Dejstvo, da se je lani na območju uprave enote Kočevje, kjer živi

okoli 19 tisoč prebivalcev, poročilo 81 parov, le 30 med njimi pa jih je zakonsko zvezo sklenilo v Kočevju, je namreč podatek, ki bi moral tiste, ki jim je mar skrb za ohranitev poseljenosti Kočevske, zgroziti. Da ne moremo zagotoviti niti primernega prostora, kjer bi se tisti redki mladi, ki jih imamo in bi morda želeli ostati v Kočevju, lahko dahnili svoj usodni "da", je pod vsako kritiko! Kako naj namreč sploh še pričakujemo, da si bodo mladi želeli ostati doma, če pa jih zato, ker v Kočevju nimamo poročne dvorane, pravzaprav prisiljujemo, da že svoj prvi dan skupnega življenja preživijo zunaj domačega kraja - v Ribnici, Ljubljani, Grosuplju, Novem mestu ali drugod, kjer mladih zakonskih parov na njihov najbolj svečan dan v življenju ne strpajo v strogo uradniški prostor upravne enote! MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

POPLAČANA VZTRAJNOST ZELENIH Ko v Kočevju ne ni ne in da ne da!

Ob nedavnem dogajanju na seji občinskega sveta, ki ni imelo predvidljivega konca

Na zadnji seji kočevskega občinskega sveta so svetniki potrdili, da je njihov "ne" lahko "da", če so le pobudniki za sprejem določenega predloga dovolj vztrajni. Zeleni Kočevja so bili in zato tudi uspeli s svojim predlogom, da se ustanovi komisija za energetiko. Na predhodni seji so namreč svetniki njihov predlog umaknili z dnevnega reda v prepričanju, da bi obstoj komisije za energetiko pomenil podvajanje nalog, ki jih sedaj povsem zadovoljivo - to so priznali tudi pobudniki ustanovitve komisije - opravlja Komunala. Zadovoljili so se le z enostransko obrazložitvijo razlogov "proti" ustanovitvi komisije in kot ponižne ovčice dvignili roke "za" umik predloga z dnevnega reda in s tem v sicer neformalno potrditev prepričanja, da komisije za ener-

tiko v Kočevju ne potrebujejo. Da so se po obrazložitvi razlogov v prid ustanovitve komisije premislili, v delu kočevskega sveta ni posebnost. Po dokaz za to, da so stališča svetnikov vse prepogosto obarvana preveč politično, kar pa v želji po zadovoljivi skupnih interesov v prid Kočevske potrjuje temu, da se večkrat premislijo, ni potrebno daleč. Dokazali so namreč tudi na zadnji seji s prejetjem zaključnega računa občine za lansko leto, saj je ta ob prvi obravnavi dvignil precej prahu, a so ga prejšnji četrtek sprejeli kot najbolj samoumevno in

nesporno zadevo brez razprave! Preseneča pa, kar zadeva komisije za energetiko, da so se vsi, od prvega do zadnjega navzočega svetnika, vzdržali razprave. K besedi se je namreč prijavil le Brane Dekleva, ki kot pobudnik ustanovitve komisije ni bil čisto pravi razpravljalca, svetniki pa so mu, tako kot na prejšnji seji Vincencu Janši, ne da bi občutili potrebo, da bi "še kakšno rekli", slepo sledili, čeprav so s tem svoj ne spremenili v "da, potrebujemo". Ker ne ni ne in tudi da zato ni dokončan da - tudi v potrditev tega so poskrbeli prav na zadnji seji s sprejetjem odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah, ki je svojo prvo spremembo doživel, še preden je zaživel v praksi - pa tudi strah, da v Kočevju nove šole, če sploh bo, še leta in leta ne bo, ni iz trte izvit! MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

NAJPREJ NE, POTEM - DA

KOČEVJE - Na prejšnji seji sveta kočevske občine so na predlog Vincenca Janše umaknili z dnevnega reda sprejem sklepa o ustanovitvi, nalogah in sestavi komisije za energetiko. Na pobudo Braneta Dekleve, ki jo je dal ob zaključku seje, pa se je ta točka ponovno znašla na dnevnem redu zadnje seje sveta prejšnji četrtek in svetniki so sklenili, da komisijo ustanovijo. Za člane komisije so potrdili: Bojana Pakiža, Vladimirja Bizjaka, Tomaža Novaka, Bojana Briškita, Ivana Prezlja in Nevenko Drobnič. Komisija bo nadaljevala z načrtovanjem in uresničevanjem že leta 1992 izdelanega energetskega koncepta občine, njena osnovna naloga pa bo doseči zmanjšanje stroškov za ogrevanje in upoštevanje ekoloških zahtev v energetiki.

JURČKI TUDI V RIBNICI - Milovan Čirovič, upokojenec iz Ribnice in član domače Gobarske družine, je prejšnji teden v okoliškem gozdu - pravi gobarji točnega kraja nikoli ne povedo - odrgal dva "kapitalna" jurčka. Gobarje naj opomni, da še velja predpis, da se lahko na dan nabere največ dva kilogram gob. (Foto: Milan Glavonjič)

MEDSE SI ŽELJO MLADE

KOČEVJE - Združenje šoferjev in avtomobilstov Kočevje je bilo ustanovljeno leta 1955 in je 312 članov. V značilnih uniformah jih najmanj enkrat na leto srečujemo ob križiščih in ob semaforjih, in sicer v začetku šolskega leta, ko prvošolcem varno pomagajo priti v šolo. Navzoči so tudi pri kolesarskih izpitih, zelo dejavna je tudi njihova športna ekipa. Da bi združenje pridobilo nove člane, predlagajo tesnejše sodelovanje z osnovnimi šolami.

Ribniški zobotrebci

SLABI GOSPODARJI - Policijska postaja v Ribnici se nahaja v povsem neprimernih prostorih, saj gre v bistvu le za dve v pisarni preurejeni stanovanji, kar pa je za 15 policistov, kolikor jih je v Ribnici, premalo. Ministrstvo za notranje zadeve, je kljub temu da zaveda prostorskih problemov ribniške policijske postaje, zaenkrat umudilo ugodno priložnosti, za ponudila ob prodaji premoženja iz stečajne mase bivšega Rika. Možnost so namreč imeli, da bi stavbo bivšega zdravstvenega doma kupili. Čeprav so bili na ministrstvu menda na to pravilno opozorjeni, tega niso storili, prav tako pa so zavrnili tudi možni amandna državnega poslanca Benjamina Henigmana za 30 milijonov tolarjev, ki naj bi jih ministrstvo izdvojilo iz pobranih najemnin in namenilo za ureditev dokumentacije za izgradnjo nove policijske postaje. Zato pa bodo postaje, kot smo neuradno zvedeli, za potrebe ribniške policije dogradili objekt starega zdravstvenega doma in tako vložili državni denar v sedaj zasebno stavbo!

Laški sel

PREMALO PARKIRIŠČ - V Velikih Laščah je premalo parkirnišče. Edini večji in primerno označeni prostor za parkiranje je pred Levstikovim domom. Ta prostor ima dva vhoda oziroma izhoda, od katerih je eden primeren za vsa vozila, drugi pa je za vozila z nizko dvignjenimi kolesi nevaren, saj pri izhodu z dnem avta podrsajo po robniku.

NEKAJ MRTVIH - Kljub novemu prometnemu zakonu se je na območju Lašč zgodilo kar nekaj nesreč s smrtnim izidom. Človeških žrtev sicer (še) ni bilo, je pa izgubilo življenje pod kolesi avtomobilov več jezev.

SKRIVNOSTNA HIŠA - Že do bližnjega občinskega praznika bodo pri šoli in vrtcu v Laščah uredili skrivnostno hišo. Ta "hiša" bo za otroke vrtca igralnica, hkrati pa bo tudi galerija, v kateri bodo mladi ustvarjalci imeli razstave svojih likovnih izdelkov.

Mirtovski šratelj: "Osilničanje pa z najodgovornimi ljudmi naše države nima nobene sreče. Za prvi maj je Marjan Podobnik prišel na praznovanje občinskega praznika z dobro uro in pol zamude, ministra Pavla Gantarja pa na razgovor z župani petih obmejnih občin, ki je bil napovedan za 15. maj, sploh ni bilo "zaradi nujnih in neodložljivih neplaniranih dejavnosti", kot je bilo zapisano v opravičilu."

Na glasbeno šolo je treba misliti že sedaj!

Ob dnevu odprtih vrat

KOČEVJE - Dan odprtih vrat so na Glasbeni šoli Kočevje letos organizirali že tretjič zapovrstjo in drugič v novih prostorih šole na Reški cesti. Iz celotnega A programa za glasbene šole, ki ga na šoli poučujejo, so letos za predstavitev pripravili 10 delavnic, v katerih so profesorji in učenci pokazali, kako poteka pouk pri posameznih instrumentih in baletu. "Zelimo si, da bi otroci spoznali tudi manj znane oziroma priljubljene instrumente," je o letošnjih delavnicah in tudi sicer namenu organiziranja dnevov odprtih vrat šole povedala ravnateljica Mateja Junc. Poleg že leta najbolj priljubljenega klavirja so tako denimo predstavili tudi pouk violine, za katero si, kot je povedala Junc, želijo, da bi se odločilo več otrok.

Šolo letos obiskuje 250 učencev. Lani so s preko 40 vpisanimi zabeležili rekorden vpis v prvi razred, in kot pravi Junc, bodo tudi letos vpisali kar največje možno število otrok. Vendar bo vpis, kot je opozorila Junc, že prihodnji teden, in sicer 27. in 28. maja, po predhodno opravljenem preiskusu glasbenih sposobnosti. M. L.-S.

NAJBOLJ PRILJUBLJEN JE KLAVIR - Zanimanje za vpis na klavir je v Kočevju vsako leto daleč nad možnostmi glasbene šole. Ravnateljica Mateja Junc meni, da je glavni razlog za to, ker tako otroci kot njihovi starši ne poznajo dovolj dobro drugih instrumentov. Na posnetku: z dneva odprtih vrat šole (Foto: M. L.-S.)

ŽE ŠTIRI STRANKE V KOSTELU

KOSTEL - Potem ko so pred kratkim v novi občini Kostel ustanovili krajevni odbor SDS (predsednik Miran Skender) - že prej je deloval SKD - so prejšnji teden "krstili" še dve stranki. Na dobro obiskanem shodu simpatizerjev SLS so ob navzočnosti dr. Franca Zagožna v Bosljivi Loki ustanovili še KO SLS, predsednik je Martin Marinč, v petek pa še KO LDS. Novo stranko je prišel pozdraviti generalni sekretar LDS Peter Jamnikar. Za predsednika KO LDS so izvolili Jožeta Šofančiča.

PREDSTAVITEV OŠ STARA CERKEV - Oš Stara Cerkev, ki jo skupaj z učenci podružnične šole v Zeljnah obiskuje 385 učencev, za katere skrbi 24 učiteljev, se je prejšnji četrtek predstavila v Likovnem salonu v Kočevju s projekti in dejavnostmi, ki so nastale v letošnjem šolskem letu. O zgodovini šole, ki je postala javna šola že leta 1843, dobila popolno osemletno šolskem letu 1990/91 in leta 1992 postala samostojna šola, je nekaj besed povedala ravnateljica Sonja Veber (na posnetku). Sicer pa so o delu učencev, med katerimi jih je kar 60 odstotkov vozačev, največ govorila razstavljena dela, ki so nastala v okviru kar 17 interesnih dejavnosti. Učenci razredne stopnje so se predstavili s projekti Vse o mami, Korak k sončku, Zdravje je naše največje bogastvo in predstavili šole v naravi ter kulturnega in angleškega krožka, predmetna stopnja pa z deli z naravoslovno-tehničnega, kulturno-umetnostnega in družboslovnega področja. (Foto: M. L.-S.)

Pišejo kroniko svoje šole

Predstavili jo bodo že 4. junija, naslednji dan pa pride na obisk šolski minister dr. Slavko Gaber

VELIKE LAŠČE - Letos praznuje osnovna šola Primoža Trubarja iz Velikih Lašč 240. obletnico ustanovitve. Ob jubileju šole bo izšla tudi kronika, ki jo pišejo učitelji in ravnatelj te šole, predstavili pa jo bodo že 4. junija zvečer v gostilni Kukelj v Velikih Laščah. Ta predstavitev bo tudi prva prireditev ob letošnjem prazniku občine Velike Lašče; prireditve ob jubileju šole pa bodo trajale skozi vse leto.

Naslednji dan, 5. junija, bo v Laščah srečanje z ministrom dr. Slavkom Gabrom in ob tej priložnosti bodo začeli graditi nadzidek k sedanji šoli v Laščah. Vsa dovoljenja za gradnjo so že izdana in tudi denar je zagotovljen. Zidava

EVANGELIČANI NA TURJAKU

TURJAK - Kar okoli 450 evangeličanov (protestantov) iz Prekmurja je pred kratkim obiskalo Turjak, kjer so počastili spomin na 490. obletnico rojstva prvega slovenskega pisatelja in protestantskega učitelja Primoža Trubarja. Evangeličanski pastor Geza Fila je imel na Turjaku za udeležence svečanosti mašo. Na svečanosti so dopoldne govorili še predstavnik protestantov iz Danske, Avstrije in Nemčije, popoldne pa so udeležence svečanosti pozdravili tudi župan občine Velike Lašče Milan Tekavec in drugi predstavniki občine. Organizator svečanosti je med drugim bilo tudi evangeličansko društvo Pomoč, ki je nabiralo tudi pomoč za s potresi prizadeto Posočje.

je pomembna zato, ker bodo poizkusno začeli z devetletno šolo in bodo tako imeli tudi zaradi povečanega števila učencev dva prva razreda. V soboto, 6. junija, pa bodo v oviru občinskega praznika in šolskih jubilejev imeli dan šole. J. P.

V SOBOTO NA POHOD

KOSTEL - Peti, jubilejni Kostelski planinski pohod bo v soboto, 23. maja. Start za pohodnike bo pri vasi Potok med 8. in 9. uro, pohod traja okoli 6 ur, poteka pa po zelo razgibani pokrajini. Start pri Potoku je na nadmorski višini 225 m, od koder se pot vzpne na Stružnico (700 m), najvišja točka pohoda pa je Kuželjska stena (874 m). Krožna pot se nadaljuje preko Rak (550 m), Kuželja (236 m), Kose (480 m) in nazaj do Potoka, kjer bo zaključek pohoda in kjer bodo tistim, ki so se udeležili vseh petih pohodov, podelili jubilejne bronaste značke. Dosedanjih pohodov se je udeleževalo po 300 do 400 pohodnikov iz vse Slovenije in nekateri tudi iz zamejstva.

Potoške vesti

V krajevni skupnosti v Loškem Potoku pravijo, da se že pripravljajo na asfaltiranje ceste Hrib-Bela Voda. Cesta meri 2700 m, a ker so nekateri deli že asfaltirani, bodo tokrat položili še 1300 m asfalta. Investitor je občina, izvajalec pa Primorje iz Ajdovščine. 15. maja je začela poskusno oddajati lokalna TV postaja Loški Potok. Trenutno oddajajo le obvestila. A. K.

Obnovili igranje

SVETI GREGOR - Pred dvema letoma ustanovljeno Turistično društvo Sveti Gregor, v njem je zelo dejavnih dvajset članov, bo tudi letos pomagalo pri izvedbi kmečkih iger, na katerih bodo sodelovale ekipe iz sosednjih občin. Družina Drobnič je doslej sodelovala na številnih tekmovanjih v izdelovanju

Peter Adamič: "Mladi želimo soustvarjati kulturno podobo vasi"

prest in je bila vedno med najboljšimi. V vasi Graben imajo lepo urejeno domačijo in se že ukvarjajo s kmečkim turizmom. Nudijo šest ležišč, domačo hrano, priložnostna dela na kmetiji in oddih v mikavni naravi. Olgi in Janezu Drobniču naj bi sledili tudi drugi, saj ima to območje vse možnosti, da se razvije kot turistična vas.

"Naša krajevna skupnost je najbolj poznana po razvejani kulturni dejavnosti. Čeprav so bili igralci v zadnjih desetih letih manj dejavni, smo se mladi ob pomoči starih lisjakov zopet postavili na noge. Komedija Zankirna trojica je bila med ljudmi sprejeta mimo naših pričakovanj, zato se bomo kmalu lotili študija nove igre," je povedal Peter Adamič, član TD in igravec KUD. Mlade poleg dela v dramski sekciji veseli delo tudi v pevskem zboru. Pravzaprav v pevskih zborih, saj je poleg MPZ Slemenca, ki prepeva več kot pol stoletja, v zadnjih letih vzklilo nekaj mladinskih zborov. M. GLAVONJIČ

Mavrične pesmi

Pojejo ljudske in umetne pesmi - Pele tudi pesmi iz znanih filmov

DOBREPOLJE - Vesna Fabjan iz Predstrug vodi vokalno skupino Mavrica, ki šteje osem pevkv. Pojejo ljudske in umetne pesmi, in to znotraj teh skupin tudi pesmi raznih vrst. Tako so lani imele koncert pesmi iz znanih filmov, slovenskih in tujih. Nastopajo samostojno, občasno pa za popestritev programa tudi z drugimi pevskimi skupinami. Tako so na zadnjem gostile Stiški vokalni kvartet.

"Kot skupina Mavricaujemo in nastopamo tri leta. Prej smo prepevale v različnih pevskih skupinah od dekliskega pevskega zbora v osnovni šoli pa do ženskega noneta. V sezoni vidimo dvakrat na teden, in to v Godbenem centru v Vidmu. Na vsakem nastopu se predstavimo z drugimi pesmimi," pravi Vesna Fabjan in dodaja: "Zdaj je Mavrica vključena v KUD Dobrepolje. Znotraj KUD pa zdaj pripravljamo ustanovitev raznih sekcij. Me pa se želimo združiti še s kakšno sekcijo, da bi postale društvo." Za uspešno delo pevkvam Mavrice pomagajo razni pokrovitelji, še posebno Slavc Palčar. J. PRIMC

PRIHAJA VSE VEČ TURISTOV Z VZHODA

LJUBLJANA - Število gostov in njihovih nočitev se je v prvem četrtletju v primerjavi z lanskim za 3 odst. zmanjšalo. Upad gre predvsem na račun tujih gostov in verjetno v največji meri na račun slabšega obseka v marcu (lani so bili že v tem mesecu velikonočni prazniki). Največje zmanjšanje je pri obisku Nemcev, Italijanov in Avstrijcev. Kot kažejo podatki, pa Slovenija postaja vse bolj zanimiva za goste iz Rusije, Ukrajine, Slovaške in baltiskih držav, od koder je prišlo 30 do 55 odst. več gostov kot v istem času lani.

Smeti in (ne)izpolnjevanje obljub

Vaščani od 1. do 12. maja zaprli medobčinsko odlagališče smeti na Stehanu - Razočarani nad neizpolnjenimi obljubami - Novi dogovori - Na staro deponijo še do 31. julija

STEHAN - Medobčinsko odlagališče odpadkov na Stehanu, ki se ga od leta 1978 poslužujejo sedanje občine Grosuplje, Dobropolje in Ivančna Gorica, je po dobrih desetih dnevih spet odprto. Okoliški krajanje Gatine, Praproče, Spodnjega Blata in Spodnjih Duplic so ga namreč od 1. do 12. maja fizično zaprli in vse te dni od 7. ure do 15.30 poskrbeli za vaško stražo. Priklop jim je namreč čakanje na izpolnitev obljub pogodbe, ki so jo že leta 1993 podpisali z bivšo občino Grosuplje in županom Rudolfom Rometom, pa jih očitno niso vzeli resno.

V njej so sklenili, da se staro odlagališče na Stehanu, ki ga je treba sanirati, zaključijo 1. maja 1997, čimprej pa naj se začne z iskanjem nove lokacije deponije, ki naj bo zgrajena po evropskih predpisih. V istem letu naj se iz lokacije smetišča izselijo Romi, asfaltira naj se cesta od čebelarkega doma do odlagališča, uredi jo naj se gozdne poti, da lastniki pridejo do svojih parcel, bližnji kmetiji pa naj se napelje vodovod. "Od obljub so izpolnili le napeljavo vodovoda na Finkovo kmetijo ter do letošnjega 1. maja določili novo lokacijo medobčinskega odlagališča smeti v Špajji dolini, za katero naj bi imel investitor JKP Grosuplje pridobljeno lastništvo, nima pa še gradbenega in lokacijskega dovoljenja," je razloge za

zaporo smetišča na Stehanu obrazil krajjan Alojz Zajc. Stvari so se zaostrile, direktor JKP Grosuplje Janez Skarlovnik je vložil tožbo proti dvema kraja-

noma (eden od njiju je Alojz Zajc), toda hitro je prišlo do izvršbe, v ponedeljek, 11. maja, pa so stekla pogajanja krajanov z župani vseh treh občin ter JKP, ki so prinesla naslednji rezultat: krajanje so podaljšali odlaganje odpadkov na Stehanu za tri mesece, do 31. julija; poravnati jim je treba rento za 15 mesecev, ravno tako odškodnino najemnikom ter rento družini Fink. "Ker smo bili vedno razočarani, smo se dogovorili še za garancijo 5 milijonov tolarjev. Če obljube ne bodo uresničili, bodo vnovčili nalog za to vsoto, ki jo bomo namenili za infrastrukturo kraja, mi pa bomo ponovno fizično zaprli odlagališče," je v imenu prizadetih krajanov povedal Zajc. Poudaril je tudi, da jim ni za denar, ampak je odlagališče preblizu urbanemu naselju.

Direktor JKP Grosuplje Janez Skarlovnik je z razpletom dogodka na Stehanu "zadovoljen v smislu, da se je smetišče odprlo, in to brez represivnih akcij, za kar sem se vseskozi zavzemal."

Alojz Zajc, krajan Gatine

L. MURN

Zdrava šola daje večjo samozavest

Srečanje zdravih šol Slovenije v Trebnjem - Od letos 120 šol in domov v tem projektu - Prostorska stiska na trebanjski osnovni šoli - Projekt "Stoji učilna zidana"

TREBNJE - Le predstavnikov novogoriške in piranske osnovne šole ni bilo pretekli petek na srečanju zdravih šol, katerega gostiteljica je bila tokrat trebanjska osnovna šola. Bili pa so predstavniki osnovnih šol Bistrice ob Sotli, Brdo, KDK Ljubljana, Maribor, Radovljica, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Veržej in Srednje agroživilske šole Ljubljana.

Nacionalna koordinatorica projekta zdravih šol, Eva Strgar z Inštituta za varovanje zdravja, je povedala, da teh 120 šol spada tudi v evropsko mrežo, 120 osnovnih in srednjih šol, dijaških domov in zavoda za slušno prizadete pa se bo letos jeseni vključilo v slovensko mrežo. Te nove članice pomenijo precejšnje naloge za dvanajstletico. "Navkljub temu da se še ukvarjamo s tradicionalnimi vsebinami, je opazen premik. Gre za preventivne programe: duševno, čustveno zdravlje, preventivo odvisnosti in podobne zadeve. Drugačnaja je vsebina športnih in naravoslovnih dni. Seveda se ukvarjamo tudi s spreminjanjem prehrane, z ekologijo in z vsemi tistimi dvanajstimi kriteriji, po katerih smo bili pred tremi leti sprejeti v mrežo zdravih šol. Letos bomo po dveh letih zaključili projekt Stoji

učilna zidana, s katerim poizkušamo raziskati vse šole, ki so na tem

Marija Kovač

območju, tudi tiste, ki so bile ukinjene zaradi premajhnega števila otrok," je povedala Marija Kovač, vodja projekta "Zdrava šola" na trebanjski osnovni šoli.

Na trebanjski osnovni šoli so po besedah ravnateljice Štefana Kamina razmišljali tudi o poskusnem uvajanju devetletne šole, vendar jim prostorska utesnjenost tega ne omogoča, saj imata na šoli svoje prostore tudi glasbena šola in občinski pihalni orkester. Tudi otroškemu vrtcu je za pretesno. Ob razmahu in zadnjih uspehih trebanjskih rokometišev postaja celo že športna dvorana premajhna in še komaj zadošča za športno vzgojo. Na šoli je tudi zobna ambulanta, kar je zelo ugodno za otroke. Izvajajo razne projektne, raziskovalne naloge; tako so med drugim vključeni tudi v projekt opisnega ocenjevanja... V 34 oddelkih matične šole je 845 učencev, skupaj s še tremi podružničnimi šolami: Dobrnice, Dolenja Nemška vas in Šentlovcenc, pa jih je 1.014. Učitelj je 58.

P. PERC

Iskali so ga celo na policiji

LONČARJEV DOL - "To ni pošteno niti človeško," nejevoljno komentira zakulisje ob ocenjevanju vin letnika 1997 v okviru Društva vinogradnikov Sevnica-Boštanj 32-letni Franc Breznik iz Lončarjevega Dola pri Sevnici. Poklical nas je, ker je želel popraviti netočnost pri objavi uradnih rezultatov z razglasitve vin sevnjskih vinogradnikov v Boštanju. Pri tej je umanjalo ime Breznika, čigar mešano belo vino je dobilo najvišjo oceno (16,76 točke), a so ga na stenošas namesto med zmagovalce uvrstili na rep lestvice, na 44. mesto, s pripisom "ni član - izven konkurence".

S temi besedami je protestiral po telefonu predsedniku društva Radu Umku. "Rekel mi je, naj bom vesel, da so me sploh poiskali, in da so v društvu člani že 26 let, pa še niso dobili nobenega priznanja," pripoveduje Breznik. Nenavadno pri vseh zadevah je, da je lahko ostal v konkurenci Breznikov drugi vzorec mešanega belega, ki je z oceno 16,24 točke pristal "le" na 9. mestu in v tem primeru sploh ni bilo vprašljivo in moteče njegovo članstvo...

Breznik se je že leta 1984 preselil v Posavje iz Hardeka pri Ormožu, kjer je njegov oče štirim sinovom pokazal precej

Franc Breznik

skrivnosti iz vinogradništva in kletarjenja. Zaposlen je pri Slovenskih železnica kot skladiščnik za tovorni promet. Leta 1987 se je priženil v Lončarjev Dol. Z ženo Božo in občasnou tudi s pomočjo sorodnikov skrbno urejata vinograd na Konjski Glavi, zaselek Prešne Loke. V Društvo vinogradnikov Sevnica-Boštanj se je včlanil šele decembra lani.

Kolega Bojan Gričar, ki je pred leti na boštansko-sevnjskem tekmovanju vinogradnikov že zmagal s cvičkom, mu je prenesel govornice, da so se ocenjevalci zelo čudili, ker nihče ni poznal lastnika vzorca, ki je dobil najvišjo oceno, zato so kratkoma doma nevali, da Breznik sploh ni njihov član.

"Škoda, da že prej nismo vedeli, kdo ste. Iskali smo vas celo na policiji! 'Saj boste že nekaj dobili,' me je 'tolajil' predsednik društva Rado Umek,"

P. PERC

ZDAJ POČASNEJE - Prebivalce in obiskovalce Ivančne Gorice od 1. maja k previdnejši vožnji ne bo "silil" le novi zakon o prometni varnosti, pač pa tudi nekaj ležečih policistov na cestah. Dobrodošli so predvsem tisti v bližini občinske stavbe, lekarne, zraven avtobusne in železniške postaje (na sliki), kjer je vedno veliko ljudi. Tu pa si pogosto dajo duška predvsem mladi objestni vozniki. Zdaj bodo hočeš nočeš morali voziti počasneje. (Foto: L. Murn)

OTROŠKA FOLKLORA, SKEČ IN MAŽORETKE - Trebanjska osnovna šola je že večkrat pokazala, da potekajo pod njenim okriljem tudi pestre interesne oz. izvenšolske dejavnosti. Nekaj tega so prikazali s skečem, nastopom navijaške skupine šolske košarkarske ekipe in mažoretke pod vodstvom Darje Korelec ter otroške folklorne (na posnetku) in pevki slovenskih ljudskih pesmi pod vodstvom Zvonke Rot. (Foto: P. P.)

NIKOLI SAM - V Mladinskem zdravilišču in letovišču Rdečega križa Slovenije Debeli Rtič je 7 dni brezplačno letovala v okviru programa "Nikoli sam" tudi skupina 18 dolenjskih otrok, med njimi kar 9 iz trebanjske občine. Deklice so takole korajžno stopile pred objekt, kaj so nam povedale in nekaj več o lepo urejenem in obnovljenem zdravilišču, za katerega je zastavil zidake dobre volje predsednik države Milan Kučan, pa v reportažnem zapisu prihodnjič. (Foto: P. Perc)

Upirajo se plačevanju odvoza smeti

Spremenjen in dopolnjen odlok o ravnanju z odpadki v sevnjski občini ravno zato, da bi zajeli vse povzročitelje - Ustrezne posode za smeti morajo nabaviti sami

SEVNICA - Predsedniki svetov krajevnih skupnosti niti sevnjski občinski svetniki niso imeli večjih pripomb na spremembe in dopolnitve odloka o ravnanju z odpadki na območju sevnjske občine. Po besedah vodje oddelka za okolje in prostor so se za spremembe odločili zlasti zato, da vse pravne in fizične osebe plačujejo odvoz odpadkov.

Ker se ne ravno maloštevilni posamezniki na vse kripnje upirajo plačevanju z izgovorom, da pri njih ne nastajajo odpadki, so v novem odloku prejšnje besedilo "...pri katerih nastajajo odpadki in s tem povzročajo obremenitve..." v 2. členu nadomestili s novim besedilom: "Subjekti ravnanja z odpadki so izvajalci javnih služb za ravnanje z odpadki, vse pravne osebe, ki opravljajo dejavnost na območju občine Sevnica, in vse fizične osebe s stalnim prebivališčem v občini Sevnica, ki imajo organiziran odvoz odpadkov." V odloku so nedvoumno opredelili tudi že dobro uveljavljeno odvažanje kosovnih odpadkov, ki ga bo tudi poslej najmanj enkrat letno pripravil oddelek za okolje.

Ker ni nujno, da le proizvajalec povzroča odpadke, so to besedo nadomestili s - povzročitelj. Povzročitelji morajo za svoje potrebe sami nabaviti tipizirane posode ustrezne prostornine za odpadke. Odlok so dopolnili tako, da so določili vsa naselja z območja občine in hkrati dodali naselje Hinje v

krajevni skupnosti Šentjanž. V krajevni skupnosti Boštanj so v odlok zajeta naselja Gabrje, Jablanica, Laze pri Boštanju, Mrtovec, Novi Grad in Preska; v KS Loka pri Zidanem Mostu: Čelovnik, Slap, Žirovnica; v KS Primož: Češnjice, Dedna Gora, Dolnje Impolje, Dolnje Orle, Gornje Impolje, Gornje Orle, Mala Hubajnica, Znojile pri Studencu; v

KULTURNI VEČER RASTI

SEVNICA - Danes bo ob osmih zvečer v konferenčni dvorani sevnjskega gradu kulturni večer, na katerem se bodo predstavili literarni ustvarjalci, sodelavci revije Rast. Nastopili bodo Barica Smole, Ivan Gregorič, Milan Markelj, Rudi Stopar in Nina Zorko, glasbeno pa bosta večer oplemenitili pianistki Jožica Ambrožič in Ana Stopar.

KS Sevnica: Ledina, Metni Vrh, Orešje nad Sevnico, Podgorica in Prešna Loka; v KS Zabukovje pa Mrzla Planina, Podgorje ob Sevnici, Podvrh, Stržišče, Trnovec in Vranje.

P. P.

Boštanj praznuje 800-letnico

BOŠTANJ - Krajevna skupnost Boštanj je pripravila pester program ob 800-letnici Boštanja. Osrednja spominska slovesnost bo 30. maja ob 17. uri v dvorani TVD Partizan Boštanj. Po slovesnosti s kulturnim programom in postavitvijo spominskega obeležja bo 19. uri vrtna veselica, ki jo bo pripravilo PGD Boštanj. Obiskovalci bodo lahko sodelovali v srečelovu in se zabavali z ansambлом Lojzeta Slaka. Dvanajstega junija ob 19. uri bodo v dvorani TVD Partizan Boštanj odprli razstavo slik iz knjige Boštanj 800 let, 14. junija ob 15. uri bo v omenjeni dvorani srečanje izgnancev in beguncev KO Boštanj in občine Sevnica. Ob tej priložnosti bodo odkrili zgodovinsko obeležje. Minuli torek so v sklopu praznovanja predstavili v Boštanju knjigo Boštanj 800 let.

L. M.

Sevnjski paberki

OBRRTNIŠKA "KUHNJA" Dolgoletni predsednik sevnjske območne obrtne zbornice Alojz Vilčnik - Slavko je sklenil izpred in vodenje zbornice prepustiti mlajšemu kolegu. Slavko se je ogreval, da bi krmilo zbornice prevzel Bogomir Vidic - Bibi. Skrivnost ostaja, zakaj je Bibi dobil na volitvah tako majhno podporo, da med 71 med 23 članov skušine, ki je iz svoje sredice za svojo predsednico izvolili svetilničarico Mileno Mastnak, soprogo priznanega enologa inženirja Zdravka. Slavko Vilčnik bi bil močan protikandidat Mastnakeve, a je vztrajal pri svojem umiku. Tisti, ki bolje poznajo to obrtniško kadrovsko "kuhinja", menijo, da je Milena nekoliko presenetljivo in prepričljivo zmigala na volitvah, ker si ne pusti kar tako soliti pameti (dosedanjim) obrtniških avtoritet. Tudi domnevno najbogatejši Sevnčan je izpustil precej nekdajnje veljave, ker naj bi se kompromitiral s finančnimi oz. kreditnimi transakcijami.

VLADKINA VLADAVINA - Glavna medicinska sestra sevnjskega zdravstvenega doma je bila glavna zvezda Vala 202 ob nedavnem svetovnem dnevu medicinskih sester in si je za sodelovanje lahko na tem radiu izbrala še tri najljubše skladbe. Vladka ima med svojo vladavino v sevnjskem hramu zdravja v stikih z ljudmi precej manj treme, kot jo je imela, ko je vanjo z mikrofonom v roki vrtala kolegica z Vala 202.

Podbočani, najprej se poenotite!

Več kot triurna razprava o menjavi stare šole, ki je v upravljanju občine, in cerkvenim zemljiščem ni prinesla rezultata - Kup očitkov o osebnih interesih in župnikovi trmi

PODBOČJE, KRŠKO - Trg pri cerkvi v Podbočju dobiva novo podobo. Sredstva za tlakovanje in ureditev okolice so lani izglasovali občinski svetniki, vendar se je zataknilo pri stari šoli, za katero je gradbeni inšpektor že pred časom zahteval, da se zaščiti, saj zaradi dotrajnosti že močno ogroža okolico. A prav zaradi stare šole je med nekaterimi prišlo do majhne vojne.

Šola je v lasti občine, obdaja jo cerkveno zemljišče, zato je bil dan predlog, da bi občina z župnijskim uradom Sv. Križ - Podbočje to stavbo z doplačilom zamenjala za bližnjo zazidljivo parcelo pri gasilskem domu. Župnišče bi na prostoru stare šole naredilo nadomestno gradnjo, v kateri bi organiziralo dnevno varstvo starejših občanov. Druga možnost pa je, da bi stara šola ostala občinska in bi jo namenili za potrebe krajevne skupnosti.

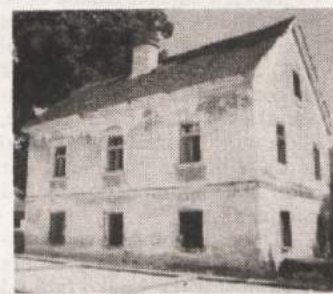
"Vidim, da gre za politizacijo in osebni interes nekaj posameznikov, ki pa gotovo nimajo širše podpore v kraju. Stara šola je bila v lasti župnijskega urada in jo je gradil župnik Jurij Kraševac z zapuščino župnika Jakoba Jana v letih 1859 - 1860. Dokumentov, kako je prišla šola v last občine, ni. Stara šola je tudi vpeta v župnijski prostor in nima skoraj nič zemlje okrog zgradbe, zato je dostop do stavbe možen le preko lastnine župnije," pravi podboški župnik France Novak, zato so pripravljene prostori tega objekta odkupiti.

"V menjalno varianto, ki je predmet obravnave v občinskem svetu, so nas prisilili občinski funkcionarji iz oddelka za prostor, ki so želeli dobiti boljšo parcelo na našem vrtu za nizko ceno, kar gotovo ne bi služila samo krajevni skupnosti, ampak verjetno tudi nekaterim posameznikom. Takemu načinu sem se moral upreti. Zaradi želje po ureditvi kraja sem na to varianto pristal, vendar ne na škodo župnije Sv. Križ," pravi župnik, ki je tudi zatrdil, da bo v primeru, če bo občina obnavljala objekt sama, zahteval ustrezno odškodnino za posege v lastnino župnije. Takšno mnenje je pri nekaterih svetnikih našlo na bučno od-

meve, debata pa je potekala predvsem med dvema svetnikoma iz Podbočja: Ivanom Urbančem (LDS) in Martinom Kodričem (SKD). Slednji se je strinjal z za-

France Novak

STARA ŠOLA - Sramota za kraj in upravljalca

menjavo in povedal, da so bili zanj tudi svetniki krajevne skupnosti. To možnost po Kodričevih besedah podpira kar 95 odstotkov prebivalcev, medtem ko se Urbanč ne strinja z nadomestnim zemljiščem, ki ga ponuja župnik, češ da tista parcela ni komunalno urejena. "Objekt mora ostati v lasti občine, ki bi morala narediti novo stavbo, kot jo predpisujejo spomeničarji," meni Urbanč. Peter Žigante (LDS) je opozoril tudi na sedanja vlaganja občine v cerkveno zemljo: "Moralo bi pomisliti tudi na to, da sedaj vlagamo na zemljišče nekoga, ki izsiljuje in s komer se ne da dogovoriti." Sicer pa je Žigante dejal, da bo v primeru, če bo cena priprave zemljišča na novi lokaciji višja od stroškov na obstoječi, uvedel ovadbo proti predlagatelju, saj je bilo vna-

Ker niti po treh urah razprave, ki je potekala tako 6. aprila kot prejšnji četrtek, svetniki niso mogli niti oblikovati sklepa, o katerem bi glasovali, so se odločili, da se morajo najprej poenotiti krajani sami in z enim mnenjem nastopiti pred občinskim svetom.

prej opozorjeno, da bodo stroški na novi lokaciji za občino večji. France Glinšek iz občinske uprave je pojasnil, da je bilo prav zaradi vlaganj v tuje zemljišče med občino, podboško župnijo in nadškofijskim ordinariatom podpisan sporazum o javni rabi, kar je bilo vpisano tudi v zemljiško knjigo. T. GAZVODA

Najboljše s trnkom in kuhlalnico

Dve dejanji enega praznika

BRESTANICA - Voda brestaniškega ribnika, ki so jo nedavno s trnki penili udeleženci tamkajšnjega Raccanovega ribiškega tekmovanja in praznovanja, se je že umirila. Veselje zmagovalcev z omenjenega srečanja pa še ni tonilo v pozabo. Kemal Alić je bil po mnenju ocenjevalcev najboljši ribič v lovu na najtežjo ribo tistega dne, saj je potegnil okrog enajstih dopoldne na suho, potem položil na tehtnico in nazadnje v športnem duhu vrnil ribniku živega 2,92-kilogramskega krapa. "Z ribištvo sem se ukvarjam že 30 let. Večkrat sem že ujel trofejno ribo. Tako sem lani v Mavčičah potegnil na suho veliko ščuko, s katero sem se v športnem ribolovu dvrštil visoko tudi v mednarodnem merilu," je po omenjenem nedavnem tekmovanju v Brestanici povedal navdušeni ribič iz Ljubljane, ki je namakal trnke že na vseh uglednejših ribiških točkah v Sloveniji in sosednjih pokrajinah.

Na nedavnem ribiškem prazniku v Brestanici so tudi odkrivali nove kuharske talente. V ta namen so opravili kuharsko tekmovanje v pripravi ribjih jedi na prostem. Za najodličnejši prigrizek te vrste so ocenjevalci razglasili kuharski izdelek Sajme Ališić iz Ljubljane. Za trenutek so slastni pečenki rekli krap s ki-

Kemal Alić

Sajma Ališić

tajskim zeljem; za trenutek zato, ker so ga sladokusci po izjavah očividcev razgrabili v rekordno kratkem času. V tekmovanju v pripravi ribjih jedi je dosegla 2. mesto Lepa Udovčić s krapom, polnjnim s sirom, 3. mesto pa Jožica Koren iz Žužemberka s prekajeno postrvjo.

V že omenjeni tekmi za najtežjo ribo je bil Aliću tik za petami Jure Ganič iz Ljubljane z 2,5-kilogramskim krapom, 3. mesto pa je dosegel z 1,23 kg težkim krapom Jože Baškovič iz Skopice. L. M.

Novo v Brežicah

DUH RAJNE AGRARIE STRAŠI - Da je s parkiranjem v Brežicah križ, smo že večkrat pisali. Zato so ljudje z dejstvom, da v tem mestu krepko primanjkuje parkirišč, dobro seznanjeni in zadevo razumejo. Zavedajoč se, da mestna komunalna služba še ne premore "pajka" za odvoz avtomobilov, se temu primerno tudi obnašajo. Težje je razumeti, da stoji sredi lani razširjenega parkirišča med prenovljeno Radanovičovo hišo in Vinovim prodajnim centrom prometni znak, ki sporoča, da je na parkirišču prepovedano parkiranje vsem, ki niso člani Agrariine temeljne organizacije kooperantov. Kot vemo, Agrarie ni več. Da je nekoč v socializmu obstajala tudi omejenjena "temeljna organizacija", se komajda še kdo spomni. Prometni znak je torej namenjen le duhovom, ki jih je v mestu vse več.

TURIZEM IN KMETIJE - Prihodnost Slovenije je v mnogočem odvisna od turizma, ta pa je nadvse pomemben tudi za brežiško občino, ki se ima za izrazito turistično in kmetijsko, kar vodilni politiki nikoli ne pozabijo poudariti. Če ti dve dejavnosti tesneje povežemo, dobimo - kmečki turizem. Sklep, ki sledi iz tega, je, da je za prihodnji razvoj brežiške občine velikega pomena čim večje število turističnih kmetij. Pred dnevi so Slovenske novice izdale pregleden, obsežen in zato uporaben katalog slovenskih turističnih kmetij, v katerem pa boste zaman iskali kakšno iz okolice Brežic. Še celotno Posavje ima v katalogu le tri predstavnike, čeprav je katalog kar zajeten. Nekateri regije stran zapolnijo že s kazalom, brežiška občina pa nič.

V času od 26. aprila do 13. maja so v brežiški porodnišnici roje: Mihelka Albert iz Piršenberga - Tilna, Marija Koretič s Planine - Jasmino, Jerneja Banič iz Pristave - Zano, Sonja Vidmar iz Sevnice - Maruško, Bara Kočijašević iz Brežic - Kristino, Boža Brkovič z Bizeljkega - Matejo, Suzana Martinkaj iz Nemške vasi - deklico, Martina Kristof iz Pišec - Jana, Tatjana Štojs iz Leskovca - Kevin, Metka Rožman iz Anovca - Zaka, Simona Kelhar z Bojsnega - Amadejo, Jadranka Stanič z Gor. Pirošice - Danijela, Jožica Tomšič iz Krškega - Lavro, Polonca Špan iz Krškega - Egona.

Čestitamo!

POLNILNICE IN LABORATORIJSKO-UPRAVNA STAVBA - Od takrat, ko je VINO Brežice začela voditi sedanja poslovodna ekipa, do zdaj je podjetje vložilo v posodobitev za več kot 32 milijonov mark. Tako je med drugim postavilo avtomatske in procesno vodene polnilnice za brezalkoholne pijače in posodobilo vinsko polnilnico. Po požaru konec leta 1995 je delniška družba zgradila tudi laboratorije in upravne prostore. Dosežke zadnjega obdobja je VINO Brežice simbolično poudarilo z nedavno otvoritvijo, ki se je dejavno udeležil predsednik Milan Kučan. Na fotografiji: v polnilnici. (Foto: L. M.)

Cena pomembnejša od žlahtnosti?

V VINO Brežice predali namenu laboratorijsko-upravno zgradbo in polnilnice - Med najsodobnejšimi v srednji Evropi - Sokove natakajo v treh izmenah - Odličja v Sloveniji in tujini

BREŽICE - "Osamosvojitve države smo dočakali z dvema polnilnicama za steklenice. Tržišče narekuje drugačo embalažo, zato smo morali spremeniti proizvodnjo in temu primerno vlagati v prestrukturiranje. To smo morali storiti. Ko smo izgubili večino nekdanjega tržišča, se namreč nismo odločili za stečaj, ampak za prilagajanje novim razmeram in preživetje." Tako pravi Karl Recer, glavni direktor delniške družbe VINO Brežice, ki je pred dnevi slovesno predala namenu laboratorijsko-upravno zgradbo in polnilnice v Šentlenartu pri Brežicah.

Vino ima zdaj skupno 5 polnilnilnih linij, ki sodijo po opremljenosti med najsodobnejše v Srednji Evropi in ki omogočajo polnjenje vseh vrst embalaže. Zlasti polnilna linija za kartonke doživlja v zadnjem času nekakšen preizkus vzdržljivosti, saj tamkajšnje naprave obratujejo v treh delovnih izmenah, ker tako narekuje zdaj že utečeno sodelovanje z avstrijskim proizvajalcem sokov Pago.

Sadni sokovi in drugi brezalkoholni napitki, ki zaposlujejo del Vinovih polnilnih linij, nosijo ali izvorna imena ali nazive, prevzete od poslovnih partnerjev. Med nedomačimi imeni zavzema vidno mesto Schweppes. Schweppes, Vinov angleški poslovni partner, je že zahteval dokazila, da je brežiško podjetje poslovno pripravljeno na tretje tisočletje. Recerjeva gospodarska ekipa odgovarja na omenjena britanska vprašanja v

tem smislu: pripravljene smo. Celo več: v predalih imamo še vrsto projektov, ki jih bomo uresničili v naslednjem razvojnem zamahu, takoj ko bomo zajeli sapo. Pomembno skrb med pijačami namenja družba VINO vinom. "Iz manj zahtevne velikoserijske proizvodnje smo postali zlasti v vinskem delu butični proizvajalec vrhunskih vin in vin posebnih trgovcev - celo največji v Sloveniji.

Karl Recer

Lani smo osvojili 36 odličij na državnih in mednarodnih ocenjevanjih. Po odličjih, prejetih v letu 1996, so nas sekcija slovenskih kmetijskih novinarjev in slovenski enologi lani razglasili hišo VINO za slovenskega vinskega prvaka za leto 1996. Tudi letos smo že posegli po najvišjih naslovih. V po-

V VINO občutijo, da se zaradi obilne lanske letine vino precej težko proda. Da so sodi polni bolj, kot bi želeli vinarji, je razlog tudi v navadah in zahtevah kupcev. Očitno je namreč, da se bolj prodajajo cenejša vina, kar pomeni, da se kupce ozira bolj na nalepko s ceno kot na etiko z oznako žlahtnosti pijače. Mogoče bi zato lahko pomagala vinarjem država, ki bi znižanjem dajatev na pijačo omogočila nižjo ceno?

medaljah sila skopem Montrealu smo dobili eno od dveh slovenskih srebrnih medalj, prejeli pa smo tudi 2 srebrni na Portugalskem, 5 velikih odličij v Splitu, ter 5 zlatih in 2 srebrni na Vinoviti v Zagrebu. Na slovenskem prerezu letnika pa imamo nekaj najvišje ocenjenih vin v kategorijah," pravi direktor Recer.

M. LUZAR

O VESOLJU

BREŽICE - Knjižnica Brežice vabi danes, 21. maja, v mesecu ljubezni in skupnih pogledov v nočno nebo od devetih zvečer na predavanje z diapozitivi in razgovor o vesolju. Predaval bo prof. Marijan Prosen.

Od groznega proti znosnemu

Društvo zaveznikov mehkega pristanka ne verjame, da je v Krškem veliko bolje kot v Brežicah - Mladinski center

BRESTANICA - "V Brežicah je situacija grozna, v Krškem pa, časovno gledano, ni daleč do tega. Velik problem je droga. Mladi so do nje neodporni. Nihče jih ne naredi odporne, nihče jim ne da alternative." To pravi, kot da bi videl dlje in vedel več kot krški vzgojitelji, policisti, socialni delavci, učitelji, starši, svetniki in veljaki, Tom Gomizelj, tajnik Društva zaveznikov mehkega pristanka iz Krškega. Društvo zaradi takega vpogleda v domnevno temno ozadje dogajanja piše prošnje na krško občino za prostor za mladino, organizira koncerte in načrtuje dosti tega za mlade. Pred nedavnim je organiziralo v brestaniškem Domu svobode koncert Kislega grozolja, Strahuljarov in Alchemyja.

Po Gomizeljovih besedah namerava društvo letos organizirati skupno vsaj 15 koncertov. "Pri tem je problem pomanjkanje prostora za mlade. Najemamo dvorane, vendar je to slaba rešitev. Mnoge ljudi, zlasti starejše, motijo glasni koncerti. Prava rešitev bi bil mladinski center v Krškem, zato se trudimo, da bi ga ustanovili. Lahko bi zanj dobili prostor v sedanji srednji šoli po preselitvi te drugam. Vendar ali bo šola? Kdaj bo? Ne moremo se sprizniti s tem, da bi morali mladi čakati, kdaj bo šla šola ven," je upravičeno nestrpen Gomizelj.

Društvo bo letos pripravilo v Karličah 4. tabor za socialno ogrožene slovenske in bosanske otroke. Že za maj načrtuje delavnice v srednjih šolah o nasilju med mladimi. Poleti bo predvajalo videofilme o nasilju. "Mlade bi z vsem tem radi spodbudili k razmišljanju o nasilju," pravi Tom Gomizelj uspeh akcije.

Delovanje zaveznikov mehkega pristanka v družbi se bo mogoče že kmalu dobesedno odslavalo na vhodu v krško mestno središče. Stvar je v tem, da bodo društvu menda dovolili po-

Društvo zaveznikov mehkega pristanka je razpisalo tudi "natečaj za likovna, glasbena, literarna, foto, video, fizična, znanstvena, vrtnarska, ... dela na temo nasilje/nenasilje". Najboljša dela bo nagradilo z denarjem, brezplačnimi obiski koncertov in zgoščenkami. Rok za oddajo natečajnih del je 4. julij do polnoči. Sicer izveste vse o na telefonski številki (0608) 21-668.

slikati pod strokovnim vodstvom likovnika škarpo ob cesti za Narpelj. Pred leti so tako opremili tribuno ob sveničnem bazenu. Slikarje, katerih govorica seže dlje in drugam kot igla ali pendrek, naj bi delovale kot še en klic k nenasilju v družbi. M. LUZAR

DRUŠTVO ZAVEZNIKOV MEHKEGA PRISTANKA - Društvo s tem izvirnim imenom, ki je nastalo leta 1995, so ustanovitelji naredili v prepričanju, da je ustvarjalnost najboljši način, kako se mladi nehajo vdajati nevarnemu lenarjanju. Drugi z desne je tajnik Tom Gomizelj. (Foto: L. M.)

Državi več denarja, gospodarstvu več reda

Zadnji čas je za resne razprave in za priprave na davek na dodano vrednost - Zakon o davku, ki je pogoj za vstop v EZ, naj bi začel veljati s 1. julijem 1999 - Korenite spremembe v organizaciji, plačevanju davkov, v stroških in tudi v obnašanju

ODBOR ZA KAKOVST NE BO BREZ DELA

NOVO MESTO - Odbor za kakovost, ki deluje v okviru območne gospodarske zbornice, je letošnjo pomlad preko 200 podjetjem v regiji, ki zaposlujejo več kot 5 oseb, poslal anketo. V njej sprašuje, kakšno pozornost posvečajo kakovosti in standardom. Odgovorilo je le 73 podjetij, med njimi tretjina takih, ki so že pridobila certifikat ISO. Večina podjetij (69 odst.), ki še ni pridobila certifikata kakovosti, se niti ne pripravljajo na tako pridobitev. Odbor čaka veliko dela zaradi številnih podjetij, ki kakovosti posvečajo premalo pozornosti, in po drugi strani tistih, ki se zanimajo za izboljšanje kakovosti, pridobivanje certifikatov zanjo, za izkušnje drugih podjetij, stroške kakovosti in drugo. Če sodimo po anketi, je v regiji kar nekaj takih družb. Dve tretjini podjetij, ki so se odzvala na anketo, se zato želi udeležiti strokovnih predavanj na te teme, slaba polovica pa tudi razgovorov za okroglo mizo. Podjetja se zanimajo predvsem za certifikate kakovosti ISO 9000, ISO 14000 in TQM.

AVTOPREVOZNIKI ZASEDLI LJUBLJANO

LJUBLJANA - V ponedeljek so slovenski avtoprevozniki opozorili na svoje težave in z zaporo nekaterih ljubljanskih vpadnic izsilili pogovore s predstavniki vlade. Podpisali so šest sklepov. Prevozniki naj bi se z obema zbornicama dogovorili za prilagajanje cen prevozov rasti stroškov, vlada pa naj bi proučila, ali lahko izvajalce projektov, ki jih plačuje proračun, zaveže, da bodo podizvajalce plačevali v 30 dneh. S postopnimi pogoji za pridobitev naj bi naredili red pri dodeljevanju licenc. Obrtna zbornica bo predlagala presojo ustreznosti določila prometnega zakona od odvzemu prometnega dovoljenja poklicnim soferjem. Policisti bodo do 1. julija prevoznike samo opozarjali na preobremenjene tovornjake, prometno ministrstvo pa bo predlagalo, da pri vračanju dovolilnic prevoznikom ne bo treba prilagati obrazcev za prestop meje. S pogovori delovna skupina nadaljuje že danes, če pa uspehov ne bo, prevozniki napovedujejo za 22. junij splošno stavko.

FINANČNA POMOČ JE NA VIDIKU

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto je za danes ob 10. uri pripravil okroglo mizo o garancijskem skladu, ki ga ustanovljajo za Dolenjsko in ki bo nudil finančno pomoč podjetnikom in obrtnikom. K sodelovanju so povabljeni predstavniki občin, bank, zavarovalnic, obeh pristojnih zbornic ter podjetniki.

BORZNI KOMENTAR

Kdaj nove delnice?

V čakanju na novo potezo tujcev - Izbira vrednostnih papirjev ostaja borna - Sivi trg gori za Telekom

V začetku tega tedna se je množica borznih posrednikov preselila v Portorož, kjer poteka tradicionalna finančno-borzna konferenca. Veliko ne bodo zamudili, saj je trgovanje že v prejšnjem tednu oslabilo in so posredniki dnevno imeli le za kakih 200 milijonov tolarjev prometa. Tečaj večine delnic so se obrnili navzdol, vmes pa so se za krajši čas povzpeli imetniki delnic Dolenjske banke, katerih tečaj je nato spet padel. Delnice Leka so bile ob zaključku petkovskega trgovanja po 49.500 tolarjev, medtem ko so Krkine padle celo pod 32.000 tolarjev.

Tuje naložbe so usahnile, vendar borzni posredniki ne pričakujejo dramatičnega padanja tečajev delnic, saj je večina najpomembnejših družb, katerih delnice kotirajo na borzi, lani uspešno poslovala in že napoveduje delitev dobička. Zakaj ni domačih kupcev, čeprav posredniki po-

Poznavalci davka na dodano vrednost zdaj služijo s predavanji, saj so slovenski gospodarstveniki in politiki končno začeli spraševati o njem. Metoda obračunavanja bo terjala doslednost, veliko denarja, znanja in opreme na vseh ravneh. Državi bo zagotavljala redne prilive, saj se je davku skoraj nemogoče izogniti. Za ohranitev sedanjih prilivov od prometnih davkov bi zadoščali 13,5-odstotna splošna stopnja in 7,4-odstotna znižana stopnja, vse, kar bo več, bo obogatitev proračuna. Na drugi strani bo novost povzročila slabšo likvidnost davčnih zavezancev, saj bo davek treba plačati takoj po opravljenem nakupu, in tako nikogar več ne bo zanimalo, če smo blago ali storitev potem tudi prodali. Po napovedih vlade bo uvedba dveh stopenj (19- in 8-odstotne) povzročila 10-odstotno povečanje drobnoprodajnih cen. Še posebej naj bi se podražile storitve, za katere zdaj velja 5-odst. obdavčitev.

S 1. julijem 1999 naj bi torej davek na dodano vrednost nadomestil vse oblike sedanje prometnega davka in obdavčil blago in storitve v vseh fazah prometa od proizvajalca do trgovca in potrošnika. V Sloveniji je zdaj v veljavi enofazni prometni davek, po katerem se kar 80 odst. blaga in storitev obdavčuje v zadnji fazi, običajno v trgovini na drobno, vsi ostali izjavljajo, da blago potrebujejo za reprodukcijo, nadaljnjo prodajo itd. Od 30. junija do 1. julija 1999 naj bi se zgodil velik prehod. Takrat bodo morale družbe popisati zaloge, izdane in še neplačane račune (po starem se bodo lahko obračunavali še pol leta) ter določiti nove cene z davkom. Tisti, ki so že plačali davek od alkoholnih pijač ali cigaret, bodo morali izračunati, koliko davka je bilo že plačanega, kar bodo lahko uporabili pozneje kot vstopni davek.

DDV se bo obračunaval in plačeval prav od vsakega prometa blaga in storitev, enako tudi od uvoza, pri čemer ne bo več razlik med zavezanci - vsi obračunavajo enak odstotek davka od vsake prodaje in od vsake dobave. Izjema sta le rabljeno blago in umetnine, a če kdo preprodaja to blago, se davek spet obračunava! Ena osnovnih značilnosti DDV je,

TUDI UDAREC ZA POTROŠNIKE - Končni potrošniki sicer ne plačujejo DDV državi, gotovo pa ga bodo plačali trgovcu v obliki končne cene. Vlada napoveduje, da se bodo od sedaj predlaganih stopnjah obdavčitve drobnoprodajne cene dvignile vsaj za 10 odstotkov. Največje podražitve lahko pričakujemo pri storitvah, ki so zdaj obdavčene s 5-odst. stopnjo. (Foto: B. D. G.)

da davčni zavezanci lahko zahtevajo od države (davčnega urada) vračilo davka iz prejšnje faze. Upravičeni so torej do povrnitve vsega davka iz prejšnje faze, torej tistega, kar je kdo že prej plačal. To bo lahko storil samo, če bo registriran kot davčni zavezanec. V tem primeru bo dobil tudi dodatek k svoji davčni številki. Da ne bo nesporazumov, velja poudariti, da so fizične osebe, torej občani, davčni zavezanci samo takrat, če opravljajo obdavčljivo dejavnost in če obdavčljiva dobava blaga in storitev presega 5 milijonov tolarjev. Davčni zavezanec bo sam ugotavljal davek, sam ga bo tudi plačeval, medtem ko bo davčni urad vse to samo nadziral, enako kot davke od dobička pravnih oseb, le da gre tu za mesečne obračune.

Kako se izračuna DDV?

Vsefazni prometni davek, ki mu pravimo davek na dodano vrednost, se ugotavlja kot razlika med davkom, ki smo ga zaračunali kupcu (izstopni davek), in davkom, ki smo ga plačali dobavitelju (vstopni davek). Vsi udeleženci v prometu kot nabavo upoštevajo celotno nabavo v enem mesecu (prostor, opremo, osnovna

va vode, zdravila, javni prevozi, knjige, časopisi, kulturne prireditve ipd.) Predvidene so tudi davčne oprostitve, pri čemer velja posebej omeniti izvoz, ki z DDV ni obdavčen doma, ampak na tujem trgu. S tem bodo izvozniki po

• Pri DDV se uporablja t. i. kreditna metoda obračuna, pri kateri so vsi v verigi prometa obdavčeni. Andrej Šircelj to ponazarja s primerom. Drvar proda žagi hlobo po 100 in obračuna še 10 enot davka. Žaga proda deske po 300 in zaračuna že 30 enot davka (30 zaračunanih minus 10 že plačanih enot davka = 20 enot davka). Proizvajalec izdelava pohištvo in ga proda za 600 enot trgovini na debelo, pri čemer zaračuna 60 enot davka (60 - 30 v verigi že plačanih enot davka = 30 enot davka). Trgovec na debelo proda izdelek trgovini na drobno za 800 enot in zaračuna 80 enot davka (80 - 60 doslej že plačanih enot = 20 enot davka). In končno - potrošnik plača trgovini 1000 enot za pohištvo in še 100 enot za davek (100 - 80 že plačanih enot = 20 enot davka). To pomeni, da je drvar plačal davkarji 10 enot davka, žaga 20, proizvajalec 30, trgovec na debelo 20 in trgovec na drobno še 20 enot. Skupno torej 100 enot, kolikor plača na koncu tudi potrošnik trgovini, a le, če hoče blago po taki ceni kupiti. V nasprotnem primeru gre za pritisk na znižanje cene na račun manjših zaslužkov v verigi.

prometnem davku izenačeni s tujjo konkurenco (zdaj so tudi zaradi tega slabše konkurenčni). Reče se, da bodo obdavčeni s stopnjo "0", saj jim bo država na podlagi izvozne deklaracije morala vrniti davek, ki so ga drugi v verigi pred njimi že plačali.

Zaradi DDV se bomo drugače obnašali

Kot napoveduje Andrej Šircelj, ki se ukvarja z davčnim in poslovnim svetovanjem, o DDV pa je predaval že številnim udeležencem izobraževalnih seminarjev, ki jih prireja Gospodarski vestnik, bo nov sistem prinesel tudi nov način obnašanja. Na vsakem računu bo

moral biti poleg cene napisan še davek, vendar se bo dogajalo, da kupca davek ne bo zanimal, saj sam ni zavezanec. Vztrajal bo pri ceni, prodajalec pa bo moral obračunati davek nazaj, se pravi od prodajne cene, in se moral sprizniti z manjšim zaslužkom.

Kako je z davčnimi oprostitvami? V tujini pravijo, da je plačevati davek privilegij. Taka trditev ni povsem brez osnove, saj vsi, ki so oproščeni davka na dodano vrednost, poslujejo kot končni potrošniki. Kdor kupuje od njih, kupi brez davka, nima torej vstopnega davka in se zato njemu povečajo davčne obremenitve. Posredno to pomeni, da si bo marsikdo na lastno željo želel postati davčni zavezanec, da bi lažje prodal blago. Predlog zakona davčne zavezance opredeljuje z letnim prometom 5 milijonov tolarjev. Tisti, ki meje ne dosegajo, bodo lahko sami prijavi za zavezance, a morajo potlej vztrajati 5 let.

"Zaradi tega zakona se vse spreminja, poslovanje, transakcije, tudi zaračunavanje. Sistem se

ne bo prilagajal zavezancem, ampak bodo morali oni prilagoditi svoje poslovanje njemu, zato je treba še toliko bolj pripraviti nanj," pravi že omenjeni Šircelj. Največji udar bo, ko bo zakon spil v veljavo. Za takrat poznavajo tudi napovedujejo največje skoke cen, ki naj bi se pozneje umirile. Podjetja bodo nenadoma obremenili tudi večji stroški nabave in zalog, saj nikogar več ne bo zanimalo, kdaj bodo prodali. Davek za marec bodo morali plačati do konca aprila ne glede na to, če jim je kdo plačal, saj za davek na izstavljen račun (zaračunana realizacija). To bo vsaj začasno, povzročilo velike težave z likvidnostjo. Vprašanje plačilnih rokov in neplačevanja bo zato v začetku naslednjega leta zaostrovalo, podjetja pa bodo morala bolj gledati, s kom poslujejo. Pričakovati je mogoče, da bo sam izločil neplačnike. Res pa je, da bi okvire za red na trgu morala postaviti država in v javnost črno listo neplačnikov.

BREDA DUŠIČ GORNI

KREKOVA BANKA
ZA
VAS

**IZJEMNO UGODNI
POTROŠNIŠKI
KREDITI**
do 12 mesecev
TOM + 0%!
Prijazno vabljeni v našo poslovno enoto.

NOVO MESTO,
Prešernov trg 1,
(068) 322-190

Da bo denar v službi članov.

Velik odziv na razpis

NOVO MESTO - Novomeška, šentjernejska in škočjanska občina letos namenijo 142 milijonov tolarjev za dolgoročno posojila malemu gospodarstvu. Razpis, ki ga je objavil Podjetniški center Novo mesto, se je minuli petek zaključil. Kot so nam povedali v centru, je odziv po pričakovanju velik in bo presegal razpoložljiva sredstva. Kandidate, ki tokrat ne bodo prišli na vrsto, bodo usmerili na državni razpis, ki ga pričakujejo konec maja. Tam naj bi prisilili z lokalno podporo imeli prednost.

V razpisu sodeluje pet najpomembnejših bank, ki delujejo na dolenjskem območju: Abanka, Dolenjska banka, Krekova banka, Nova LB in SKB banka. Te nudijo za kredite odplačilno dobo 5 let z možnostjo enoletnega moratorija na odplačevanje, letno obrest-

no mero TOM + 4 odst. in stroški kredita, ki znašajo 0,7 odst. od zneska odobrenega kredita. Razpis je namenjen družbam, ki imajo do 50 zaposlenih, samostojnim podjetnikom in občanom, ki so postopku registracije dejavnosti. Vsak izmed teh je lahko kar nekaj didiral za kredit, ki dosega največ 30 odst. predračunske vrednosti naložbe, če je za naložbo zagotovljen najmanj 30 odst. lastnih sredstev.

Prednost pri posojilih imajo dejavnosti, ki zagotavljajo nove delovna mesta, so izvozno usmerjene ali opredeljene kot posebne pomembne za gospodarstvo območja. Pri dodeljevanju pa bodo upoštevali tudi boniteto družbe, samostojnega podjetnika in njegovo sposobnost zavarovanja vračanja kredita.

B. D. G.

nikoli
mačka
v
žaklju

Bralec J. Ž. vprašuje, ali lahko odda stanovanje kot poslovni prostor.

Urad za varstvo potrošnikov: "Najemnik stanovanja ima pravico uporabiti stanovanje samo v tisti namen, ki je določen v najemni pogodbi, torej, z dejavnostjo se mora v prvi vrsti strinjati lastnik stanovanja. Najemnik lahko v najetem stanovanju opravlja dovoljeno dejavnost, če mu za to dajo pisna soglasja vsi lastniki v večstanovanjski hiši in še občinski upravni organ. Soglasje lahko zavrnejo, če bi dejavnost motila stanovalce pri mirni rabi stanovanja ali povzročala prekomerno obremenitev skupnih prostorov, delov stavbe ali objektov in naprav. Kdor začne opravljati dejavnost, mora o tem v treh dneh od pričetka obvestiti davčno upravo. Davčnemu organu je dolžan tudi dovoliti pregled prostorov, sicer se kaznuje za prekršek. Če najemnik stanovanja opravlja v njem dovoljeno dejavnost brez dovoljenja upravnega organa ali soglasja lastnika, izda inspekcijski organ odločbo o prenehanju dejavnosti do pridobitve soglasja. Lastnik stanovanja plačuje davek od dohodkov, doseženih z oddajanjem poslovnih prostorov, osnova zanj je najemnina."

sredstva, tudi patentne pravice, avtorske pravice, pogodbeno delo itd.). V nabavo se ne šteje edino nakup avtomobilov in stroški za reprezentanco, prav tako ne bruto plače (z vsemi stimulacijami itd.), saj se te pokrijejo šele z dodano vrednostjo.

Davek plačan pri nabavi v enem mesecu se pri davčni napovedi odšteje od davka, ki smo ga zaračunali kupcem v istem mesecu. Od dobljene razlike se plača davek. Če je naš vstopni davek večji, bo razlika negativna, kar pomeni, da nam mora država razliko vrniti. Po predlogu zakona mora to storiti za izvoznike v 30 dneh in za ostale v 90 dneh. Ker bo do negativnih razlik na kratek rok prihajalo dokaj pogosto, bodo družbe lahko upoštevale razliko v naslednjem mesecu ali pa jo upoštevale za akontacijo dohodnine. Na dolgi rok nobena družba na trgu ne more preživeti brez dodane vrednosti. Če je ta majhna, dobički pa kljub temu veliki, je to že resen alarm za davčno kontrolo.

Predlog zakona trenutno opredeljuje dve stopnji davka, koalicijske stranke pa so se za zdaj dogovorile, da bo višja, splošna stopnja 19-odstotna in nižja 8-odstotna. Ta naj bi veljala tako kot druge v deželah Evropske zveze, predvsem za blago in storitve posebnega pomena (hrana, doba-

BILATERALA SLOVENIJA-ITALIJA - Ali bi pri nas lahko začeli mreža majhnih podjetij, kakršne poznajo v Italiji? O tem so se vpraševali minuli petek na delovnem sestanku, ki ga je pripravil Podjetniški center Novo mesto v sodelovanju z družbama Gabit in Rovaš. Nekaterim mizarjem ter predstavnikom 16 občin s tega območja so predstavili mednarodni projekt, ki ga pripravljata italijanska in slovenska stran. Ker je študija pokazala, da sta širša Dolenjska in Kočevsko najugodnejši območji za razvoj malih podjetij v lesarstvu (tradicija, gozdovi, poceni delovna sila), bodo poskusili s postavitvijo podjetniških mrež po zgledu italijanskih ravno na tem območju. Za začetek naj bi male delavnice dobavljale italijanskim mizarjem enostavne elemente iz lesa. (Foto: B. D. G.)

Posavje hoče kmetijsko-gozdarsko zbornico

Predsedniki in direktorji šestih posavskih zadrug na medzadružni koordinaciji za Posavje v Sevnici pogrešali (preutrujenega) dr. Franca Zagožna, zato bolj so prepričevali - sami sebe

SEVNICA - Posavje si po vseh strokovnih merilih zasluži oblikovanje kmetijsko-gozdarske zbornice, seveda, če ne bodo, kot že tolikokrat doslej prevladali predvsem politični interesi in razni lobiji, kjer Posavci niso ravno močni.

Tako bi lahko sklenili petkov direktorjev posavskih zadrug na skupni sestanek predsednikov in sedežu sevniske kmečke zadruge,

POSAVSKE ZADRUGE - Direktorica sevniske kmečke zadruge Andreja Jamšek (prva z desne) je predstavila sevnisko zadrugo. (Foto: P. P.)

kjer sopričakovali, da jim izhodišča predstavil dr. Franc Zagožen. Naposled pa so se udeleženci, med njimi tudi sevniški župan Jože Peternel, poslanec Branko Kelemina, direktor Zadrugne zveze Slovenije Martin Nose, predstavniki Kmetijskih svetovnih služb v Posavju, območne enote Zavoda za gozdove iz Brežice ter podružnice SLS Brežice, Krško in Sevnica, le stežka sprijaznili s pojasnolom, da je dr. Zagožen sicer odpotoval (prej so večkrat opravičevali njegovo zamudo), a se je zaradi utrujenosti vrnil.

Zlasti Brežičani so utemeljevali, da ima Posavje, brežiška občina pa še posebej tako razvito kmetijstvo, da je glede na siceršnje številne prebivalcev in velikost regije, nadpovprečno zastopana v republiškem merilu. Brežičani bi seveda najraje videli sedež (morebitne) posavske kmetijsko-gozdarske zbornice prav v njihovem mestu. P. P.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Zelena dela pravočasno in temeljito

Nadštevilne poganjke, ki bi povzročali zasenčevanje in zaradi tega pretirano obremenitev z lesom in pridelkom, je potrebno pravočasno odstraniti. Osnovna značilnost večine vinogradov je prevelika bujnost, vendar še bolj zaskrbjujoč je zelo neenakomeren porast poganjkov na posameznem trsu. Število listov na najdaljših v primerjavi z napol krajših (ne zakrnelih) poganjkijh je gotovo enako s tem pa tudi možnost asimilacije, vendar debeli poganjki zahtevajo več hrane in sončne energije, da bi dovolj dozoreli. Preštejte sami, mogoče boste presenečeni ter o vsem bolj premislili. Res je, da primerne bujnosti ni možno zlahka doseči, ker je potrebno uskladiti obremenitev s pridelkom z močjo trsa in rodovitnostjo tal. Vsekakor pa ste stopili na pravo pot, ko prenehate gnojiti z mineralnimi gnojili in je v vašem vinogradu površina tal zelena.

Redčiti pomeni, da odberemo glede na velikost listov 12 do 18 najbolj ustreznih in izenačenih poganjkov na dolžinski meter vrste. Važno je, da so kar najbolj enakomerno razporeje-

ni. Tudi če je brez grozdja, ne odstranimo primerne poganjke, ki ima svoj prostor na soncu. To velja zlasti pri sortah z velikimi grozdi. Smotno je na povprečnem trsu odstraniti poganjek ali dva, ki sta bistveno močnejša od ostalih, da se ti lahko bolje razvijajo.

Če požene predebela mladica na mestu gojitvenega lesa za prihodnje leto, je priporočljivo čimprej odščipniti vrh nad 4 ali 5 listom, da poženejo zalistniki, ki bodo primerni za rodni les v prihodnjem letu. Na trsih, ki so bolni oziroma slabijo, je koristno puniti nekaj mladice, ki poganjajo blizu tal iz starega lesa, da bomo prihodnje leto odbrali najboljše in lahko pravočasno vzgojili novo steblo.

V mladih vinogradih pustimo rasti vse poganjke, ki odženejo. Če odganjajo predebele mladice, zalomimo vršiček, da dobimo več vrhov. S tem zmanjšamo bujnost ostalih poganjkov in povečamo listno površino. Opozarjam, da je nesmiselno odstranjevati poganjke, ki so odgnali iz stranskih oces, zlasti če je na trsu puščeno pre malo oces ali niso vsa odgnala. Za omejitev količine pridelka je potrebno po cvetenju odstraniti odvečni nastavek grozdja, vsa neposredno osvetljena listna površina pa je zaželjena, ker omogoča boljši razvoj trsa.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

KMETIJSTVO

PRIZNANJE ZA VINI IZ KRŠKE KLETI

MARIBOR - Kmetijski zavod Maribor je opravil oceno vin letnika 1997, pridelanih v podravske in v posavskem vinorodnem rajonu. Ocenili so blizu 150 različnih vzorcev. Drugo najboljšo oceno med vsemi vini (19,72 točke) so prisodili sovinjonu-suhi jagodni izbor iz kleti KZ Krško. Grozdje za omenjeno vino so na Srečiču potrgali 30. januarja in vino skrbno donegovali. Znano je, da je suhi jagodni izbor najdragocenejši predikatno vino. Hkrati je klet iz Leskovca pri Krškem dobila tudi najboljšo oceno med rdečimi vini. Ocenjevalci so modri frankinji prisodili 17,86 točke.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

Tudi v ponedeljek je bila tržnica polna sadik najrazličnejše zelenjave in rož. Sadike paradiznika paprike in melanca so prodajali po 50 tolarjev, zavitek sadik zelja, ohrovt, brstičnega ohrovt, nadzemne kolerabice, cvetače po 200, surfinije, vodenke in nizke vrbene po 150, gozdne jagode - kozarec po 1000, vrtno jagode - kilogram po 700, košarica 230 do 350, jabolka po 110 do 120, šopek mlade čebule po 100, šopek rdečih redkovic po 100, česen po 600, koren in kolerabo po 200, solato po 300, blitvo po 100, orehe po 800 in jajca po 22 do 30 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 130 do 3 mesece starih prašičev, 40 starih 3 do 5 mesecev, in 50 starejših. Prvih so prodali 45 po 450 do 475, drugih 15 po 280 do 320, tretjih pa 4 po 250 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

Vakcinacija lisic

Upošteвайте opozorila

LJUBLJANA - Veterinarska uprava Slovenija, ki se je vključila v evropsko komisijo za zatiranje stekline in ki je v letu 1995 prvič izvedla novo metodo polaganja vab z letali, bo v teh dneh, tj. do 25. maja, ponovila vakcinacijo lisic proti steklini, neozdravljivi bolezni, ki jo človeštvo pozna že tisočletja. Vabe odmetavajo z letali s slovenskih letališč, med njimi tudi novomeškega, z višine 300 m. Veterinarska uprava opozarja, da je potrebno vsak stik z vabo obravnavati kot ugriz stekle živali. Če pride njena vsebina v stik s sluznico, je treba mesto dobro izprati z namiljeno vodo in nemudoma obiskati najbližjo antirabično ambulantno območnega zdravstvenega zavoda. Ker so vabe namenjene gozdnim živalim, je treba pse privezati oz. jih voditi na sprehod na vrvi.

KAJ PIŠEJO DRUGI

Zastrašujoči člen

Denacionalizacijski udar kot politična kratkovidnost

Največja napaka zakona o denacionalizaciji, ki je izjemno nedodelan, pravo pravniško skrupulo, je, da pred njegovim sprejetjem ni bila narejena analiza, ki bi predvidela posledice. V ozadju novega predvidenega razkosavanja zaokroženih kmetijskih zemljišč, ki ga bo omogočil predlagani 27. člen spremenjenega zakona, ni ekonomska, temveč politična logika, ki je hkrati tudi velika politična kratkovidnost. Omogočila bo uničevanje kmetijskih podjetij in s tem edine večje tržne proizvodnje pri nas, kar bo za tužce še boljše.

Zgovoren je primer KŽK Kranj, ki ima 1.600 hektarjev zemljišč, od tega je za 500 ha vloženih 650 denacionalizacijskih zahtevkov, med njimi mnogi od nekmetov. Direktor tega kmetijskega podjetja inž. Janez Tavčar ocenjuje, da se bodo po izvedeni denacionalizaciji (po izgubi več kompleksov v velikosti od 20 do 40 ha) povečale kmetije denacionalizacijskih upravičencev v povprečju za 3 do 6 arov. To pomeni, da se na ta način ne bi dalo bistveno povečati velikosti slovenskih kmetij, uničili pa bi ekonomsko in strokovno najboljše del slovenskega kmetijstva. (Gospodarski vestnik, 14. maja)

SAD ŠT. 4

KRŠKO - Z zamudo izišla april-ska številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo objavlja priporočila za varstvo breskev in nektarin mag. Gabrijela Seljaka, članek dr. Stojana Vrabla o uporabi herbicidov v trajnih nasadih, mag. Nikita Fajt piše o redčenju marelic, dr. Franci Štampar in sodelavci o foliarnem gnojenju jablan, mag. Anita Solar o pridelavi in trženju lešnikov v Evropi, inž. Jurij Mamič pa razmišlja o kmetijskem dogajanju v preteklem obdobju.

NI GA ČEZ DOBER NASVET

Boljša ponjava

Dotatna zaščita silosov

V koristih silosih, ki imajo veliko površino, se silaža kaj pogosto kvari zaradi poškodovane folije, ki ne prenese grobe rokovanja, načno pa jo lahko tudi kokoši, mačke, ptice, glodalci idr. Grospejska tovarna Motoviz in platno je zato začela izdelovati močnejše zaščitne ponjave, širine 4 m, ki jih lahko povprek polagamo na silažo, narejene pa so iz tkanine (polipropilena), iz katere so narejene tudi znane BIC-BAG vreče. Ker je take ponjave moč razrezati le s termičnimi škarjami, tovarna po naročilu nareže kupcu take ponjave, kakršne želi. Cena take ponjave je sicer večja (za 20 m dolg in 5 m širok silos stane približno 20.000 tolarjev), vendar se izplačajo, saj so obstojnejše, silažo pa zaščitijo tudi pred ultravijoličnimi žarki.

SLOVENSKA VINA USPEŠNA NA PORTUGALSKEM

BREŽICE - Slovenski pridelovalci vin so se odlično izkazali na mednarodnem ocenjevanju vin v Portu na Portugalskem, ki je potekalo v okviru svetovne razstave. Barbara International, družinsko podjetje Isteničevih, ki neguje svoje vinograde in vina na Bizelskem, je prejelo dve zlati medalji; prvo za penec vino Golf brut 1991 in drugo ravno tako za penec vino Barbara 1996. Zlato medaljo je iz Portugalske odnesel še znani vinogradnik in vinar Stanko Čurin za ledeno vino šipon, letnik 1993, medtem ko je za ledeno vino traminca, letnik 1996, prejel srebrno medaljo. Dve srebrni medalji je prejelo tudi VINO Brežice, in sicer za modro frankinjo 1993 in VINO Brežice 1995.

GIZ ZA JAGODE

KRŠKO - Vse številnejšim gospodarskim interesnim združenjem se bo v kratkem pridružilo tudi tako združenje za jagode, ki naj bi povežalo slovenske pridelovalce jagod, skrbelo za prenos tehnologije in predvsem omogočalo skupen nastop na trgu. V eni prvih akcij se je združenja lotilo boja proti nelegalni konkurenci prodajalcev sadja in zelenjave, ki uvožene jagode prodajajo pod domačo znamko. Na ta način, tudi s prijavo inšpekciji, želijo slovenski pridelovalci zaščititi domačo blagovno znamko Rosa.

PRIJAVE ZA TEKMOVANJA

SEMIČ - Društvo rejcev drobnice Bele krajine pripravlja za 7. junij v Semiču 4. razstavo drobnice. V okviru razstave bodo pripravili ocenjevanje najboljših jagenjkove pečenke in izbor najlepše ovce, ovna, kože in kozla. Vsi, ki jih katero od tekmovalnih zanima, se lahko do 30. maja prijavijo pri Kmetijski svetovalni službi Črnomelj, tel. 51-265. Število tekmovalcev je omejeno.

BELOKRANJCI NAJBOLJŠI NA ŠTUDENTSKI TRŽNICI

Največja letošnja študentska prireditev "Študentska tržnica", ki je v začetku maja postala enodnevna Slovenija v malem, je v študentsko naselje Rožna dolina v Ljubljani privabila 40 študentskih klubov. Ti so na svojih stojnicah na izvirne načine z običaji, hrano, pijačo in publikacijami predstavljali svoje mesto in dejavnosti svojega študentskega kluba. Zveza študentskih klubov Slovenije je kot glavni organizator prireditve ocenila, da je stojnica Kluba belokranjskih študentov najboljše predstavila svojo pokrajino, za kar so prejeli poseben pokal. V kulturnem programu Študentske tržnice je tamburaška skupina Varalo s študenti iz petih belokranjskih folklornih skupin doobila razigrala več tisoč obiskovalcev. K. K.

• Skromna poravnava je boljše kot veličasten proces. (Pregovor)

PARADIŽNIK "ZARIA" ŽE NA TRGU - Agrocenter iz Krškega, ki v rastlinjakih Agraria cvetja na Čatežu pri Brežicah prideluje paradiznik po sodobni izventalni metodi (v rastlinjakih zemlje ni videti), je pričel z obiranjem pridelka. Plodovi so lepi in okusni. Prodaja v Sloveniji ni vprašljiva, saj smo doslej paradiznik le uvažali. Na površini enega hektarja bodo plodove obirali vse do decembra. Agrocenter nudi paradiznik v ličnih kartonskih platojih pod blagovno znamko Zaria. (Foto: M. Vesel)

HELENA MRZLIKAR gospodinjinski kotichek

Dobra in slaba plat špinače

Špinača je precej zahtevna zelenjava, zato v nerodovitnih tleh ne bo uspevala. Tla morajo imeti veliko organskih snovi, sicer postanejo listi hitro grenki. Mlade liste moramo redno trgati, ker s tem spodbujamo novo rast rastlin. Nabiramo jih pazljivo, da ne poškodujemo stebel in korenine. Zelo je občutljiva za mraz, zato jo na prosto sejemo šele maja. Njena prednost je, da dobro prenaša toplino in suho poletje, ne da bi šla v cvet. Poletne sorte špinače imajo mehke liste, ki pa slabo prenašajo vroč in suh zrak, kar je vzrok, da rastlina hitro požene v cvet. Zimske sorte pa zagotavljajo pridelek od oktobra do aprila.

Liste moramo redno pobirati, saj so stari zelo neokusni. Nabranih listov ne shranjujemo v hladilniku, ker postanejo neprijetnega okusa. Mlade liste takoj po obiranju pripravimo v solati skupaj z berivko. Najbolj razširjena navada je kuhanje špinače, servirane s pire krompirjem in jajcem na oko. Dobro je poznati še druge okusne jedi, kot so špinačna ometa ali pita in juha.

Špinačne liste lahko tudi zamrzujemo. Najprej jih operemo, nato odcedimo in 2 minuti blanširamo. Močno upadale liste odcedimo in ohladimo ter na hitro zmeljemo, da dobimo gosto maso, ki jo shranimo v plastične posode ali PVC vrečke za zamrzovanje.

Kot samostojen prigrizek lahko pripravimo ŠPINAČNO POGAČO. Za 4 osebe potrebujemo za testo: 150 g bele moke, pol zavitka pecilnega praška, 80 g skute, 3 jedilne žlice olja, 4 žlice mleka in sol. Za nadev vmešamo: 25 g masla, 100 g čebule, strok česna, 1 kilogram sveže mlade špinače ali zamrznjene, 2 jajci, 150 g mleka, pol lončka kisle smetane, 100 g poljubnega sira, seseklan peteršilj, sol in poper po okusu. Sestavine vmešamo v gladko testo. Špinačo blanširamo, sesekljamo ali zmeljemo in dodamo vse ostale sestavine. Testo razporedimo po okroglem modelu, obložimo z nadevom in potresemo z nastrganim sirom. Pečemo pri srednji temperaturi 45 minut. Hranilna vrednost ene porcije je približno 400 kcal.

marketing DL
tel. 068/323-610 - GSM 041/623-116

Bogat, a ne zelo živ sejem knjig

Pet kulturno bogatih in pestrih dni 21. dolenjskega knjižnega sejma je pritegnilo premalo pozornosti - Razstavljenih preko dva tisoč novih slovenskih knjig

NOVO MESTO - Minuli petek zvečer je bilo v prostorih Galerije Krka še zadnji dan na ogled in v nakup ponujeno vse bogastvo novih slovenskih knjig, ki so jih naši založniki izdali od lanskega do letošnjega maja. Preko dva tisoč knjig je na razstavnih policah pet dni dajalo pečat dogajanju, ki že enaindvajset let poteka pod nazivom Dolenjski knjižni sejma, zanj pa skrbijo novomeška knjigarna Mladinske knjige, Knjižnica Mirana Jarca in KUD Krka.

Od ponedeljka do petka se je na sejmu zvrstilo več prireditev, od pogovora z letošnjim Prešernovim nagajencem, pisateljem Sašom Vugo, polemično naravnane predstavitev Enciklopedije Slovenije s poudarki na geslih o Dolenjski in Novem mestu, predstavitev zbornika Personalizem in odmevi na Slovenskem ter Habjanove knjige Mejniki slovenske zgodovine do literarnega večera pesnikov Literarnega kluba Dra-

gotin Kette in medobčinskega srečanja najmlajših in mladih literatov začetnikov. Sejma sta spremljali še razstavi ob 120-letnici pesnika Otona Župančiča in razstava del Saše Vuge, manjkalo pa ni tudi glasbe, saj so prireditve popestrili glasbenik Silvester Mihelčič, kitarist Boštjan Virc in učenci Glasbene šole Marjana Kozine. Vsega dovolj razen občinstva, bi lahko zapisali na rob vsemu dogajanju, saj so razen na otvoritven-

em večeru med ostalimi prireditvami številni sedeži samevali prazni, med knjigami pa se v petih dneh tudi ni sprehodilo prav veliko ljubiteljev branja.

Marija Zvegljič iz KUD Krka, ki že dolgo vrst let sodeluje pri organizaciji Dolenjskega knjižnega sejma, pravi, da letošnjega sejma ne more uvrstiti med najuspešnejše v minulih enaindvajsetih letih, vendar pa je kakovosten in se po vsebinski pestrosti drži zlate sredine. "Žal opažam, da ima v javnosti manj odmeva, kot bi ga upravičeno zaslužil," poudarja.

M. MARKELJ

Risbe telesa

Razstava študijskih del na papirju v Miklovi hiši

RIBNICA - V razstavnih prostorih Miklove hiše je za dober mesec dni na ogled likovna razstava Razkrivajoča navzočnost telesa, s katero se tukajšnjim ljubiteljem likovne umetnosti predstavljajo več kot trideset študentov ljubljanske Akademije za likovno umetnost z izbranimi risbami na papirju. Razstava, ki so jo odprli prejšnji četrtek zvečer, je nastala v sodelovanju Miklove hiše in Akademije, ki sta poskrbeli tudi za izid kataloga. Odprl jo je akademski slikar prof. Emerik Bernard.

V Miklovi hiši je razstavljenih 56 risb z ogledom in akrilom na papirju, ki so nastajale v obdobju zadnjih dvanajstih let med večernim risanjem akta, ki poteka ob osnovnih študijskih programih risanja. Avtor razstave prof. Bernard je izbral le tista dela študentov, ki imajo eksperimentalne značilnosti in niso bila vključena v dosedanje akademske razstave, opozarjajo pa na pomen, ki ga ima za umetnikovo ustvarjalno rast risanje figure.

MiM

SLIKARSKA KOLONIJA

DRUŽINSKA VAS - V Gostišču Domen je prejšnji teden od srede do nedelje potekala slikarska kolonija, katere se je udeležilo devet slikarjev iz vse Slovenije, med njimi tudi trije doolenjski: Jože Kotar, Jože Marinč in Jožica Medle. Udeleženci so slikali v tehniki in motivno po svoji svobodni izbiri.

Slovenska saga

Nastaja prva slovenska saga
Lipa zelenela je

NOVO MESTO - Na oddelku knjižnega kluba Svet knjige v knjigarni Mladinske knjige je pisatelj Bogdan Novak prejšnji četrtek, 14. maja, zaključil vrsto predstavitev svoje velike sage Lipa zelenela je, ki jih je imel v štirinajstih klubskih centrih v vseh večjih slovenskih krajih. Skupaj z Nacetom Borštnarjem sta žal maloštevilnim novomeškim ljubiteljem knjige predstavila ta za naše razmere edinstveni leposlovni projekt. Pi-

Bogdan Novak je med obiskom tudi podpisal nekaj svojih knjig

satelj je sago zasnoval kot pripoved o življenju več generacij dveh slovenskih družin, prekmurske in štajerske. Usoda prepleta življenjska pota članov obeh družin tako, da dogajanje dvanajstih romanov zajame 120 let slovenske zgodovine, od leta 1879 do konca stoletja oziroma tisočletja, dogodki pa junake vodijo na Koroško, Gorenjsko, Štajersko, Dolenjsko, na Dunaj, v Srbijo, Čile, Trst, Švico in drugod po slovenski zemlji in tujini. Pripoved je prepletena z mnogimi družbenimi, političnimi in etnološkimi podatki iz slovenske preteklosti, ob glavnih junakih pa se zvrsti nekaj tisoč resničnih in fiktivnih osebnosti. Doselej so izšle že tri knjige, pisatelj pa je ta čas pri pisanju devete.

MiM

DOMAČE PESNIŠKE MOČI - Na sejmu so se predstavili tudi dolenjski literarni ustvarjalci, zbrani v Literarnem klubu Dragotina Ketteja.

KUMROVA RAZSTAVA

NOVO MESTO - V Galeriji Krka so v ponedeljek, 18. maja, zvečer odprli razstavo del akademskega slikarja Jožeta Kumra iz Dolenjskih Toplic. O avtorju je govoril Jožef Matjivič, za glasbeno poslastico pa sta poskrbela saksofonist Igor Lumpert in Igor Bezget, ki sta zaigrala nekaj improvizacij na razstavljenih slikah. (Več v naslednji številki)

GLASBENI VEČER

NOVO MESTO - Jutri, 22. maja, bo ob 19.30 v dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine glasbeni večer, na katerem bodo nastopili učenci Glasbene šole Marjana Kozine. Predstavili se bodo instrumentalni solisti, kvartet harmonik, mlajši godalni orkester in klavirski trio.

KOMORNI KONCERT

BREŽICE - Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane je imel v torek, 19. maja, zvečer v cerkvi sv. Roka koncert, na katerem so glasbeniki pod umetniškim vodstvom Andreja Parača izvedli dela Carla P. E. Bacha, Johanna S. Bacha, Alda Kumarja in Bele Bartoka.

LIKOVNE DELAVNICE

BREŽICE - V Posavskem muzeju so ob retrospektivni razstavi kiparja in medaljerja Vladimira Štovička organizirali likovne delavnice, ki jih je vodila kiparjeva hči, akademska kiparka Vladka Štoviček. Potekale so od 11. maja do današnjega dne, udeležili pa so se jih člani likovnih krožkov iz osnovnih šol Brežice, Krško in Sevnica ter učenci brežiške gimnazije.

PESEM MLADIH SRC

KRŠKO - V Kulturnem domu je bila v petek, 15. maja, zvečer občinska revija otroških in mladinskih pevskih zborov pod naslovom Pesem mladih src, na kateri so nastopili zbori iz osnovnih šol Kostanjevica, Brestanica, Krško, Senovo in Koprivnica ter zbor Vzgojno-varstvenega zavoda iz Krškega.

MOŽ IN ČEMERIKA

NOVO MESTO - Danes, 21. maja, bo ob sedmih zvečer v Knjižnici Mirana Jarca predstavitev knjižne novosti Franca Černigoja Mož in čemerika.

Čar življenjskih pripovedi

V Posavskem muzeju v Brežicah so predstavili knjižni prvenc etnologinje Ivanke Počkar Iz časov ječmenove kave

BREŽICE - Da knjiga Iz časov ječmenove kave, ki jo je uredila in pripravila etnologinja Ivanka Počkar in je pred kratkim izšla pri Dolenjski založbi, zbujajo precejšnje zanimanje, je potrdila tudi njena prva javna predstavitev prejšnji teden v Posavskem muzeju. Na predstavitveni večer v torek, 12. maja, je prišlo več ljudi, kot je prostora v malem avditoriju, in številni so kar stoje sledili besedam urednika Francija Šalija, dr. Marije Makarovič, Toneta Gošnika in avtorice. Pridih starostitnosti, o kateri je tudi tekel pogovor in ki diha iz knjige, so ob svetlobi latern požlahtnile mlade brežiške citrarke z igranjem starih melodij, na koncu večera pa še okus domačega ječmenovega kruha in ječmenove kave, s čimer so bili pogosteni vsi poslušalci.

Počkarjeva je v svoji knjigi zapisala življenjske pripovedi dvanajstih ljudi, doma z območja brežiške in krške občine, do katerih je prišla z nekajletnim delom na terenu. Gre torej za strokovno delo, kot je poudarila dr. Makarovičeva, ki je eno prvih te vrste

Ivanka Počkar

pri nas in ki na svojski način kaže gnotne in duhovne sestavine življenja naših ljudi, odkljuje pa ga ob strokovnosti čuteč odnos do sogovornikov. Tudi urednik Šali in publicist Gošnik sta poudarila strokovno in človeško dragocenost knjige, ki kljub svoji strokovni osnovi živo potrka na srca in zavest bralca s svojimi "junaki", preprostimi slovenskimi ženami in mošči, katerih delovno, trdo in revno življenje se v današnjem svetu, polnem čevkavih postavljajcev, izrisuje presenetljivo človeško polno.

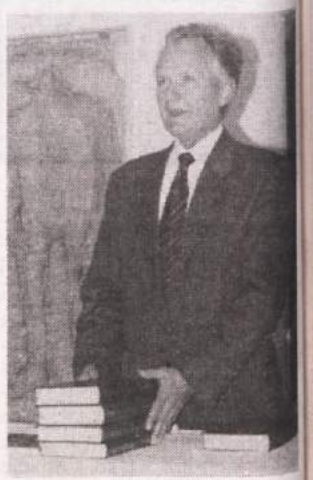
M. MARKELJ

Utrjeval je knjižni jezik

Spisi slovenskega jezikoslovca p. Stanislava Škrabca v celoti zbrani - Zadnja, četrta knjiga izšla letos

RIBNICA - Konec tega tedna se bo s prireditvijo v Novi Štifti uradno začelo praznovanje Škrabčevega leta v spomin na počastitev slovenskega jezikoslovca p. Stanislava Škrabca, katerega osemdesetletnica smrti teče letos, stopetdesetletnico rojstva pa smo praznovali pred štirimi leti. Uvodni dogodek je bil na vrsti že prejšnji petek, 15. maja, ko so v Miklovi hiši predstavili četrto knjigo Škrabčevih Jezikoslovnih del, ki so zdaj zaokrožena v celoto in dostopna stroki in vsem tistim, ki jih zanimajo jezikoslovna vprašanja. O našem velikem in dolgo časa prezrtom jezikoslovcu, o njegovem delu in zasnovi četrte knjige je govoril urednik Jezikoslovnih del prof. dr. Jože Toporišič. Opozoril je tudi na zbornika Škrabčeva misel, ki prinaša razprave s simpozijev, posvečenih Škrabčevemu delu.

P. Stanislav Škrabec, rojen v Hrovači pri Ribnici, je po šolanju v Ribnici, kjer je bil kar trikrat zapored vpisan v Zlato knjigo kot najboljši med najboljšimi, in nato na gimnaziji v Ljubljani takoj po maturi stopil v frančiškanski meniški red, s študijem pa je kot pater nadaljeval v Gorici, kjer je študiral bogoslovje, in v Gradcu, kjer je študiral klasično in slovansko filologijo. Kot profesor je poučeval najprej na novomeški gimnaziji (1868-1870), kjer je napisal tudi svoje najbolj poznano delo O glasu in naglasu

Prof. dr. Jože Toporišič

našega knjižnega jezika, in na gimnaziji v Gorici, kjer je v bližnjem frančiškanskem samostanu preživel večji del svojega življenja in ustvaril glavni del svojih del, objavljenih zvečinoma v časopisu Cvetje z vrto v sv. Frančiška, katerega urednik je bil. Kot jezikovno zelo izobražen in občutljiv človek je Škrabec s svojimi spisi pomagal pri utrjevanju norme slovenskega knjižnega jezika, ki ga je temeljil na dolenjsčini in jeziku slovenskih protestantskih piscev, obravnaval pa je tudi glasoslovna, pravorečna, pravopisna, oblikoslovna, skladajska in stilistična vprašanja. S svojimi pogledi je opazno vplival na slovenske jezikoslovce.

M. MARKELJ

SLOVENSKI PLESNI PROJEKT

NOVO MESTO - V torek, 26. maja, bo ob osmih zvečer v Kulturnem centru Janeza Trdine predstava Slovenski plesni projekt. Ko posebna gostja ljubljanskih plesalcev bo nastopila Novomeščanka Marta Štemberger.

SVETOVNI DAN MUZEJEV

18. maja, na svetovni dan muzejev, so se slovenski muzeji pridružili vseslovenski akciji zbiranja pomoči za Posočje in namenili izkupiček od prodanih vstopnic tega dne za obnovo posoških kulturnih spomenikov.

MREŽA NEVIDNIH POTI

KRŠKO - V Galeriji Krško so v torek, 19. maja, ob osmih zvečer odprli likovno razstavo slik na svilo Taje Alboleno z naslovom Mreža nevidnih poti.

Mladi navdušeni gledališčniki

V Novem mestu je na 11. Linhartovem srečanju nastopilo 11 mladinskih gledaliških in lutkovnih skupin iz Slovenije in zamejstva - Spodbuda za novomeško gledališče?

NOVO MESTO - Konec preteklega tedna, 15. in 16. maja, je bila dolenjska prestolnica v znamenju gledališke umetnosti, česar pa glede na slab obisk predstav žal ni bilo zaznati. Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti in ZKD Novo mesto sta namreč v Domu kulture in v Kulturnem centru Janeza Trdine organizirala 11. mladinski gledališki festival, imenovan Linhartovo srečanje, na katerem so se predstavili mladi gledališki ustvarjalci.

Nastopile so skupine iz Celovca, Slovenske Bistrice, Stične, Šmarja pri Jelšah, Murske Sobotice, Ljubljane, Lendave, njihovih deset predstav pa je dopolnila še novomeška monodrama gimnazijca Aljoše Vrbečiča z naslovom Ljubezen. Kot je povedala selektorica Aleksandra Schuller, so v izbor prišle žanrsko raznolike predstave. "Segajo od klasičnega dramskega gledališča, prevladujejo pa avtorske predstave, ki kombinirajo najrazličnejše odrske estetike - od gibalnega teatra, musicala, varietaja ter lutkovnega gledališča. Bistvo predstav pa se skriva v ustvarjalcih samih, tako da se je kot glavna odlika tvorstvene produkcije pokazala njena živost in iskrenost. Predstave so to, kar so." Schullerjeva je opozorila tudi na problematični status ljubiteljske gledališke dejavnosti, ki je odvisna od naklonjenosti lastnega okolja, ki je lahko velika, ali pa je sploh ni. Novomeški župan Franci Černigoja je na otvoritveni slovesnosti,

ki se je udeležil tudi direktor republiškega sklada Vojko Stopar, spomnil, da je bilo Novo mesto pred leti gledališko zelo živo, upa pa, da bo tudi bienalni lutkovni festival "Klemenčičevi dnevi" tu pripomogel k nastanku profesionalnega gledališča. Otvoritev Linhartovega srečanja, ki jo je vodila Klavdija Kotar, je zaznamovala podelitev zlatih Linhartovih značk ZKD Slovenije. Režiserka Mateja Koležnik jih je podelila skupini 20. generacije iz postojnske srednje šole za predstavo Trije prašiči

ter Urši Vučak s Ptuj za vlogo Venera v Filipičevi predstavi Psiha

L. MURN

OTVORITEV SREČANJA - Otvoritev 11. Linhartovega srečanja sta popestrila mlada igralca gledališkega društva "Torpedo" iz Murske Sobotice s predstavo Življenje profesorjev. (Foto: L. M.)

Zagnani domači ustvarjalci

V Dobovi prva likovna razstava in jubilejni koncert ob 10-letnici delovanja mešanega pevskega zbora

DOBOVA - Prejšnji konec tedna sta Dobovo zaznamovala kar dva kulturna dogodka: prva likovna razstava domače likovne družine in jubilejni koncert mešanega pevskega zbora KD Franc Bogovič, ki praznuje desetletnico delovanja. "Do sedaj ni pri nas delovala še nobena likovna skupina, zato ima prva razstava domačih ust-

varjalcev še toliko večji pomen. Ne samo, da so nas spoznali drugi, pa tudi sami med seboj," je na otvoritvi razstave v petek, 15. maja, v kulturnem domu dejal eden od enajstih razstavljajcev in predsednik nekaj tednov stare likovne družine Dobova, ki deluje v okviru KD Franc Bogovič, Vlado Kopinč. Na ogled je 66 del, različnih tako v motivih kot tehnikah.

PEVSKI ZBOR "Bogovič" - Prijeten glasbeni večer so poleg pevcev slavljencev (na sliki) popestrili

V soboto, 16. maja, pa so kulturni dom napolnili ubrani glasovi mešanega pevskega zbora KD Franc Bogovič, ki je pod vodstvom Franca Keneta pripravil jubilejni koncert. V Dobovi je 25 let deloval moški pevski zbor, nekaj let tudi ženski nonet, po letu dni zatišja pa zdaj že deset let ljubiteljske zborovske petja razveseljuje mešani pevski zbor. Vse uspešnejši postaja in pred kratkim se je uvrstil na revijo pevskih zborov Posavja. Ob tej priložnosti je predsednik ZKD Brežice Ernest Ferk podelil Gallusove značke, predsednik zbora Slavko Požar pa posebna priznanja vsem, ki v zboru vztrajajo vseh deset let.

L. M.

POTA IN STRAN POTAKA

dežurni poročajo

MOKER IN PREMRAŽEN - V sredo, 13. maja, okoli pol pete ure zjutraj so policisti pri Podklancu v bližini Kolpe legitimirali 42-letnega državljanca Hrvaške, ki je bil ves moker in premražen. Policisti so ugotovili, da je 9. maja prišel na mejni prehod Vinica, ker je bil zavržen, saj ni imel sredstev za preživljanje. Mejo je poskusil prestopiti še na mejnem prehodu Metlika, kjer so ga tudi zavržili, zato je istega dne mejo ilegalno prestopil preko Kolpe in se skrival do srede.

KER NI HOTEL PIHATI, OB VOZNIŠKO - V sredo, 13. maja, zvečer so policisti med kontrolo prometa na Mirni ustavili voznika osebnega avta, 60-letnega F. G. iz Zabukovja. Dali so mu pihati, ker pa ni hotel, so mu odvzeli voziško dovoljenje in prepovedali nadaljnjo vožnjo. Policisti so ga pridržali in zoper njega napisali predlog sodnika za prekrške.

VLOMIL V TRGOVINO - V soboto, 16. maja, proti večeru je nekdo v Ulici Marjana Kozine v Novem mestu vlomil v trgovino Žepček ter ukradel več zavojev različnih znamk cigaret, žgano pijačo, vino, nekaj pločevink piva in soka, kavo, nekaj salam in pršut. Neznanec je lastnico M. K. iz Prapreč oškodoval za 100 tisočakov.

PO NASPROTNEM PASU

PETROVA VAS - V nedeljo, 17. maja, nekaj pred pol tretjo zjutraj je 25-letni Vladimir F. iz Ljubljane vozil osebni avto iz Črmošnjic proti Črnomlju. Pri Črmojni vasi je zapeljal na levo polovico ceste v trenutku, ko je nasproti ob sredinski črti pripeljal voznik osebnega avta 21-letni Mirsad Z. z Lokev, ki je zaviral, a trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči se je Mirsad hudo poškodoval, njegova sopotnica 20-letna Ankica Z. z Lokev in 22-letni Robert Ž. iz Doblič ter voznik Vladimir F. pa lažje. Policisti so Ljubljancu prilizali z alkotestom, ki je pokazal 1,01 promila alkohola.

po dolenjski deželi

- Čeprav je novi zakon o varnosti cestnega prometa ljubiteljem dobre kapljice pokazal zobe, se ti očitno še vedno ne zavedajo dovolj posledic čezmernega pitja.
- Posledic se očitno ni zavedal niti 23-letni A. E. iz Gorenjega Suhadola, ki se je prejšnji petek peljal iz domače vasi proti Leskovcu. Ko je sredi vasi začel zavirati, ga je zaradi prevelike hitrosti zaneslo kar na dvorišče, kjer je stal neki občan. Ko je ta videl, da s šoferjem ni vse v redu, mu je vzel ključe, da se mladenič ne bi mogel odpeljati naprej, a mu je ključe čez čas le vrnil. O nenavadnem obnašanju mladca za volanom so krajani obvestili policiste, ki so ga kaj kmalu našli in ga hoteli preizkusiti z alkotestom, vendar ga je odklonil. Ugotovili so še, da nima veljavnega voziškega dovoljenja in da ima na avtu pritrjeni različni registrski tablici. Očitno bo imel "poglobljeno" srečanje s sodnikom za prekrške.
- Dobrota je sirota, pravijo. To je spoznala tudi E. M. iz Novega mesta. Prejšnji teden je namreč k njej prišel 45-letni Novomešan J. B. in jo prosil za hrano. Ko mu jo je pripravljala, je možak v dnevni sobi opazil denarnico in iz nje ukradel 20 tisočakov.

Gasilske spretnosti na preizkušnji

Novo mesto gostilo in vzorno organiziralo republiško gasilsko tekmovanje Memorial Matevža Haceta - Odločale so desetinke sekunde - Kamenčani najboljši Dolenjci

NOVO MESTO - V Novem mestu se je v soboto zbralo okoli 2.000 gasilcev iz vse Slovenije, saj je Gasilska zveza Novo mesto organizirala republiško gasilsko tekmovanje, memorial Matevža Haceta za članice, člane, veterane in veteranke ter poklicne enote, na katerem gasilci pokažejo svoje znanje in gasilske veščine vsake štiri leta. To je bilo tudi eno najbolj množičnih tekmovanj na Dolenjskem, posebno še če upoštevamo dejstvo, da se je na izbirnih tekmovanjih za memorial pomerilo kar okoli 21 tisoč gasilcev tekmovalcev.

Tokrat se je v Novem mestu pomerilo tudi 7 ekip iz območja Gasilske zveze Novo mesto in eno iz Bele krajine. Najvišjo uvrstitev so dosegli člani A iz Kamenc, saj so osvojili 6. mesto, Ratežani so bili 11., velja pa omeniti, da so bile ekipe izenačene in rezultati zelo tesni. Odlične so bile tudi članice A iz Mirne Peči, saj so bile 9. Gasilke in gasilci so se pomerili v vajah, ki so takšne kot v resnici na intervencijah ob gašenju in reševanju.

Memorial spada v predkongresne aktivnosti slovenskih gasilcev - v Sloveniji jih je preko 111 tisoč, med njimi pa je 60 tisoč ope-

rativno usposobljenih. Konec maja bo namreč v Sežani gasilski kongres, trinajsti po 2. svetovni vojni, in drugi, odkar smo samostojni, bo pa priložnost za oceno dela v preteklosti in nove smerice za delo naprej. Kongres bo potekal pod geslom "Pripravljeni v leto 2000", to pa je potrdilo tudi tokratno tekmovanje, saj kaže na množičnost, dobro organiziranost in pripravljenost slovenskega gasilstva, pri katerem imajo posebno mesto prav prostovoljna gasilska društva, ki prva priskočijo na pomoč slehernemu državljanu, ki je v nevarnosti.

Tekmovanja v Novem mestu so

se med drugim udeležili tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest E"ry ter podpredsednika zveze Vili Tomat in Marinka Cempre Turk, direktor Uprave RS za zaščito in reševanje Bojan Useničnik, poveljnik vojašnice v Novem mestu Anton Klobčaver, direktor regijske uprave za obrambo Borut Usenik, predsednik Gasilske zveze Novo mesto Alojz Muhič, njen poveljnik Branko Filip, predsednik tekmovalnega odbora Matjaž Klarič in drugi.

T. GAZVODA

GASILCI V NOVOMEŠKI VOJAŠNICI - V vojašnici v Novem mestu se je v soboto zbralo okoli 2.000 gasilcev, tekmovanje pa so si ogledali tudi številni ugledni gostje iz vse Slovenije.

S KONOPLJO OLEPŠAN BALKON

BREŽICE - Prejšnji teden so policisti in kriminalisti pri K. P. iz Brežic našli in zasegli 88 sadik indijske konoplje, ki jih je imel zasajene v cvetličnih lončkih na balkonu. Ker je podan sum kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, bo zoper njega napisana kazenska ovadba. Enakega kaznivega dejanja je osumljen tudi K. D. iz Brežic, saj so pri njem našli 21 sadik konoplje.

POGINILE RIBE

BREŽICE, SEVNICA - V soboto, 16. maja, je prišlo do pogina rib v potoku v Dolenji Pirošici. Prve mrtve ribe je bilo opaziti v neposredni bližini naselja, poginile pa so predvsem potočne postrvi, saj so te najbolj občutljive za onesnažene vode. Po oceni ribiškega čuvaja je poginilo 50 do 70 kilogramov rib, vzrok pa še ni znan, kot tudi še ni jasno, zakaj so poginile ribe v Drožanjem potoku v Sevnici, kjer je škoda za okoli 350 tisočakov.

BREZ VZROKA ZAGORELO? - Kmetovim iz Podlpe pri Dvoru je skoraj pred njihovimi očmi zagorel skedenj, ogenj pa je ogrožal tudi bližnjo hišo in hlev. Požar, ki je izbruhnil v torek, 12. maja, nekaj pred 6. popoldne, je v celoti uničil ostrešje 24 metrov dolgega skedenja, v njem pa je bilo tudi veliko sena. Z ognjem so se prvi spopadli vaščani in gasilci iz Ajdovca, kmalu pa so se jim pridružili še gasilci Dvora, Žužemberka, Rebri, ki so požar lokalizirali, ter gasilci GRČ iz Novega mesta, ki pa niso intervenirali. Vzrokov požara, ki je povzročil veliko škodo, jim ni uspelo ugotoviti. Do izraza pa je prišla tudi solidarnost, saj so krajani ajdovske planote, predvsem iz Podlpe in Velikega Lipovca, zelo hitro pripravili ves les, s katerim bodo prekrili skedenj. (Foto: S. Mirtič)

AVTOBUS SE JE PREVRNIL

BREŽICE - V sredo ponoči je hrvaški voznik vozil avtobus po magistralni cesti od Ljubljane proti Obrežju. Nekaj čez pol drugo uro ponoči je pri Brežicah zapeljal na levo stran, nato pa je avtobus zdrsnil po nasipu, vozil po njem 9 metrov in po 13 metrih drsenja po njivi pristal na levem boku. V avtobusu je bilo 23 potnikov, vendar na srečo ni bil nihče hujše poškodovan. Pet jih je dobilo le sledi poškodb, zaradi česar so bili odpeljani v breziško bolnišnico, vendar so jo lahko kmalu zapustili.

PADEL 4 METRE GLOBOKO

VELIKE MALENCE - I. H. iz Bosne in Hercegovine je v torek, 12. maja, delal fasado v Velikih Malencah. Ko je bil na terasi, je izgubil ravnotežje in padel 4 metre globoko na asfaltna tla. Pri padcu se je hudo poškodoval. Najprej so ga odpeljali v breziško bolnišnico, nato pa v Klinični center v Ljubljano.

ALKOHOLA MU NISO HOTELI DATI

ŽUŽEMBERK - V torek, 12. maja, nekaj po 14. uri so policisti do iztrenitve pridržali 50-letnega S. Z. iz Velikega Lipovca, ki je v gostilni Pod lipco v Žužemberku žalil strežno osebje, ker ga zaradi vinjenosti niso hoteli postreči z alkoholom. Zato si je postregel sam. S kršitvijo je nadaljeval tudi potem, ko so na kraj prišli policisti. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

BOGAT PLEN

STARI TRG OB KOLPI - Med 15. aprilom in 15. majem je nekdo v Dolenjih Radencih vlomil v vikend hišo ter ukradel agregat, komplet za varjenje jeklenke, 60-litrski sod in akumulator za agregat. S tem je lastnika J. B. iz okolice Ljubljane oškodoval za okoli pol milijona tolarjev.

ZA ŽIVLJENJE BREZ NASILJA

NOVO MESTO - Društvo Življenje brez nasilja Novo mesto nudi pomoč vsem žrtvam nasilnih dejanj. Hkrati vabi prostovoljce, da se jim pridružijo! Pokličete jih lahko na telefon 068 317 195 vsak delavnik med 9 in 12. ter 16. in 18. uro, ali pa pustite sporočilo telefonski tajnici ali pišite na naslov: Društvo Življenje brez nasilja, p. p. 345, Novo mesto.

Usodno konjsko domotožje

METLIKA - V torek, 19. maja, se je na železniški progi tik pred metliško železniško postajo zgodila nenavadna nesreča. Dan poprej je metliški ljubitelj konj kupil v bližnji vasi kobilo, a je to ponoči premagalo domotožje. V hlevu se je iztrgala in se odpravila nazaj k staremu lastniku. Pravilno je presodila, da jo mora pot voditi po železniški progi, a prav to je bilo zanjo usodno. Vlakov, ki je peljal iz Novega mesta v Metliko, jo je, čeprav je zaviral, saj bi se čez kakšnih sto

metrov že ustavil na metliški železniški postaji, ob 5.35 povozil. Kobila je žalostno končala pod kolesi lokomotive, ki se ji je iztirila ena od osi. Na vlaku večje škode ni bilo, če odštejemo stroške zaradi ponovnega preverjanja materiala na lokomotivi, zaradi česar jo bodo morali odpeljati v Maribor. Promet po železnici je ponovno stekel tri ure po nesreči, zamude pa so se najbolj razveselili dijaki, namenjeni v šolo.

M. B.-J.

NEPREVIDNI MOPEDIST RANJEN - V četrtek nekaj minut čez 15. uro se je 16-letni Branko Z. iz Ivan Dola z mopedom peljal od Krškega proti Sevnici. Pri Pijavškem je hotel na cesti polkrožno obrniti, vendar sta ga takrat vsak s svojim avtom že prehitela 24-letni voznik iz Avstrije in 28-letni Sebastian K. iz Novega mesta. Mopedista je najprej oplazil prvi avto, nato je priletel še v drugi avto in se pri tem hudo poškodoval. (Foto: T. Gazvoda)

Jez že popušča

Denar za obnovo bo zagotovilo podjetje Snežnik

KOČEVSKA REKA - V Kočevski Reki so podjetje Snežnik in krajani pred 20 leti zgradili jez na Reškem potoku in tako dobili umetno jezero, veliko 18 hektarjev. Ob koncu leta je zaradi dotrajanosti lesa prišlo do otekanja vode izpod jez. Po 20-dnevnem sušnem obdobju je v jezeru ostala voda le v nekdanji strugi potoka, zato je prišlo do pogina rib. Vodstvo KS Kočevska Reka je lani sprožilo akcijo za ureditev razmer, saj je bila težava tudi v tem, da je bilo jezero nikogaršnja last, z njim pa je upravljalo podjetje Snežnik oziroma njegova lovška enota.

načrt potrebujejo precej denarja, zato smo se po pomoč obrnili na občino Kočevje, a odgovora še ni. Razmere na jezu se poslabšujejo, ob večjih padavinah lahko voda odnese zaporni sistem, kar pomeni, da bi bila poplavljena in uničena zemljišča ter objekti ob Reškem potoku. Tam ima prostore ministrstvo za obrambo, a se obnaša, kot da se nič ne dogaja," pravi Zlatko Ficko, vodja lovške enote. Podjetje je v sodelovanju z naravovarstveniki in krajani uredilo okolice jezera, ki je pravi naravni biser, in tako onemogočilo množičen obisk ob njem. V neposredni bližini namreč gnezdi tudi orel belorepec. Da bi preprečili ekološko katastrofo v primeru, če zapornica popusti, so se pred pridobitvijo ustrezne dokumentacije najbolj zavzeli v podjetju Snežnik, ki je za obnovitvena dela zagotovilo 1,2 milijona tolarjev.

M. GLAVONJIČ

ŠE ENA GLADOVNA STAVKA?

"Kdor krade, mu sodišče še pomaga"

Pravi Jože Gorenc iz Novega mesta, ki ne more dokazati, da je zemlja njegova, čeprav jo njegova družina uživa že od leta 1932 - Do cilja celo z gladovno stavko?

NOVO MESTO - Med Slovenci je kar nekako zakoreninjena slaba navada, da se prijateljstvo med sosedi konča, ko nastopi vprašanje mejnikov. Tudi v gozdu v katastrski občini Golobinjek nad Prečno je prišlo do spora, v katerem je kratko potegnil Jože Gorenc iz Novega mesta, podčastnik slovenske vojske, ki je invalidsko upokojen. "Sodeloval sem v vojni za Slovenijo, svoje zemlje pa v desetih letih, kolikor časa se borim zanjo, ne morem dobiti nazaj. Ne želim niti centimetra tujega, hočem le svojo zemljo," pravi Jože.

Tudi na Višjem sodišču v Ljubljani, po pravico je šel tudi k varuhu človekovih pravic, sedaj pa se bo pritožil še na Vrhovno sodišče. "Že v pritožbi na sodbo za ugotavljanje sodne meje sem navedel, da je bil sodnik Anton Trunkelj pristranski, to je bila namreč njegova zadnja obravnava pred upokojitvijo, ta odločitev pa je vplivala na vse ostale sodbe. Zapisnika z dne 29. oktobra 1993 nisem podpisal in nisem sodeloval pri postavljanju sodno določenih mejnikov, kar brez moje prisotnosti ne more biti veljavno," pravi Jože.

(odkazilo lesa je odkazano v drugi bližnji parceli), zaradi česar je sicer dobil simbolično kazen, sekal pa je tudi v nesporni parceli po celotni širini, ki je od njegove parcele oddaljena 40 metrov, češ da ga drevice moti pri podiranju v mojem gozdu," pripoveduje Jože, ki je po desetih letih boja za svojo zemljo iz protesta proti sodnim organom pripravljen celo gladovno stavkati.

T. GAZVODA

OB MEJNIKU - Do kod sega Gorencov gozd, priča tudi kostanj, ki ga je pred 60 leti na mejo zasadil Jožetov oče. In kot da bi kostanj vedel, kaj se dogaja, se je lani posušil.

Tri četr hektarja gozda je Jožetov oče na javni dražbi kupil že leta 1932. Takrat je bila opravljena meritev, zakopani so bili mejniki, ki stojijo še danes (teh sodišče ne priznava, mejniki pa so bili poleg kamnov označeni tudi z belimi ploščicami, velikimi 60 x 30 cm) in dokažejo mapno in uživalno stanje. Vendar je pri vpisu v zemljiško knjigo ponagajal tiskarski škrat in je zamenjal sosednji parceli: na Gorencevo je bil knjižen sosed Jože Kužnik z Vrhovega, na Kužnikovo pa Gorenc.

"Do tega spoznanja smo prišli šele leta 1989, ko je vihar v mojem gozdu podrl 2 smreki, za kar sem plačal sodno takso, sosed pa je drevice odpeljal. To sem prijavil policiji, kjer so mi rekli, naj prinesem potrdilo, da je gozd moj. Takrat smo spoznali, da je v zemljiški knjigi zamenjava," pripoveduje Jože, ki je razočaran nad našim sodnim sistemom, saj pravice na sodišču ni našel. Tožbo je izgubil

Aleš Murn prvi igralec prvenstva

Mirnski Tom je v Trebnjem pripravil državno prvenstvo za igralce do 19. leta - Mirnčani osvojili kopico medalj - Med dekleti se je tokrat izkazala Špela Silvester s tremi bron

TREBNJE - Novomeščan Aleš Murn je bil v nedeljo z dvema zlatima in eno bronasto medaljo najuspešnejši igralec mladinskega državnega prvenstva v badmintonu, ki ga je ob izdatni podpori trebanjske poslovne enote Zavarovalnice Tilia vzorno pripravil mirnski Tom. Dan predtem je Tomova ekipa na turnirju prvih štirih prvotlačskih ekip osvojila drugo mesto in se uvrstila v veliki finale.

Čeprav je bil nastop Aleša Murna še teden dni pred prvenstvom za igralce do 19. leta zaradi težav s hrbtenico vprašljiv, se je na koncu izteklo najbolje. Aleš je začel nekoliko boječe, saj je v četrtfinalu igre posameznikov s prvakom v kategoriji do 17. leta Miho Šepcem iz Olimpije izgubil prvi niz s 5:15, preostala dva pa dobil s 15:7 in 15:6. To je bil tudi edini niz, ki ga je Aleš izgubil. V finalu je gladko s 15:7 in 15:0 premagal Marjana Renerja (Bit). Bron je osvojil Dušan Skerbiš, ki je izgubil polfinale z Renerjem. Naslovu državnega prvaka med posamezniki je Murn skupaj z

Dušanom Skerbišem dodal še zmago med moškimi dvojicami, kjer je bil finale mirnski, saj sta drugo mesto osvojila njuna klubska tovariša brata Dušan in Uroš Skerbiš.

• V soboto je ekipa Toma nastopila na finalnem turnirju prve slovenske lige. Premagala je lendavsko Mladost in ljubljansko Željco ter izgubila Olimpijo, osvojila drugo mesto ter se s tem uvrstila v veliki finale, v katerem se bo z Olimpijo za naslov državnega prvaka pomerila še enkrat. Tom je bil lani in predlani tretji.

Tretjo medaljo, bron v igri mešanih parov, je Murn osvojil skupaj z 11-letno Špelo Silvester, ki je na prvenstvu osvojila kar tri bronaste medalje. Tretja je bila namreč tudi med posamezniki in med ženskimi pari skupaj s starejšo sestro Urško, ki tokrat ni imela sreče z žrebom.

Med dekleti je naslov državne prvakinje osvojila Maja Trdvy iz Olimpije, ki je letos zmagala tudi v kategorijah do 15. in do 17. leta. Trdvyjeva je skupaj z Nino Pulkovo osvojila naslov še med ženskimi dvojicami, med mešanimi dvojicami pa sta zmagala Miha Pohar in Pulkova.

Konec tega tedna bo 15 mirnskih badmintonistov nastopilo na najmočnejšem srednjevropskem mladinskem turnirju v Friedrichshafnu ob Bodenskem jezeru v Nemčiji, kjer se bodo poskušili izkazati med 300 mladimi iz 9 držav. Upajo, da bodo vsaj ponovili lanski uspeh, ko je Urška Silvester v svoji starostni skupini zmagala. I. V.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

NOGOMET
II. SNL, 25. kolo - ELAN: KOPER 2:3 (zadetka za Elan sta dosegla Gruden v 73. minuti in Plevnik v 84. minuti).
26. kolo - ŽIVILA TRIGLAV: ELAN 4:1 (zadek za Elan je dosegel Šumar v 32. minuti iz 11-metrovke).
Lestvica - 1. Živila Triglav 66, 2. Koper 63, 3. BST Domžale 51, 4. Elan 42, 5. Železničar 41, 6. Drava 37, 7. Nafta 37 itd. V 27. kolu, ki bo v nedeljo, 24. maja, bo Elan igral doma z Nafto.

NAMIZNI TENIS
I. SNTL, končnica za 5. do 8. mesto, prva tekma - KRKA: RADLJE 4:1; druga tekma - RADLJE: KRKA 1:4; V finalu skupine se bo Krka za končno 5. mesto pomerila z Mariborom.

ATLETIKA
Kvalifikacije Atletske pokala Slovenije, 1. dan, Velenje, ženske - 100 m - 3. Katka Jankovič (Krka) 12,54, 7. Manja Praznik

(Dolenjske Toplice) 12,91; 400 m - 2. Tanja Klemenčič (Krka) 58,24; 1500 m - 5. Klavdija Tomažin 4:54,00, 10. Janja Pungercar (obe Sevnica) 5:14,77; višina - 4. Maja Krajncič (Krka) 155 cm; troskok - 1. Andreja Blatnik (Krka) 12,31; 4 X 100 - 3. Dolenjske Toplice 51,20, 4. Krka I 51,23; moški - 100 m - ... Andrej Murn 11,72... Bojan Zorko 11,96 (oba Krka); 110 m - 6. Andrej Murn (Krka) 15,26 (je prvo leto st. mladinec, njegov najboljši izid na članskih ovirah); 400 m - 8. Matjaž Bukovec (Dolenjske Toplice), 9. Jernej Kastelic 51,97... Robert Tasič 52,70... Marko Pust 52,73 (vsj Krka); 1500 m - 3. Robert Dragan (Krka) 4:00,99, 7. Borut Veber (Sevnica) 4:08,65, 8. Franci Menič 4:18,58, 9. Peter Jerman 4:20,31, 10. Boštjan Kozan (vsj Krka) 4:20,99; palica - 1. Ivan Kostevc (FIT Brezice) 440; 4 X 100 m - 8. Krka II 48,19, (štafeta Krka I je izgubila štafeto palico).

KOLESARSKI MARATON

SEVNICA - Tukajšnje kolesarsko društvo vabi v nedeljo, 24. maja, na 3. sevniški kolesarski maraton. Start maratona bo ob 9. uri na Glavnem trgu, kjer bo tudi cilj. Vsi udeleženci, ki bodo celotno progo (74,6 km) prevozili do 13.30 bodo prejeli spominsko nagrado in malico. Celotna proga ob vodotokih Save in Mirne je asfaltirana, razgibana, z enim težjim vzponom. Otroci stari do 14 let, smejo kolesariti le v spremstvu staršev ali druge polnoletne osebe. Maraton bo potekal ob normalnem prometu. Prijave so možne na dan prireditve na startnem mestu od 7.45 dalje, startnina pa znaša 1.500 tolarjev.

MARATON TERME ČATEŽ

BREŽICE - Atletski klub Fit Brežice bo v nedeljo, 24. maja, v Termah Čatež pripravil četrti mednarodni maraton Terme Čatež 98. Prireditve se bo začela ob 10.30 pred hotelom Zdraviliški dom, kjer bo tako start kot cilj. Tekaške proge bodo dolge 3 km, 10 km in 21 km. Prireditelj bo prijave sprejemal vse do štarta teka.

DRUGA S SKUTERJEM

ROVINJ - Na dirki v hitrostnem motociklizmu za pokal Alpe Adria je v Rovinju v razredu 50-kubičnih skuterjev nastopila tudi Natalija Konda, ki je na treningu dosegla najboljši čas, na tekmi pa je zasedla drugo mesto.

TEŽAVE V ČETRTFINALU - Aleš Murn (na sliki med četrtfinalnim dvobojem) je državno prvenstvo slabo začel, saj je Miha Šepcem v prvem nizu četrtfinala vodil že z 11:0, a se je Aleš le zbral in dosegel, kar so v mirnskem klubu od njega pričakovali. Po dvoboju je njegov trener Mile Čuk slab začetek prisodil Aleševi tremi zaradi prisotnosti fofra. (Foto: I. V.)

Atletske zvezde pod Portovalom

Tudi na IX. atletskem mitingu Krka 98 se bodo zbrali atleti iz trinajstih držav - Od tujcev Troy Kemp in Angela Atede, od domačih Primc, Bukovčeva, Rovan, Božič in Cankar

NOVO MESTO - V sredo, 27. maja, se Novomeščanom obeta vrhunska atletska predstava. Atletski klub Krka se je pod vodstvom mag. Borisa Dularja tudi tokrat potrudil in bo na stadion pod Portovalom pripeljal kar nekaj znanih atletov s svetovnega vrha. Nosilne discipline IX. mitinga Krka 98 bodo skok v višino, met diska in skok ob palici za moške ter tek na 100 m z ovirami za ženske.

Novomeščani si bodo na delu lahko ogledali kar nekaj znanih tekmovalcev s samega vrha svetovne atletike. Prejšnji teden je bilo že znanih nekaj zvenečih imen, čeprav bodo pogajanja za nastope nekaterih trajala vse do zadnjega dne pred mitingom. Tako lahko skoraj zagotovo pričakujemo nastop Troya Kempa iz Bahamov, ki je v skoku v višino že presegel 238 cm, pa Romuna Kristiana Popeskujka (233 cm) in Eldina Krahiča iz Bosne in Hercegovine (227 cm). V skoku ob palici bosta brežiškemu amerišskemu študentu delala družbo Američan Nick Hysong (585 cm) in petouvr-

ščeni z lanskega svetovnega prvenstva Nick Backfield (575 cm). Tudi Brigita Bukovec naj bi imela v svoji disciplini ugledno družino - Angelo Atede iz Nigerije (12,85) in Evo Miklos iz Madžarske. Da ne bi tako zlahka zmagal in da bi ga tekmeči spodbudili k še boljšemu izidu, so Igorju Primcu v metu diska pridružili Hrvaata Dragana Mustapiča, ki je lani s 63,72 cm dolгим metom le za 2 cm zaostal za Igorjevim rekordom, in Madžara Roberta Fazekasa, ki je že presegel mejo 65 m.

Poleg Bukovčeve in Rovana ter domačina Primca velja od najboljših slovenskih atletov, ki bodo nastopili

• IX. mednarodni atletski miting Krka 98 bo v sredo, 27. maja, ob štirih popoldne. Moški se bodo pomerili v teku na 100, 400, 3000 m in 110 z ovirami, skoku ob palici, metu diska ter skoku v daljino in višino. Dekleta bodo nastopila v tekih na 100 in 400 m, 100 m z ovirami ter v metu kopja in kladiva, medtem ko se bodo mladinci predstavili v teku na 1000 m. Nastopili bodo atleti Hrvaške, Italija, Avstrije, Nemčije, Švice, Madžarske, Češke, ZDA, Bahamov, BiH, Romunije, Nigerije in Slovenije.

na mitingu omeniti skakalca v daljino Gregorja Cankarja in sprinterko Alenko Bikar, od Novomeščanov pa sprinterja Tomaža Božiča ter oviraša Katko Jankovič in Andreja Murna.

I. V.

Trebanjci neobremenjeni v Evropo

Trebanjski rokometiši so s tretjim mestom presenetili tudi sebe - Posebna pozornost mladim - Doseženo bo težko obrdžati - Mladinci trkajo na vrata prvega moštva

TREBNJE - V rokometnem klubu Trebnje so že pred začetkom minule sezone kovali precej optimistične načrte, a svojih želja, da se nameravajo uvrstiti med najboljši štiri in s tem v enega med evropskih pokalov, niso razglašali, tako imenovana strokovna javnost pa jim je v napovedih pred prvenstvom prisojala celo boj za obstanek. Na koncu so svoje načrte v celoti uresničili in s tretjim mestom presenetili tudi sami sebe.

Po mnenju trenerja Mira Toplaka se je za uspeh treba med drugim zahvaliti tudi izjemnim prijateljskim odnosom med igralci. Po proračunu je Trebnje med skromnejšimi klubi v prvi ligi. Prav zaradi denarja pa nekateri klub s precej daljšo tradicijo, kot jo ima trebanjski, počasi ugašajo. Dobro je, da klub posveča veliko pozornosti delu z mladimi, kar daje trdne temelje uspehom v prihodnosti. Poleg prvega moštva v različnih mlajših skupinah vadi še okoli 150 mladih rokometišev, z njimi pa se največ ukvarjata trenerja Mišo Šolaja in Alojz Radelj.

Večjih sprememb moštvo v novi sezoni ne bo doživelo. V tujino bo odšel Goran Bilbija, ki namerava športno pot nadaljevati na Siciliji, Jure Višček pa se namerava bolj posvetiti študiju strojništva in meni, da so načrti kluba zanj previsoki, da

bi lahko počel oboje. Trener Toplak ka kljub temu prepričuje, naj se ne prenegli, saj bi ob poškodbah igralcev prve postave lahko Višček veliko pomagal. Novih igralcev v Trebnjem ne nameravajo vabiti v klub razen enega visokega srednjega zunanega igralca. Druga mesta nameravajo popolniti z mladimi obetavnimi domačini, ki že trkajo na vrata prvega moštva. Ker je vadba mladincev zaradi popoldanskega pouka precej trpela, bodo poskušali zamujeno nadomestiti med počitnicami.

Če je letos tretje mesto za Trebanjce velik uspeh, bodo prihodnje leto z enako uvrstitvijo manj zadovoljni, čeprav jo bo težje ponoviti, meni predsednik upravnega odbora kluba Stane Sever. Tudi prevelike evropske ambicije bi lahko klubu škodile, kar se je nekaterim slovenskim klubom že maščevalo, saj so potem povsem pogoreli na domačih tleh. Zato se v Trebnjem z evropskim pokalom ne smejo preveč obremenjevati. I. V.

Prejšnji teden je rokometno moštvo Trebnjega ob za trebanjski šport izjemnem uspehu sprejel predsednik kluba župan Alojzij Metelko. Ob tej priložnosti mu je kapetan moštva Roman Šavrič izročil bronasto medaljo, kakršno so dobili ob koncu prvenstva.

PAVLIČ TOKRAT TRETJI

NOVO MESTO - Novomeški avtomobilist Peter Pavlič, ki je na prvi letošnji dirki pokala clio na Grobniku zmagal, v drugo ni bil tako uspešen. Na avstrijskem dirkališču Zeltweg, kjer prirejajo tudi dirke formule 1, je mladi dirkač moral priznati prednost Lojzetu Udovcu in Francu Šimencu.

PRODOR MLADIH

ČRNOMELJ - Na drugem turnirju belokranjske teniške lige je na igriščih na Loki v Črnomlju zmagal Igor Rus, drugi je bil Miha Goršek, tretji pa metliški osmošolec Jože Gerbec, kar je prijetno presenečenje in znak, da se tudi v Beli krajini dobro dela z mladimi.

WINDISCHA DVAKRAT

NOVO MESTO - Squash klub Novo mesto je pripravil četrto mladinsko državno prvenstvo, na katerem so se izkazali tudi domači igralci. Med dečki do 14. leta je zmagal Miha Kavaš (Squashland), med fanti do 16. leta je zmagal Sebastian Windisch, Borut Pečar (oba Novo mesto) pa je bil drugi. Med fanti do 19. leta so Novomeščani slavili trojno zmago - 1. Sandro Windisch, 2. Sebastian Windisch, 3. Borut Pečar. Med dekleti do 19. leta sta nastopili le dve igralci. Zmagala je Petra Vihar iz Velenja, druga pa je bila Mojca Blažič iz Novoga mesta. 2. maja sta Sandro Windisch in Mojca Blažič nastopila na tekmovanju evropskih državnih prvakov. Sandro je bil enajsti, Mojca pa deveta. Oba Windischa in Blažičeva bodo jutri odpotovali na Dunaj na odprto prvenstvo Avstrije.

DIRKE V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - V nedeljo, 24. maja, bo konjeniški klub Šentjernejski pripravil kasaške dirke z osmimi točkami sporeda in ob koncu še dirko kmečkih dvovpreg. Mladina do 15. leta ima vstop prost. Najzanimivejša bo osma točka sporeda, ko se bodo pomerili najhitrejši uvoženi konji. Šentjernejski veliko pričakujejo tudi od domačih konj. Na zadnji dirki je bila Surija v Ljubljani z vojom Maletičem s kilometrskim časom 1:19,37 v prvi dirki druga, v peti dirki pa je bila Sissi Sara z istim voznikom s kilometrskim časom 1:20,67 tretja.

Milja za milijon tolarjev

Na Mlaki so potekale otvoritvene galopske dirke sezone 1998 - Rekordni nagradni denarni sklad

KOČEVJE - Na poligonu za krožno ravno galopsko dirko na travnati stezi farme Mlaka pri Kočevju je v soboto potekala konjeniška prireditve z naslovom "Otvoritvena galopska dirka sezone 1998 - dirka za najhitrejšega

polnokrvnega konja v Sloveniji". Nagradni denarni sklad za zmagovalce osrednje dirke, letos prvič poimenovane "Kočevska milja", je znašal za slovenske razmere rekordnih milijon tolarjev.

Prireditve je bila enakovredna lanski, prekašala pa jo je po sodelovanju kar 11 vrhunskih polnokrvnih angleških galoperjev v osrednji dirki, za katero so bile denarne nagrade najvišje. Med arabskimi konji je žrebec Adam z jahačem Matejem Buhom pritekel na cilj kot prvi, za njim pa je ciljno črto pretekel lanskoletni zmagovalac Makkouk Ibn Hawi, lasti domačina Nenada Stekiča, ki ga je jездila Petra Okorn.

Domači navijači so prišli na svoj račun v dirki kmečkih delovnih konj na 1.100 metrov, kjer je prvo mesto osvojil M - KG-jev kastrat Miki, vsi pa so nato navdušeno spremljali osrednjo dirko angleških polnokrvnih galoperjev, v kateri je bil na Mlaki tudi letos najhitrejši žrebec Cadyk, lastnika Toneta Zevnika s Čateža od Savi, ki ga je jездil profesionalni jockey Marc Antony Gilles.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KOČEVSKA MILJA - Žrebec Cadyk je lastniku Tonetu Zevniku (desno) prisluzil čeka za 520.000 tolarjev, z angleškim poklicnim jockeyjem Marcom Antonyjem Gillesem pa sta se takole veselila zmage.

Mervarju etapa Avstrije Classic

Boštjanu Mervarju je po ponesrečenih poskusih na dirki Po Sloveniji uspelo zmagati v Avstriji - Štanglju je uspeh preprečila snežna ploha - Krčan Četrtrič odlično na Hrvaškem

Kolesarji po dirki Po Sloveniji niso imeli veliko časa za počitek, saj so nekateri že naslednji dan po koncu največje slovenske kolesarske prireditve odpotovali na tuje. Prvo moštvo Krke Telekom je nastopilo na Austria Classic, kjer se je izkazal najbolj nesrečni kolesar dirke Po Sloveniji Boštjan Mervar. Dirko Po Hrvaškem je dobro začel tudi Krčan Damjan Četrtrič.

V Avstriji so Novomeščani med drugim merili moči tudi z drugo postavo najboljšega poklicnega moštva na svetu Mapei, za katero je tokrat nastopil tudi eden izmed najboljših kolesarjev na svetu Slovak Jan Svorada, ki je moral svoje že zagotovljeno mesto na Giru zaradi pritiskov italijanske javnosti odstopiti Gianniiju Bugnu. Jezni Jan Svorada je svojo moč pokazal že v prvi etapi, ko je zlahka dobil sprint glavnine, medtem ko je bil Boštjan Mervar osmi, Milan Eržen pa si je z bonifikacijo za zmago na letočem cilju priboril 4. mesto v skupnem vrstnem redu.

Mervar je svoj veliki dan dočakal v petek, ko je po zmagi na 153 km dolgi etapi oblekel tudi rumeno majico, vendar jo je že naslednji dan moral sleči. V tretji etapi je namreč skupini kolesarjev, med katerimi sta bila tudi Gorazd Štangelj in Branko Filip, uspelo priti na cilj s 13 sekundami prednosti pred glavmino, v ka-

teri je bil tudi Boštjan Mervar. Štangelj je bil na cilju tretje etape četrti, Filip pa osmi. Filip se je s tem pretolkel na peto mesto v skupnem vrstnem redu, Štangelj je bil z 11 sekundami zaostanka deseti, Mervar pa je s 14-sekundnim zaostankom zdrsnil na 11. mesto.

V zadnji, četrti etapi se je vrhunska uvrstitev obetala Gorazdu Štanglju, ki je skupaj s klubskim tovarišem Sandijem Šmercem in še tremi kolesarji, ki pa mu v skupnem vrstnem redu niso bili nevarni, pobegnil že 10 km po štartu. Štangelj si je na letočih ciljih že priboril 4 sekunde bonifikacij in se precej približal vodilnemu v skupnem vrstnem redu Švicarju Nikiju Aebersholdu, članu poklicnega moštva Post Swiss. Žal je po 50 km kolesarje na 1100 m visokem prelazu Wastl presenetila snežna ploha, tako da so sodniki dirko prekinili in etapo razveljavili, obveljal pa je vrstni red po treh etapah.

Moštvo krškega Savaprojekta nadaljuje brez Marka Baloha, vodi pa ga še naprej dosedanji trener Gregor Puš. Fantje so dobro začeli na dirki Po Hrvaški. Prvo 193 km dolgo etapo je dobil Italijan Masotti, drugi je bil Nemeč Lademann, tretjega mesta pa se je veselil prvi sprinter krškega moštva Damjan Četrtrič, Puš je bil osmi in Zajc enajsti. Tako se je Četrtrič po prologu v Vukovarju, na katerem je bil sedmi, in prvi etapi z enakim časom, kot ga je imel vodilni, prebil na drugo mesto v skupnem vrstnem redu, kjer je bil na petem mestu član novomeške Krke Telekom, hrvaški reprezentant Vladimir Miholjevič, deveti pa Novomeščan v dresu Perutnine Ptuj Radenske Roga, Bogdan Ravbar. Razlike še niso bile velike, saj je Ravbar zaostajal le za 4 sekunde.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Toni Turk zmagal na svetovnem pokalu

Uspeh Novomeščana v kikkboxu

NOVO MESTO - V slovenski reprezentanci v kikkboxu sta na turnirju za svetovni pokal združenja WAKO v Piacenzi v Italiji med 460 tekmovalci in tekmovalkami iz 12 držav zelo uspešno nastopila tudi člana Karate kluba Novo mesto: Toni Turk je v light kontaktu v kategoriji nad 89 kg zmagal, Franjo Skok pa je bil v kategoriji do 89 kg tretji.

Drugi del vrste trenerja Šemsa Šehiča je nastopil na odprtem prvenstvu Hrvaške v point karateju, zvrsti, ki je razširjena predvsem v Severni Ameriki. Med tekmovalci do 15. leta sta Dušan Stojanovič v kategoriji do 48 kg in Darko Milanovič v kategoriji do 63 kg zmagala. Med člani je v kategoriji zmagal Petrit Izairi, Muhammad Mujakić je bil v kategoriji do 84 kg drugi in Franjo Kikić do 79 kg tretji, Miha Kastavec pa je v kategoriji do 69 kg prišel do četrtfinala.

Filip posvetil zmago najbližjim

Pogovor z zmagovalcem dirke Po Sloveniji Novomeščanom Brankom Filipom

• Za začetek najbolj običajno vprašanje: si zmago na dirki Po Sloveniji pričakoval?

Moja klubska tovariša Sašo Sviben in Vladimir Miholjevič sta mi pred dirko po e-mailu poslala sporočilo: "Zmagal boš na dirki Po Sloveniji!" Seveda sta mi to napisala v šali, ki pa se je na mojo srečo uresničila. Vedel sem, da sodim v širši krog favoritov, a prav zmage nisem pričakoval. Bil sem odlično pripravljen, kar sem pokazal že na dirki Po Spodnjem Saškem in na Ptuju. Dobro sem odpeljal prolog, na kronometru pa bi bil lahko še precej hitrejši, a imam precej slabo posebno kolo za vožnjo na čas. Pravi disciplini bomo morali v Krki Telekomu v bodoče posvetiti več pozornosti, saj kronometra skorajda ne treniramo. Potrebno bi tudi radijske postaje za na kolo, da bi bili

Branko Filip

preko slušalk ves čas v stiku s trenerjem in na tekočem, kaj se na dirki dogaja.

• Za zmago si dobil škodo felicio. Kaj boš z njo?

Med poklicnimi kolesarji velja pravilo, da se nagrade delijo med člani moštva na enake dele. V moštvo spadata tudi maser in mehanik pa Šumanov in Miholjevič, ki sta uradno vozila za Bolgarijo oziroma za Hrvaško, v bistvu pa sta delala za Krko Telekom.

• Kaj se je spremenilo, odkar ste poklicno moštvo?

Napredovali smo predvsem po organizacijski plati. Imamo vse, kar potrebujemo: oblačila, kolesa, spremljevalna vozila, prehrano, dodatno opremo. Ni nam treba skrbeti za nič drugega kot zase oziroma za čim boljši nastop. Tako treniramo in dirkamo veliko bolj sproščeno, kar se pozna tudi na uspehih. So še pomankljivosti, kar velja predvsem za opremo za vožnjo na čas, kjer pri posebnih kolesih precej zaostajamo za tekmeči. S prihodom Roberta Pintariča smo dobili izvrstnega kapetana moštva. Skupaj s trenerjem Srečkom Glivarjem pripravita več taktičnih različic, sam pa hitro in pravilno reagira, nas vzpodbuja in pomirja kadar je treba.

• Bolj malo govoriš o sebi, vseeno pa nam lahko zaupaš svoje cilje v poklicnem kolesarstvu!

Rad bi uspešno nastopil na italijanskem Giru in francoskem Touru. Najbolj vesel bi bil, če bi to dosegel v dresu novomeške Krke Telekoma. Pri 23 letih imam še dovolj časa. Nasploh je Krka Telekom eno najmlajših poklicnih moštev, zato vzbujamo posebno pozornost in za svoje nastope v tujini dobivamo čedalje več pohval.

• Komu si posvetil zmago?

Staršem, bratu in dekletu. Ko zmaguješ, se vsi vrtijo okoli tebe, ko si slab, te nihče ne povoha. Takrat ti ostanejo je najbližji. Brez njihove podpore ne bi prišel daleč.

• Kako nameravate tekmovalci v nadaljevanju sezone?

Glavni cilj smo z zmago na dirki Po Sloveniji dosegli. Zdaj smo sproščeni in bomo poskušali voziti napadalno ter osvojiti čimveč točk svetovnega pokala UCI, da bi se povzpeli po lestvici poklicnih moštev vsaj med 40 najboljših.

I. VIDMAR

DUATLON ZADNJIČ V STRAŽI - V nedeljo se je 105 slovenskih in hrvaških duatloncev še zadnjič pomerilo v Straži. V tamkajšnjem triatlonskem klubu, ki je prireditelj uspešno pripravil že tretje leto zapored, menijo, da je tekmovalce na taki ravni prezahtevno za njihove finančne in tudi organizacijske zmožnosti, pa tudi domačih tekmovalcev, ki bi se potegovali za najvišja mesta, nimajo. Od članov domačega kluba je največ dosegla novomeška atletinja Irena Auersperger, ki je na svojem krstne nastopu v duatlonu zasedla drugo mesto. V sprint duatlonu je zmagal naš najboljši triatlonec Damjan Žepič, med dekleti pa Mateja Šimic, evropska podprvakinja v triatlonu. Izidi: moški - 1. Žepič (Kovinotehna), 2. Dolenc (Novice), 3. Pečnik (Energija), 4. Velepec itd.; ženske - 1. Šimic (Novice), 2. Auersperger (Straža), 3. Kozjek (Novice). Pred sprint duatlonom so Stražani pripravili tudi duatlon za začetnike z 1 km teka, 5 km kolesarjenja in še 1 km teka. (Foto: I. V.)

KLJUB PORAZOMA ČETRTE - Pred zadnjima tekmama so si novomeški nogometaši želeli predvsem, da ne bi doživeli prehudih porazov. Proti drugouvrščenemu Koprju so v sredo predvsem v prvem polčasu, ki se je končal brez zadetkov, dobro zdržali, v drugem pa je prevladala kakovostna razlika, a so bili z izidom 2:3 vseeno zadovoljni, čeprav bi si zaslužili nekoliko več naklonjenosti sodnika Bohinca, ki jih je zaradi več napak v drugem polčasu med odhodom domov skupil od enega izmed preveč razgretih navijačev. V nedeljo je Elan čakala še ena težka tekma, saj so morali v goste k prvouvrščenim Kranjčanom. Kljub še drugemu porazu je Elan obdržal na četrto mesto na prvenstveni lestvici. Na sliki: Janez Gruden, strelec enega od dveh golov na tekmi s Koprjo, v boju s koprskim obrambnim igralcem, desno pa sodnik Bohinc. (Foto: I. V.)

Krka brez izgubljenega niza

Teniški klub Krka je v prvih štirih kolih druge lige premagal Krško, Koper, Brežice in Kamnik z 9:0

NOVO MESTO - Moštvo teniškega kluba Krka je uspešno začelo svoj letošnji nastop v drugi slovenski teniški ligi. Cilj Novomeščanov je prvo mesto in napredovanje v prvo ligo. Glede na dosedanje izide so na dobri poti. V prvem kolu so namreč doma z 9:0 premagali Krško, edini izenačen boj pa je bil med drugopostavljenima igralcema Novomeščanom Markom Škrjancem in Krčanom Krištofom Golobom, ki se je končala s podaljšano igro v tretjem nizu, dobil pa jo je Škrjanc s 7:6. Novomeščani so nastopili v postavi Krušič, Škrjanc, Bradač, Turk, Maljkovič, Volejnik, Budja in Jožef.

V drugem kolu so se Novomeščani v gosteh pomerili s Koprjo, izid pa je bil enak kot v Novem mestu. V tretjem kolu se je Krka pod Portovalom pomerila z Brežicami. Tokrat je namesto Krušiča v novomeški vrsti nastopil najboljši slovenski tenisar Iztok Božič, ki je Novomeščanom pomagal do tretje zmage z 9:0. Četrto zmago, spet z enakim izidom, so si Novomeščani priborili v nedeljo v Kamniku. Zadnje drugoligaško tekmo bo Krka

odigrala v soboto, 23. maja, ko bodo na igriščih pod Portovalom poskusili na enak način premagati še Novo Gorico.

Na mednarodnem turnirju za igralce do 14. leta za pokal grill v Zagrebu je uspešno nastopil veliki up novomeškega tenisa Tadej Pucelj. Potem ko je v 1. kolu premagal hrvaškega predstavnika, v drugem Madžara in v tretjem kolu Čeha, je v četrtfinalu moral priznati premoč Hrvatju Nikoli Martinoviću, ki je Novomeščana premagal z 2:1 v nizih (6/7, 7/5, 6/2). Pucelj se je izkazal tudi na državnem prvenstvu za igralce do 14. leta v Domžalah, kjer je med posamezniki v finalu izgubil z Žalčanom Jamnikarjem. V igri parov je nastopil z drugim Žalčanom Markom Sabolekim, s katerim sta se prebila do finala, tam pa izgubila s ptujsko-mariborsko dvojico Kapun - Germ.

Na regijskih kvalifikacijah za kategorijo do 12. leta so bili v Krškem uspešni Matič Antončič, Aljaž Seničar, Katja Bec, Kaja Vukšinič in Daša Guštin, ki so se uvrstili na glavna turnirja v Domžalah za deklice in v Mariboru za dečke.

KOLESARJI SO GA OSTRIGLI - Marko Kruljac, nekdanji kolesar novomeške Krke, ki zadnja leta skrbi za postavitev startnih in ciljnih prostorov na dirki Po Sloveniji, je za zmago novomeških kolesarjev zastavil svojo pričesko. Ko so Novomeščani zasedli kar prva tri mesta v skupnem vrstnem redu, je Markova glava še isti večer, preden so ga sodelavci ostrigli do konca, zgladila takole. (Foto: I. V.)

Akcija v Kovinotehni

ob 2. obletnici PC Novo mesto

21. maja priznamo za vse nakupe 5 % popust!

Kupce čakajo drobna presenečenja,
NAJVEČJI NAKUP DNEVA BO POSEBEJ NAGRAJEN!

Posebne ugodnosti tudi za kupce v času
od 22. do 30. maja!

Ob nakupu v prodajnem centru v BTC ali na Cikavi v Novem mestu,
SPRAVITE RAČUN!

Z njim boste ob naslednjem nakupu uveljavili 5 % gotovinski popust!

Jupol, 25 kg
AKCIJA 2.619 s

Talne ploščice Cotto 9464/M
33,3 x 33,3 kom. kl. Gorenje m²
AKCIJA 1.390 SIT

Enoročna baterija za kad UNITAS 00-305
AKCIJA 11.700 SIT

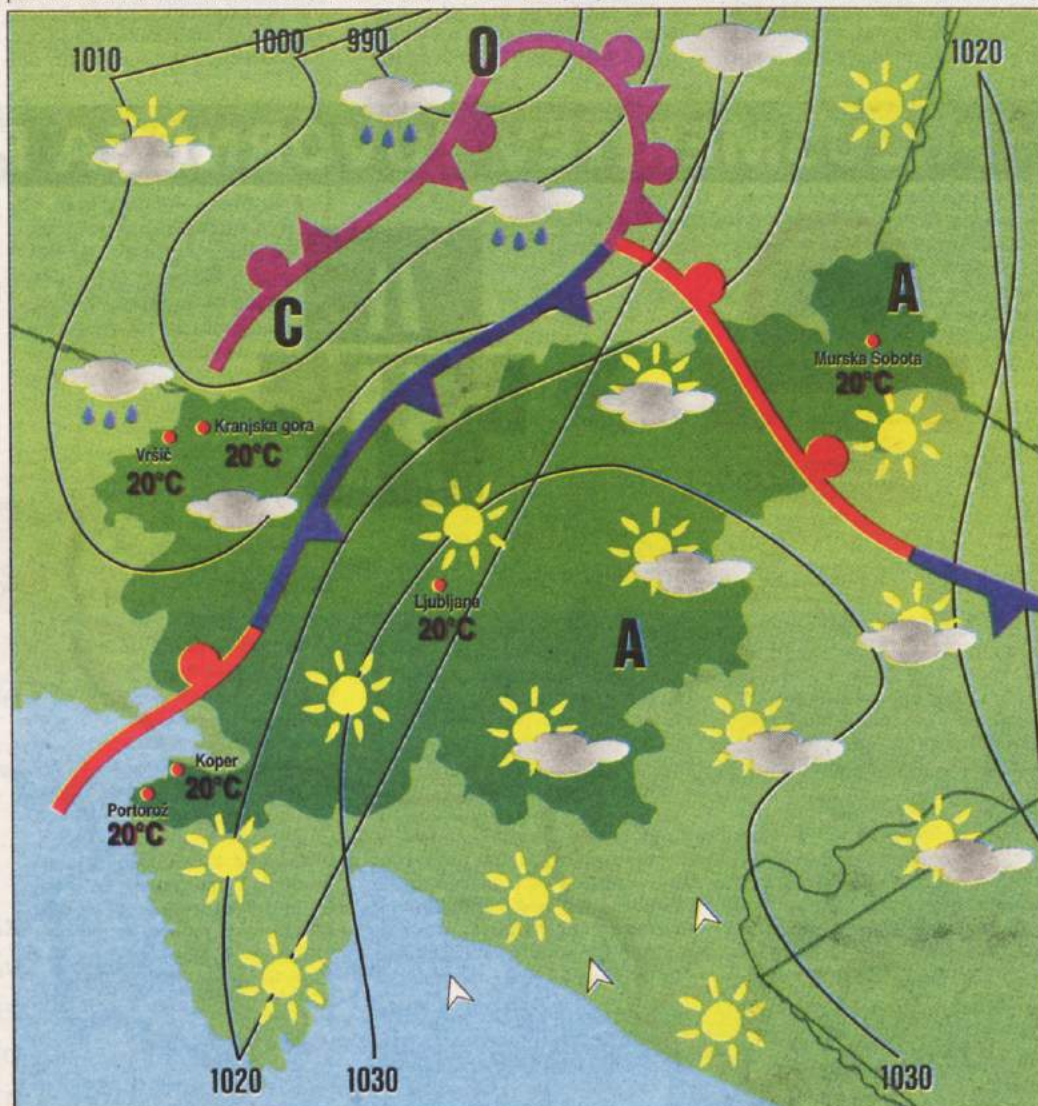
Hladilna torba, 25 l
AKCIJA 1.790 SIT

Vložki za hladilno torbo
AKCIJA 109 SIT

BTV "Samsung" CX 5344
-ekran 55 cm, stereo
-Top-TTX
-100 programskih mest
AKCIJA 84.200 SIT
Za imetnike Kartice pri plačilu z gotovino
79.990 SIT

KOVINOTEHNA
Nemogoče je mogoče

Audi A4 COOL ponuja avtomatsko klimatsko napravo, sprednji in bočni zračni vreči ter lahka platišča s širšimi pnevmatikami za 3.645.000 SIT (38.990 DEM). Cena v tolarjih je informativna in odvisna od valutnih razmerij.

Pri nas je klima ugodna - pravzaprav brezplačna.
V Audiju A4 COOL je od zdaj del serijske opreme.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

na bolj kot ti, ki si se v Starih žagah naselil kasneje. Resnica je ta, da poti niso pravilno vrisane v mapno kopijo, ker se prava pot, ki pelje preko mostu, na mostu konča, v resnici pa se nadaljuje mimo škarpe proti Malemu Riglju in vinogradom. Trdim, da stoji vogal poslopja Lada Lavriča na poti. Če bi odstranil nasip, ki ga je nasipal na sosedovo parcelo, ne bi moglo mimo peljati nobeno težko vozilo.

G. Lavrič, očitaš mi, da sem gradil na črno. To ni res, saj imam vso dokumentacijo, ki je bila izdana v Novem mestu 12. februarja 1968 pod številko 351/807-67/2, drugače ne bi dobil posojila za gradnjo. Očitaš mi sorodstvo s Slavkom Križetom. Sva v sorodu, vendar le po Adamu in Evi.

MILAN PRIBANIČ
Občine 20

Ne želijo odpirati bolečih ran

Dol. list št. 19, 14. maja

Gospod Jože Bahor, najlepša hvala za vaše novinarske nasvete. Vendar pa vas moram razočarati: o novinarstvu so me že davno pred vami podučili za to poklicani strokovnjaki. Vam pa bi svetovala, da bi natančneje prebrali moj povzetek poročila komisije za raziskavo medvojnih in povojnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih tovrstnih nepravilnosti v črnomaljski občini. Če bi to storili, mi ne bi očitali nečesa, česar v mojem povzetku ni. Na osnovi vašega pisanja lahko samo domnevam, da ste si morda želeli, da bi delo komisije kdo kritiziral, češ da je bilo nepotrebno. In ker tega ni storil nihče, ste to pač pripisali meni, čeprav v mojem besedilu razločno piše, da je komisija opravila odgovorno in težko delo, gradivo pa je pripravljeno z vso natančnostjo in skrbnostjo. Enakega mnenja so bili tudi svetniki in so se za gradivo mag. Kramariču tudi zahvalili.

Skoraj brezpredmetno se mi zdi odgovarjati na vaš očitke, da je moj prispevek vsebinsko nepopoln. Gradivo komisije, ki so ga dobili svetniki, je obsegalo 18 tipkanih strani, jaz pa sem morala za časopis pripraviti povzetek, ki sme obsegati le dobro tipkano stran. Razumljivo, da sem se dela lotila na osnovi novinarske presoje in izkušenj. Kar pa se tiče naslova, lahko rečem le, da je vzet iz besedila in je pravzaprav citat enega od svetnikov. Očitki o mojih čustvih pri "kovanju" naslo-

va so čisti nesmisel, saj je osnova mojega dela strokovnost in ne čustvenost. Na vaše nepoznavanje novinarskega dela pa kaže tudi to, da mi svetujete, naj bi izbrala naslov svojemu prispevku na osnovi nekih drugih prispevkov v časopisu, ki jih prvič vidim šele takrat, kot vsi ostali bralci, torej ko časopis izide.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE
novinarka

Literarna kraja v Metliki

Dol. list št. 19, 14. maja

Avtorja dvomita v sposobnosti učencev, ki so skupaj z mentorji delali zbornik in očitata, da gradivo ni kompilirano. Presenečeni nad takšnim načinom pisanja, želimo pojasniti naslednje:

Zbornik "Metlika, naše mesto" je rezultat večletnega dela učencev in učiteljev OŠ Metlika in sodi v okvir interkulturne vzgoje učencev ter projekt sodelovanja med pobrateni mi občinami Ronchi, Wagna in Metlika. Pri nastajanju so nam pomagali mnogi zunanji sodelavci, za kar smo jim zelo hvaležni. Tisti, ki so storili največ, so navedeni v zahvali, med njimi sta tudi Komunala Metlika in Belokranjski muzej, kar sta avtorja spregledala pri navajanju zunanjih sodelavcev. O tem, kaj zmorejo učenci, ne želimo razpravljati. Pove-mo naj le, da ne mine leto, da na tekmovanjih iz znanja ne bi osvojili najvišjih državnih priznanj in da na različnih srečanjih uspešno predstavljamo ne samo šolo, ampak tudi Metliko in našo občino. Pri tem imajo veliko vlogo njihovi mentorji in pa tudi zunanji sodelavci, ki z dodatnim delom sledijo vedoželjnosti šolske mladine. Učitelji, ki so sodelovali pri nastajanju zbornika, so žrtvovali mnogo svojega prostega časa, za kar ne bodo dobili nobenih honorarjev.

Glede navajanja uporabljene literature želimo pojasniti, da so vsi viri in avtorji navedeni v zborniku. Res pa je, da citati niso označeni, ker učenci temu delu še niso vešč, mentorji pa ob obilici dela in časovni stiski tekstov z vidika avtorstva niso mogli preveriti. Za to se opravičujemo. Toda kljub temu se nam zdi očitke o kraji neutemeljen, naslov prispevka pa nas je prizadel.

Veselijmo nas številne pohvale in priznanja, ki smo jih dobili za zbornik. Ker nas nekateri sprašujejo, zakaj nismo obdelali še tega ali onega področja, želimo pojasniti tudi

to. V konceptu je zastavljeno, da zajamemo le geografski, zgodovinski in umetniški del ter naravno dediščino Metlike. Druga področja bodo prišla na vrsto pozneje, vendar je vprašanje, kdo se jih bo lotil ob takšni kritiki, kot sta jo napisala avtorja navedenega prispevka o našem zborniku.

Uredniški odbor

Mučno in turobno je z županom take duhovne veličine

Dol. list št. 19, 14. maja

Po določilu 6. člena Odloka o organizaciji in delovnih področjih uprave Mestne občine Novo mesto opravlja kabinet župana strokovne in organizacijske naloge na področju odnosov z javnostmi, mednarodnega sodelovanja, promocije občine, koordinacije s krajevnimi skupnostmi ter druge naloge občine. Kabinet župana naj bi torej s članom, ki je bil objavljen 14. maja, opravil strokovno ali organizacijsko nalogo enega od področij, ki jih opredeljuje navedeni odlok. Ker pa v celotnem tekstu ne najdem nobenih elementov, ki bi opredeljevali kakršnokoli organizacijsko nalogo ali problem, moram oceniti ta prispevek kot strokovno nalogo, s katero želi županov kabinet obvestiti bralce Dolenjskega lista o tem, kako vsebuje "izvleček iz izjave novomeških strank... vrsto netočnosti." Na ta prispevek ne bi odgovarjal, če ne bi podpisnik v njem navedel med drugim tudi trditve: "iz tako prirerjene pravne podlage pa izvajajo čudne zaključke, ki niso v čast strokovni obravnavi te problematike, še manj pa pravnikom, ki so sodelovali pri oblikovanju teksta". Podpisani sem namreč edini diplomirani pravnik, ki je podpisal navedeno izjavo, in to je precejšnjemu delu bralcev Dolenjskega lista dobro znano. Zato se bom kot sedaj že upokojeni profesionalc (vendar še vedno diplomirani pravnik) v svojem odgovoru omejil izključno na tisti del pisanja iz kabineta župana, ki se nanaša na pravno analizo situacije, ki je privedla do konflikta med večino v občinskem svetu Mestne občine Novo mesto in županom te občine. Zato v svojem prispevku ne bom analiziral odgovorov županovega kabineta o tem, od kdaj in kje pobuda za izdajo glasila Odločajmo, niti ne bom odgovarjal na tisti del pisanja, v katerem je govor o tem, kdo in kdaj je dal pobudo za izdajanje glasila, kdaj, kje in kako je

kdo pisal o tem, kakor tudi nisem reagiral na žaljivke, ki sem jih bil deležen kot svetnik, ki je pritegnil "čudni družini meščanskega parlamentarizma" (kot nas je imenoval g. župan v svojem uvodniku v velikončni izdaji glasila Odločajmo). Bralcem bom skušal prikazati le to, kam pripelje "strokovna obdelava" veljavnih predpisov, če se je poslužil nekdo, ki pravnega področja ne obvlada.

Županov kabinet navaja kot citat iz izjave, ki sem jo podpisal in na katero je reagiral: "v glasilu Odločajmo je naveden kot izdajatelj Mestna občina Novo mesto... Izdajatelj je organ lokalne skupnosti." V naši izjavi pa nismo nikjer napisali, da je izdajatelj glasila organ lokalne skupnosti, ampak da je lahko izdajatelj samo organ lokalne skupnosti. Tega si nismo izmislili podpisniki, ampak je tako navedeno v 4. členu Zakona o javnih glasilih. Res je sicer, da Zakon o lokalni samoupravi opredeljuje tudi župana kot enega od organov občine (čeprav ni res, da bi to bilo navedeno v 33. členu zakona, ampak je dejansko v 28. členu že spremenjenega in dopolnjenega zakona). Drugo pa je seveda vprašanje, ali ima župan kot organ občine pravico izdajati glasilu, o katerem teče beseda. Pravice in dolžnosti župana so opredeljene podrobno v 33. členu Zakona o lokalni samoupravi. V sedaj veljavnem 33. členu je navedena cela vrsta pravic in obveznosti vsakega župana, med temi pa ni nikjer pravice, da izdaja lastno glasilu v imenu lokalne skupnosti. Tudi v statutu Mestne občine Novo mesto ni pooblastila županu, da izdaja tako glasilu kot občinski organ. Nasproti tem pa moram citirati prva dva odstavka 15. člena statuta: "delo občinskih organov je javno. Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, z navzočnostjo obččanov in predstavnikov javnih občil na sejah občinskega sveta in občinskih odborov ter na druge načine, ki jih določa ta statut in poslovnik občinskega sveta." V 30. členu poslovnika občinskega sveta Mestne občine Novo mesto pa je dobesedno navedeno: "občinski svet obvešča javnost o svojem delu tudi z občasnimi izdajanjem občinskega glasila." Iz vsega tega je ne samo vsakemu pravniku, ampak tudi vsakemu dobronamernemu bralcu časopisa jasno, da je po veljavnih predpisih, ki sta jih sprejela državni svet ter občinski svet Mestne občine Novo mesto, v tej občini pooblaščen za izdajanje javnega glasila samo občinski svet in nihče drug. Če si želi pridobiti tako pravico g. župan, bo pač moral poskrbeti za ustrezno spremembo statuta naše občine.

2. Smernice za delo uredniškega odbora...
3. Uredniški odbor... šteje sedež članov...

4. Uredniški odbor imenuje poizvedne sodelavce za pripravo in realizacijo, župan pa zagotovi pomoč za administrativna dela.

5. Občinski svet zadožuje občinski upravo, da do prve naslednje seje posreduje občinskemu svetu poročilo o vseh stroških doslej izdanih številkih glasila Odločajmo letu 1998, oceni objave sprejetih aktov v Uradnem listu ter primerjati oceno teh stroškov v bodoče.

6. Do imenovanja novega uredniškega odbora se prepove izdajanje kakršnekoli nove številke občinskega glasila.

Župan je s svojim sklepom zadal vseh navedenih šest sklepov. Sklepi občinskega sveta pa splošno splošni akti, ki bi jih župan smel zadržati, ker je v 93. členu statuta MO Novo mesto izrecno navedeno, da so sklepi posamični akti občine. Ker bo večina bralcev in tudi kabinet župana razumljiva pravnotrebitna razlika med splošnimi in posamičnimi akti, se s tem problemom v tem prispevku ne bom ukvarjal. Ne glede na vse navedeno pa moral župan, če se je že odločil za zadržanje sklepov, v svoji odločitvi vsaj z besedo namigniti, kateri ustavni predpis ali zakon je bil krščen sprejetjem teh sklepov. V njegovem sklepu o zadržanju vseh šestih sklepov občinskega sveta pa niti besedice o tem. Tako župan in njegov kabinet v svojem članku v trajata na stališču, da gre pri sklopanju o občinskem glasilu za statutarne (neke tudi poslovniški) materije, ki bi jo bilo treba sprejemati s kvalificirano dvotretjinsko večino. To pa seveda ni res. Po 82. členu statuta, je treba statut sprejeti dvotretjinsko večino vseh članov občinskega sveta, v 83. členu istega statuta pa je navedeno, da se poslovnik sprejema z dvotretjinsko večino navzočih članov. Za vse druge odločitve občinskega sveta velja navadna večina navzočih svetnikov, na kateri se veljavno lahko odloča. Z navedenimi sklepi občinski svet niti spreminjal statuta, niti sprejemal statutarnega sklepa, ampak tudi vsakemu dobronamernemu bralcu časopisa jasno, da je po veljavnih predpisih, ki sta jih sprejela državni svet ter občinski svet Mestne občine Novo mesto, v tej občini pooblaščen za izdajanje javnega glasila samo občinski svet in nihče drug. Če si želi pridobiti tako pravico g. župan, bo pač moral poskrbeti za ustrezno spremembo statuta naše občine.

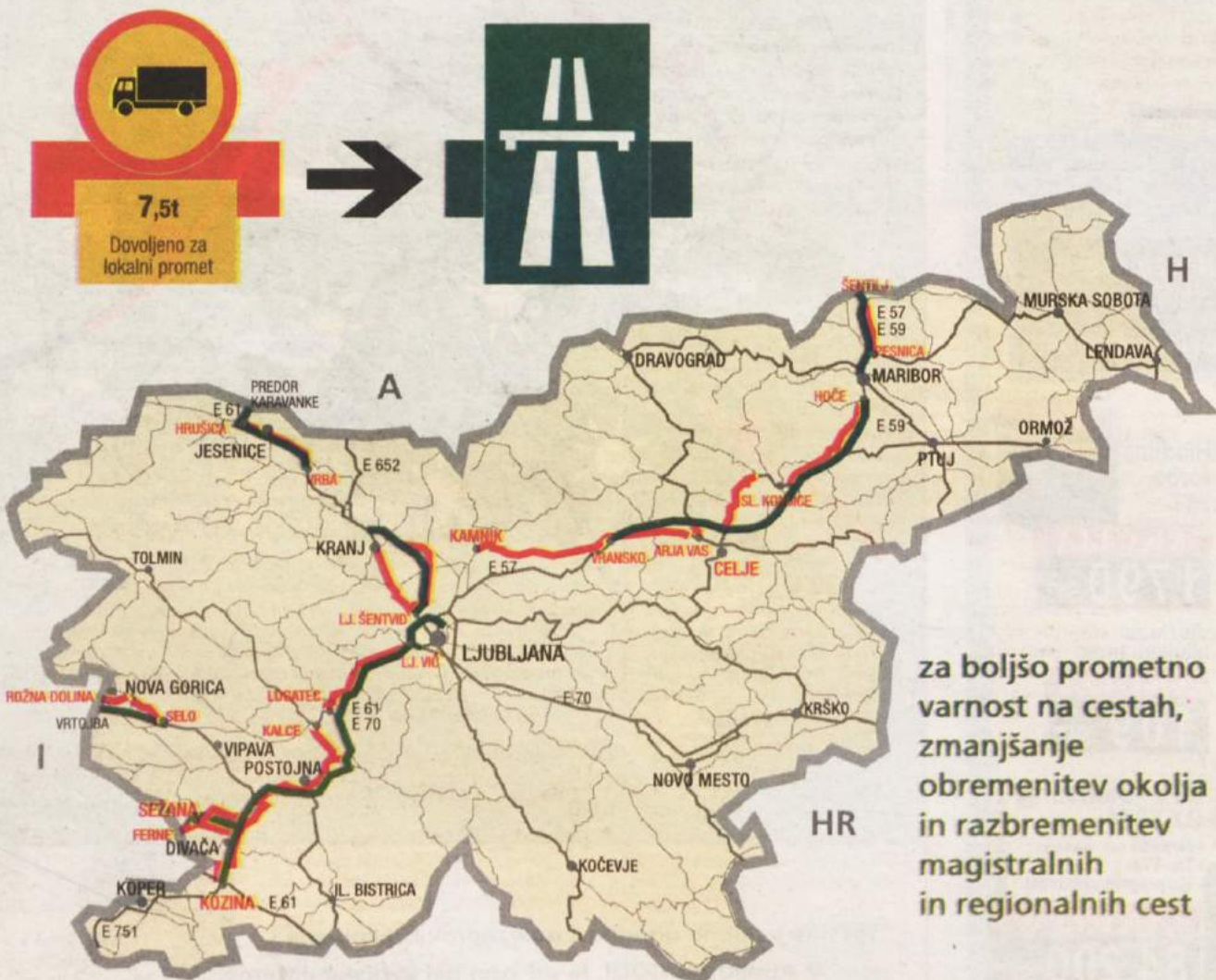
Kot pravniku mi je seveda popolnoma nerazumljivo, kaj želi kabinet župana doseči s citiranjem 33. člena Zakona o lokalni samoupravi. Županu ni nihče odrekal pravice, da predstavlja in zastopa občino, dolžnost, da skrbi in odgovarja za izvajanje odločitev občinskega sveta, pa je že druga tema in ni predmet mojega odgovora. Pooblastilo, da župan zadrži objavo splošnega akta občinskega sveta, če meni, da je neustaven ali nezakonit, pa v prvi vrsti ni njegova dolžnost (kabinet župana zopet potvarja resnični tekst zakona, ko navaja, da župan mora zadržati izvajanje nezakonite odločitve...). Ni res, da bi imel župan zakonito pooblastilo, da zadrži izvajanje nezakonite odločitve občinskega sveta, ker 33. člen Zakona o lokalni samoupravi izrecno določa, da župan lahko zadrži samo objavo splošnega akta občinskega sveta, to pa le v primeru, če meni, da je ta splošni akt neustaven ali nezakonit. Iz diktacije zakona je torej razvidno, da župan ni dolžan ničesar zadržati, če tega seveda ne. Sedaj pa h konkretnemu primeru.

Občinski svet MO Novo mesto je na 34. seji dne 26.3.1998 sprejel v zvezi z občinskim glasilom Odločajmo sledeče sklepe:

1. Glasilo Odločajmo je glasilo Mestne občine Novo mesto.

ANTON ŠKERL
svetnik v občinskem svetu
MO Novo mesto

PREUSMERITEV TOVORNEGA PROMETA

za boljšo prometno varnost na cestah, zmanjšanje obremenitev okolja in razbremenitev magistralnih in regionalnih cest

Na rdeče označenih cestnih odsekih je od 20. maja 1998 prepovedan promet tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 ton.

Ministrstvo za promet in zveze, Direkcija Republike Slovenije za ceste in DARS, d.d., Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji.

Hujškaška sramotitev državnega praznika

Kakšen je pravni red v državi, v kateri si nosilec sodne oblasti lahko privoščijo takšno kršitev ustave?

Nesprejemljiva, žaljiva in skrajno hujškaška je sramotitev državnega praznika 27. aprila, dneva upora proti okupatorjem, ki si jo je privoščil predstavnik ene od več oblasti, generalni javni tožilec Anton Drobnič, ki je v sredstvih javnega obveščanja razglasil ta praznik za pomnik komunistične zarote za dan žalovanja, ker naj bi bila Slovencem za pol stoletja odvzeta svoboda.

Vprašujemo se, kakšen pravni red je lahko v taki državi, kjer nosilec najvišje funkcije pravnega sistema hujškaška proti praznovanju z zakonom določenega državnega praznika in s tem krši ustavo. Vse to s ciljem ponarejanja zgodovine, ki naj bi opravičila kolaboracijo z okupatorjem, kateri je sam pripadal. Tako je dokazal, da so imeli prav tisti, ki ga niso volili, in tisti, ki so pozneje zahtevali njegovo razrešitev.

Ker hočejo cerkev in še živeči domobranci doma in v tujini za vsako ceno opravičiti sodelovanje z okupatorji, ni nič čudnega, da nastajajo ob cerkvah razni pomniki z imeni umrlih na domobranci strani s podobno hujškaško vsebino, ki jo je javno oznanjal g. Drob-

nič, zato ni težko ugibati, od kod avtorstvo teh scenarijev. Tudi na novomeškem pokopališču je na cerkvi pomnik z imeni umrlih ob napisu: "Žrtve komunizma v letu, ko je domovina izgubila svobodo". Na tej plošči pa je očitno tudi manipulacija z imeni. Konkreten primer je vklesano ime Franca Taborskega s Potov Vrha, ki z navedenimi podatki rojstva in smrti sploh ni obstajal. Dejansko pa je tam živel Franc Taborski, ki je padel kot partizan leta 1944 v Gabrovki pri Litiji, kjer ima kot tak tudi obeležje, poleg tega pa še na spomeniku padlih borcev NOV na Malem Slatniku. Podatke o navedeni osebi na Potov Vrhu pri še živečih sorodnikih ni nikoli nihče iskal, kar je preveril njegov

USPEŠNI GASILCI ŠTATENBERKA IN OBČIN

V prekmurskih krajih Žižki in Črenšovci je 9. maja potekalo republiško gasilsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta. Med več kot 170 pionirskimi in mladinskimi ekipami iz vse Slovenije je imela kajpak svoje predstavnice tudi Dolenjska, Gasilsko zvezo Trebnje pa so zastopali pionirke in pionirji PGD Štatenberk ter mladinci PGD Občine. Najbolje so se uvrstile pionirke iz PGD Štatenberk, in sicer na 5. mesto (izmed 40 ekip), nekoliko slabše pa so se uvrstile štatenberški pionirji. Mladinska ekipa PGD Občine je pristala na 25. mestu med 35 ekipami. Sponzorjem, ki so omogočili nastop mladih gasilcev v Prekmurju: Gasilski zvezi Trebnje, M-Kmetijski zadrugi Trebnje, KZ Krka, Mesarstvu Cvetan, Adrii mobil, Zavarovalnici Triglav Novo mesto. Mladi gasilci iz PGD Občine pa še posebej Transportu in frizerstvu Blatnik, TPV-ju Novo mesto, L Tour-ju Trebnje in Sitolitisku Praznik velja javna zahvala.

STANE GOREC

Vrednote, ki jih velja negovati

Srečanje KO RK Brestanica

BRESTANICA - Krajevna organizacija RK Brestanica je sredi aprila pripravila 21. redno srečanje krajanov, starejših od 70 let. Za 134 obiskovalcev so pripravili kulturni program mladih članov RK, toplo malico in pecivo, ki so ga pripravile članice. Harmonika in lepe slovenske pesmi so odmevale po okolici brestaniškega ribnika. Predsednica Cvetka Kinčič je v govoru rekla: "Tako preživeti dnevi nam poleg prijateljstva, enakosti in domačnosti. To so vrednote, ki jih moramo negovati. Delovanje in sodelovanje nas osreči le, če so vsi prisotni srečni." Prijetno vzdušje nas je pomladilo. Bilo nam je prijetno in lepo. Če nas bodo posnemali naši mlajši krajan, se nam ni treba bati osamelosti na večer našega življenja. Priserčna hvala vsem, ki so z razumevanjem sprejeli naš program dela in s svojim prispevkom obogatili srečanje.

Krajevna organizacija RK Brestanica

Koga moti ŠS Maribor?

Neutemeljeni očitki, povezani z radovljiškim "podjetnikom"

Veliko število študentskih servisov (ŠS) v Sloveniji predstavlja takšen ali drugačen konkurenčni boj, povsem nekaj drugega pa so dogodki v Beli krajini, kjer so metode in vsebina napadov na ŠS Maribor in njegove zaposlene na tako nizki ravni, da je jasno, da to ni delo študentov, ampak naročena in plačana akcija servisa. Seveda razumemo "podjetnika" iz Radovljice, ki ga študentje in podjetniki zapuščajo zaradi kvalitativnih storitev, in da se ga vse bolj loteva panika. Neresnice in poziv na izgon tistih, za katere so se odločili sami mladi, pa je dokaj dvojezno, saj so le študentje in dijaki tisti, ki s svojo izbiro določajo, kateri servis je zanje pravi. Ne gre pozabiti, da sta v Sloveniji samo dva servisa, ki nista zasebna - mariborski in ljubljanski.

še živeči bratranec iz Novega mesta. Ta tudi zahteva pojasnilo, kako je prišlo do zlorabe imena njegovega sorodnika.

Vojna je kruta za vse udeležence in tragedija, vredna obžalovanja, je vsako človeško življenje, ki se je v njej končalo. Zato nihče ne oporeka obeležjem z imeni in primki vseh, umrlih v drugi svetovni vojni, ta pa bi morala biti v imenu tolikokrat izrečene sprave, brez hujškaških parol, ki žalijo žive, mrtvim pa tudi nič ne koristijo.

Zato, sejalcem nestrpnosti, povejte: kdo je po zlomu fašizma in njihovih pomagačev izgubil svobodo? Ali so bili to Primorci in Prekmurci (tretjina Slovenije), ki so dolga leta želeli pod tujčevim terorjem in bili ponovno priključeni svoji matici Sloveniji, za kar je padlo tisoče borcev NOV; ali so bili to pregnanci iz Štajerske in Zasavja, ki so se vrnili na svoje domove in v kratkem času obnovili opustošenje teh domov po nemških naseljencih; ali so bili to zaporniki in interniranci, ki so se goli, boski in sestradani vrnili domov (kdo in po čigavih ovadbah jih je tja pošiljal, je znano); ali so bili to skrajno izkoriščani in brezpravnih delavci in kmetje pa viničarji, ki so po letu 1945 zaživel človeka dostojno življenje; ali so bili to gospodje domobranci, ki so

se po letu 1945 lahko svobodno brezplačno šolali do najvišjih nazivov ter prenekateri zasedali lepe položaje?

Vprašujemo varuha človekovih pravic ali res moramo borci NOV po več kot petdesetih letih prenašati javne žalitve bivših sodelavcev okupatorjev, ki so očitno pozabili opozorilo italijanskega oficirja že med vojno, da je njihovo ponujeno sodelovanje proti partizanom sicer dobrodošlo, ali pa se zavedajo, da jim lastni narod tega ne bo odpustil niti v 50 letih. Da bi to zbrisali, je potrebno spreminjati zgodovino, žaliti borce NOV in negirati njihov boj za svobodo domovine.

Prepričani smo, da bo večina Slovencev odklonila vnašanje razdora. Vlado in parlament pa pozivamo, da nastopi proti kršitljem zakonov in ustave v skladu s pravno državo.

In kje so sedaj ustavni sodniki, ki so se tako zavzeto oglašali po časopisih, ko je šlo za zaščito veleposestnikov? Kaj pa zaščita pravnega reda? Kaj kršenje 63. člena ustave? Kaj poveljevanje kolaboracije z okupatorjem domovine? Kaj pa setev nestrpnosti, ki upamo, ne bo obrodila sadov?

V imenu skupine borcev NOV
JANKO MAVER

Novomeški upokojenci na Nizozemskem

S petdnevnega izleta

Društvo upokojencev Novo mesto organizira vsako leto več enodnevnih izletov po Sloveniji in en daljši izlet v tujino. Tako so se letos v organizaciji Globtura z dvema avtobusoma odpeljali na petdnevni ogled pokrajine Holandije. Na poti so se ustavili v Kölnu in si ogledali tamkajšnje katedrale.

Na Nizozemskem so si največ časa vzeli za ogled glavnega mesta Amsterdam, kjer so si ogledali delo v brusilnici diamantov, prostore v hiši, kjer je svoj dnevnik pisala Ana Frank, sprehodili so se ob kraljevi palači, ob hiši, kjer je nekoč s svojo družino živel slikar Rembrandt, po židovski četrti, pot pa jih je zanesla tudi v Rdečo četrt. Veliko znamenitosti mesta pa so si ogledali med vožnjo z ladjo po znamenitih kanalih Amsterdama.

Enkratno doživetje so bili tudi ogledi: Keukenhofa - holandskega paradiža cvetja, ribiške vasiice Volendam z izdelavo sloviti holandskih sirov ter pokušnjo, ogled delavnice, kjer izdelujejo lesene cikle ter tipične holandske vasi Zansche Sanch z mlino na veter. Po vojni zgrajeni Rotterdam izstopa s svojo novejšo arhitekturo pa tudi kot največje morsko pristanišče na svetu. Mesto Delft v delti Rena je poleg svoje slikovitosti znano tudi po ročni in strojni izdelavi porcelana z modro poslikavo. Zanimiv je bil tudi ogled Haaga s palačo miru ter letovišča Scheveningen ob Severnem morju. Za veselo razpoloženje izletnikov sta poskrbela prizadevna turistična vodiča Tamara in Janez.

JELKA MOŽE

VESELOŠOLSKI ŽUR

KOČEVJE - Ob zaključku regijskega tekmovanja Vesele šole je OŠ Zbora odposlancev na odru Šeškovega doma v Kočevju pripravila prireditve, s katero so ob enem počastili 30-letnico Vesele šole in 50-letnico Pila. Prireditve, ki so jo poimenovali Veselošolski žur, je potekala v soboto dopoldan v času pričakovanja razglasitve rezultatov tekmovanja, na katerem so se izmed preko 100 sodelujočih učencev iz sedmih kočevskih osnovnih šol najboljše odrezali učenci OŠ Zbora odposlancev. Državnega tekmovanja, ki bo prvo nedeljo v juniju, se bodo tako poleg Mihe Kolariča iz OŠ Stara Cerkev, ki je bil najboljši med učenci 4. razredov, udeležili še učenci OŠ Zbora odposlancev: Tjaša Heindler iz 5. razreda, ter iz 6., 7. in 8. razreda Klavdija Vukovič, Mojca Delač in Gregor Košir, ki so enkrat že bili državni prvaki.

APLAVZ NI OBVEZEN

Rešitev za pivce

Pred leti sem na potovanju po Kanadi doživel, da so na novega leta dan prevzela potnikova javna prevozna sredstva zastoj. Zvedavost so mi potekali z odgovorom, da je pač ta dan veliko vinjenih in da je veliko pametneje, če se v takšnem stanju ne podajo na ceste v svojih avtomobilih. Tega sem se spomnil zdaj pred belokranjsko turistično vinarsko prireditvijo Vinska vigred. Obstaja namreč strah, da bo zaradi novega zakona o cestnoprometni varnosti stočenega veliko manj vina kot prejšnja leta. Se pravi, da so v preteklosti sedali za volan ob odhodu iz Metlike močno nakresani vozniki, in pravi čudež je bil, da v treh dneh, kolikor traja vsako leto pokušnja belokranjskih vin, ni bilo uničenih več pločevine in ni bilo razbitih več pivskih nosov.

Rešitev nastalega stanja obstaja: šoferji, ki bodo pripeljali družbe na fešto, naj ostanejo trezni. Iz vsakega avtomobila bodo še vedno lahko najmanj trije po moško pili. Domačini lahko pridejo na metliške trge peš, saj se res ni treba pripeljati do šankov, in nenačelnje: v Metliko vozijo tudi avtobusi in vlaki. Res ne zastoj kot za novega leta dan v Kanadi, a vendar. Še vedno je ceneje plačati vozovnico, kot ostati brez vozniškega izpita ali celo brez življenja. Morda pa bi kazalo poslušati celo enologe, ki priporočajo kulturno pitje, ki vključuje užitek ob pokušanju nagrajenih vin in izključuje možnost, da človek napravi iz sebe opico.

TONI GAŠPERIČ

DELAVNO ŠENTJERNEJSKO TURISTIČNO DRUŠTVO - Prejšnji petek se je večina članov društva, teh je že preko 100, sešla v gostilni Turk v Maharovcu na občnem zboru. Predsednik društva Janez Selak je povedal, kaj vse so v lanskem letu delali, poudaril je njihove večje prireditve, kot sta jernerjevo in Stefanji dan, in spregovoril tudi o načrtih za letošnje leto ter o prizadevanjih, da bi zaživela gorjanska vinska cesta. Večkrat so poudarili, da jim je pri uresničevanju programa veliko pomagala šentjernejska občina. Njihov župan Franc Hudoklin je pohvalil delovanje društva in prizadevnost njihovega predsednika, povedal pa je tudi, da bi radi v Šentjerneju odprli turistično pisarno. Ob tej priložnosti so podelili priznanja društva 11 najbolj prizadevnim članom in ustanovam ter priznanja Dolenjske turistične zveze, ki jih je podeljeval predsednik DTZ Alojz Serini, in sicer Jožici Jordan, Jožici Kastelic, Daretu Homanu in Marjani Vide. Srečanje so zaključili z degustacijo šentjernejskih vin, ki jo je vodil vinogradnik Franc Martinčič. (Foto: J. Dornič)

NOVI BMW - Pooblaščen prodajalec vozil BMW, novomeška firma Makoma, je prejšnji četrtek v svojem salonu na Pogancah predstavil težko pričakovano BMW-jevo novost - limuzino serije 3 pete generacije. Predstavitev se je udeležilo veliko ljudi, ki so si z zanimanjem ogledali najnovejši izdelek ene najuglednejših svetovnih avtomobilskih firm. Kako veliko je zanimanje za novi avtomobil, govori tudi podatek, da jih bo Makoma letos dobila okoli 50, zanimanje za nakup te limuzine srednjega razreda, ki stane od 4,5 milijona tolarjev navzgor, pa je precej večje. (Foto: A. B.)

V SPOMINBRANETU PAVCU - V nedeljo, 10. maja, je lovska družina Padež na strelišču Traite v Škrjančah v spomin na tragično preminulega svojega člana Braneta Pavca pripravila tekmovanje v streljanju na glitaste golobe. Pomerilo se je 19 ekip in 62 posameznikov. V ekipnem tekmovanju je zmagalo moštvo LD Otočec, 2. mesto je zasedla ekipa LD Padež, 3. pa LD Studenec. Med posamezniki so bili najboljši: Pavlakovič ml., Starec (oba LD Studenec) in Markič (LD Udenbošt). Med veterani so se najbolj izkazali Metelko (LD Studenec), Barič (LD Sinji Vrh) in Saje (LS Padež), v tekmovanju za fair play pa Markič, Metelko in inž. Lado Pavec (na sliki), brat pokojnega Braneta Pavca. (Foto: A. B.)

MEDOBČINSKO SREČANJE NAJMLAJŠIH LITERATOV - Ob zaključku Dolenjskega knjižnega sejma so se v avli upravne stavbe v "Krki" predstavili najmlajši literati iz občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan. Mlade ustvarjalce je predstavila Slavka Kristan, z glasbenimi utrinki pa se je predstavil mali godalni orkester Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta. Staša Vovk se je v imenu organizatorja, Zveze kulturnih društev, KUD Krka in Knjižnice Mirana Jarca zahvalila sodelujočim, ki so ob koncu srečanja dobili tudi knjižne nagrade. (Foto: S. Mirič)

NA KONCU KONCA - Na koncu Konca, vasi v gorjanskem Podgorju, so "uredili" zadnje počivališče za zavržene avtomobilske karoserije; tam se znajde še kakšen odslužen pralni stroj, štedilnik in še kaj. Na fotografiji: pogled na plehnato vaško smetišče v lepem spomladanskem dnevu. (Foto: A. B.)

PESEM IZ 700 GRL - Preteklo sredo in četrtek je bila v Črnomlju 8. republiška glasbena revija z naslovom "Zapojmo, zaigramo, zaplešimo", na kateri je nastopilo 35 skupin gojencev zavodov in šol s prilagojenim programom iz vse Slovenije. Svetovalec ministra za glasbeno dejavnost pri ministrstvu za kulturo Ivan Pal je ob začetku prireditve dejal, da je delo v šolah s prilagojenim programom težko, saj je potrebno v predstavitve na odru vložiti veliko truda, zato pa jih moramo toliko bolj ceniti. Da je res tako, so potrdili tudi številni gledalci, ki niso skoparili z aplavzi ob priscrčnih nastopih okrog 700 nastopajočih. Prireditve so pripravili Društvo defektologov RS, Sožitje-zveza društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije in osnovna šola Milke Šobar-Nataše iz Črnomlja, iz katere so tudi otroci na fotografiji. (Foto: M. B.-J.)

SPOMLADANSKI IZLET PO BELI KRAJINI - Krajevna organizacija ZB NOV Vir pri Domžalah je za prvomajske praznike organizirala enodnevni izlet po Beli krajini. Iz Domžal se nas je odpravilo 53, naš cilj pa so bile semiške gorice. Na Bazi 20 v Kočevskem rogu nas je prijazno sprejel vodič Jože Saje iz Dolenjskega muzeja. Ogledali smo si vseh 26 dobro ohranjenih lesenih barak z razstavo. V Lovkicah pri Semiču smo položili venec na spomenik padlemu komandantu Stanetu Rozmanu. Prijazno so nas sprejeli v kmečkem turizmu Malnarič v Kotu nad Semičem, kjer smo imeli dobro kosilo. Nekateri smo si ogledali 600 let staro lipo v Kotu, druge je presenetil mini kozolec toplar izdelovalca in lastnika Jožeta Jermana (prvi z desne, zraven je njegova žena Francka). Delal ga je približno mesec ni, naredil pa jih je že nekaj, saj je po njih veliko povpraševanje. Izlet je bil lep, zato hvala organizatorju Pavlu Koplalu in šoferju Vojku. (Jože Novak)

ČLANI SOŽITJA NA IZLETU - Članice izvršnega odbora društva za pomoč duševno prizadetim Sožitje smo tudi letos pripravile enodnevni izlet za svoje člane. Lani smo organizirali dva izleta; spomladi na Gorenjsko in jeseni v Logarsko dolino. Letošnjega izleta na Notranjsko in Primorsko v soboto, 9. maja, se je udeležilo 39 družin oz. 40 duševno prizadetih s spremljevalci. Zbrali smo se pred sedmo uro zjutraj in se odpeljali proti Postojni, kjer je bila naša prva postaja. Ogledali smo si Postojnsko jamo. Potem smo nadaljevali pot proti morju, v Strunjanu smo si ogledali okolico Zdravilišča Strunjan, sprehodili pa smo se tudi do plaže. Pot do doma je bila kar prekratka za številne nastopajoče v "karaokah". Izlet je pripravila Milica Jakopin, ki je tudi vodila izletnike v prvem avtobusu, v drugem avtobusu jih je vodila Anica Stankovič, predsednica društva, pri organizaciji izleta pa je pomagala tudi Ana Bevc. Člani društva se že veselimo naslednjega srečanja, to je piknika na jasi v Dolenjskih Toplicah, ki bo v soboto, 20. junija. (Milica Jakopin, članica izvršnega odbora novomeškega društva za pomoč duševno prizadetim Sožitje)

DRUŠTVO INVALIDOV NA IZLETU - Pot nas je peljala iz Novega mesta preko Krškega do Laškega, kjer smo si ogledali pivovarno Laško, od tam proti Mariboru - do vodnega stolpa z vinoteko; na Lentu smo si ogledali 400 let staro vinsko trto in stolno cerkev sv. Janeza Krstnika. Na poti do Murske Sobotice smo se ustavili še v zdravilišču Radenci. Naslednji dan smo se odpeljali v Bogojino, kjer smo si ogledali čudovito Plečnikovovo cerkev, se ustavili pri lončarju v Filovcih, prestopili mejni prehod na Madžarsko in odšli po nakupih. Nazaj grede smo se ustavili še ob mlinu na Muri. Polni lepih vtisov smo se pripeljali v Novo mesto. (Zapisala: M. Golob)

KONCERT MPZ KRKA V RAŠKI CERKVI

RAKA - Po nedavni vrnitvi mešanega pevskega zbora KUD Krka z uspele 10-dnevne turnee po Kanadi in ZDA so Krkini pevci v nedeljo, 17. maja, po deseti maši zapeli v 200 let stari raški cerkvi, posvečeni sv. Lovrencu. Tja jih je povabil župnik Franc Levčar. Polno cerkev domačinov je nastop Krkinega zbora prijetno navdušil. Hvaležnim poslušalcem so pod vodstvom zborovodkinje prof. Sonje Čibej zapeli 7 slovenskih narodnih pesmi in 2 ameriški pesmi. Za nastop so poželi močne aplavze hvaležnih poslušalcev. Po koncertu je domači župnik pevce seznanil s krajem, ki ga omenja zgodovina že davnega leta 1178. Raka je postala samostojna dolenjska fara v letu 1363. Znani so bili gospodje Raški, lastniki bližnjega gradu, ki je bil v kmečkem uporu leta 1515 precej porušen. V obnovljenem gradu so do lani še prebivale nune, nekdanje usmiljene sestre iz raznih bolnišnic in drugih humanitarnih ustanov. Tg.

20 LET PREDŠOLSKEGA VARČEVANJA

NOVO MESTO - V torek, 26. maja, bo v novomeški športni dvorani pod Marofom velika otroška veselica. Na prireditvi bodo nastopili Čuki. Organizira jo Dolenjska banka poganizira za otroke iz vrtcev na Dolenjskem, pripravili pa so jo ob 20-letnici predšolskega varčevanja v okviru Dolenjske banke. Za predšolske otroke varčevalce na drugih območjih pa bo v okviru praznovanja mariborsko Lutkovno gledališče uprizorilo lutkovno igrice Butalci. Predstave bodo 27. in 28. maja na Senovem, v Brežicah, Trebnjem in Metliki. Prav v metliškem vrtcu je pred 20 leti začela delovati prva Cicibanova hranilnica, ki jo je vodila vzgojiteljica Metka Plevnik, še isto leto pa ji je sledila taka hranilnica v Žužemberku pod vodstvom Olge Longar.

PLAVI ORKESTAR MED NAMI

Plavi orkestar, nekoč ena najpopularnejših skupin v bivši Jugoslaviji, se vrača na slovensko glasbeno sceno. Pri ljubljanski založbi Nika je v začetku maja izšel njihov novi album Longplay, na katerem je tudi njihova zadnja uspešnica Ako su to samo bile laži. Plavi orkestar pripravljata tudi turnejo, ki se bo začela 25. in 26. maja v ljubljanskih Križankah, med drugim pa bodo 3. julija nastopili tudi na Otočcu! Sicer pa se nastopi te skupine po diskotekah obetajo jeseni.

VZORNI NOVOMEŠKI GIMNAZIJCI

NOVO MESTO - 15. in 16. maja so bili dijaki 2. letnikov novomeške gimnazije pod vodstvom profesorjev na ekskurziji v Muenchnu in Salzburgu. Zelo lepo je slišati, da je vodstvo hotela v Muenchnu, kjer so novomeški dijaki prenočili, pohvalilo kot vzorne in spoštovanja vredne goste. Tudi šofer avtobusa jih je pohvalil kot zelo prijetne potnike. Z vedenjem in ravnanjem dijakov so bili zelo zadovoljni tudi profesorji, ki so bili z njimi na tem potovanju. Skratka - novomeški dijaki so našo domovino in njeno mladino predstavili v najboljši luči. Starši ene od udeleženk ekskurzije

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj

Evstahu Janežiču

19.IX.1926 - 8.V.1998

Sredi lepega majskega dne, ko je vse naokrog zelenelo in cvetelo, smo se poslovili od človeka, ki je nadvse ljubil naravo in bil z njo tesno povezan najprej kot kmečki otrok, potem kot partizan, ki se je pridružil v boju proti okupatorju star komaj šestnajst let, in kasneje vse do zadnjih dni, ko se je še z zadnjimi močmi 1. maja s Trške gore, kamor se je zadnje čase tako rad zapeljal, ozrl po svojem dragem Novem mestu.

Enajst let mu je bilo, ko mu je umrl oče in je kot najstarejši sin moral poskrbeti za veliko kmetijo v Zelimljah pri Ljubljani. Potem je okusil strahote vojne. Postal je mitraljezec in namestnik komandirja čete in bil za svoj pogum tudi odlikovan. Še preden je dočkal svobodo, so ga poslali v vojaško šolo v Beograd, nato še v Zagreb, a so ga zaradi boleznih morali iz vojske odpustiti. Februarja 1947 so ga poslali za komandirja postaje milice na Ptuj, kjer je spoznal svojo življenjsko sopotnico Milko. Od tam je šel službovat v Maribor, kjer so se jim rodili otroci Evstah, Evgen in Metka, svoja zadnja službena leta pa je preživel v Novem mestu kot požarni inšpektor. Vrsto let je bil tudi sodnik porotnik in velik ljubitelj nogometa.

Mnogi smo ga poznali predvsem kot dobrega človeka, ki se že dolgo bori z neprijetno boleznijo. Kljub močni volji in radoživosti ji nazadnje ni bil kos, bila je močnejša od njega. Vsi, ki smo ga poznali kot Evstaha ali pa kot Janeza, kot so ga klicali njegovi soborci, težko dojamemo, da ga ne bomo več srečevali v bloku Nad mlino 29, kjer je bil nazadnje njegov dom in kjer je kot predsednik hišnega sveta skrbel za stavbo in njeno okolico kot najbolj skrben gospodar. Ne bomo ga več videli, kako navsezgodaj nasmehan vozi svojega najstarejšega vnuka Dejana v šolo, ne bomo ga več srečevali na njegovi najljubši poti od svojega doma do doma hčerke Metke. Če smo se srečali, je priscrčno poklepetal z nami o vsakdanjih stvareh ali pa o dogodkih, ki so ga vznemirjali.

Zelo ga bomo pogrešali. Kako ga bodo šele njegovi najbližji: žena Milka, ki mu je bila dolga leta zvesta življenjska sopotnica, njegovi trije otroci, ki jim je bil najboljši oče, vnuki Dejan, Denis, Maja in Klara, ki jim je bil najboljši dedo in oni njemu največja sreča!

Pravijo, da človek v resnici živi tako dolgo, dokler se ga ljudje spominjajo. Prepričani smo, da bo spomin na Evstaha Janežiča še dolgo živ.

Vsi, ki te pogrešamo!
IVANKA MESTNIK

Janez Ilnikar

V nedeljo, 19. aprila, smo na dobriško pokopališče pospremili pokojnega Janeza z Luže pri Dobriču. Rodil se je leta 1938 v kmečki družini s šestimi otroki, zato je moral že zelo mlad opravljati težka dela. Zaposlil se je v ljubljanskem Litostroju. Leta 1965 s je poročil s Konciljevo Marijo iz Preske, imela pa sta tri otroke. Vsi so se izučili, doma pa je ostal najmlajši Roman. Oče Janez je kasneje delal kot skladiščnik pri Železnici v Mostah. Pred devetimi leti ga je zadela kap. Invalidsko se je upokojil in postal član DI Trebnje. Konec je bilo z delom v vinogradu, kamor je zelo rad zahajal. Rad je tudi klepetal s sosedi, smrt najbližjega pa ga je zelo prizadela. Njegova bolezen je hitro napredovala in moral je v bolnico, kjer je po treh tednih umrl. Sedaj je njegov dom prazen. Pa tako rad je družini svetoval pri raznih delih in obnovi stanovanjske hiše! Ostal nam bo v lepem spominu.

R. M.

"Z ROKO V ROKI" - so na novomeški območni zvezi Rdečega križa poimenovali akcijo zbiranja denarja za krajane KS Drežnica, ki jih je prizadel potres. Fotografija je s pri-

reditve v Škocjanu, kjer so se v boto srečali novomeški in radgonski aktivisti RK, za kulturni program pa so poskrbeli škocjanski soljarji. (Foto: J. D.)

"Z roko v roki" za Drežnico

V soboto so Škocjan obiskali aktivisti radgonskega Rdečega križa - že 4. srečanje z aktivisti novomeškega RK

ŠKOCJAN - V tednu Rdečega križa se že po tradiciji srečata območni združenji RK Novo mesto in Gornja Radgona. Minulo soboto je bilo v Škocjanu že 4. srečanje obeh partnerskih območnih združenj. 50 gostov iz Radgone si je v dopoldanskem času ogledalo škocjansko občino. Bili so na Bučki, razkazali pa so jim tudi tovarno Bramac. V popoldanskem času pa so se jim v gostilni Luzar v Škocjanu pridružili aktivisti novomeškega Rdečega križa.

Skupaj so prisluhnili prijetnemu kulturnemu programu, ki so ga pripravili škocjanski osnovnošolci. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja Rdečega križa Slovenije in predstavili akcijo zbiranja denarja za prizadete ob potresu v Posočju, in sicer za vasi v KS Drežnica, ter jo poimenovali "Z roko v roki". Do sobote so zbrali 1.024.800 tolarjev. Pričakujejo pa, da bodo do 23. maja, dokler bo tekla ta akcija, zbrali še nekaj denarja. Vse, ki bi želeli

sodelovati v akciji, lahko svoje prispevke nakažejo na OZRK Novo mesto ŽR: 52100-678-80144, sklicna št. 2908, s pripisom "Za Drežnico".

Ob tej priložnosti so podelili priznanja predsednikom krajevnih organizacij RK, ki so pred kratkim predsednikovanje prepustili drugim članom. Podelili so tudi priznanja Rdečega križa Slovenije: zlati znak RKS je prejela Silva Lemovec iz KO RK Straža, diplome RKS pa Ljudmila Zupančič - KO RK Regrča vas, Stanika Kastelic - KO RK Orehoviča, Bojan Florjančič - KO RK Otočec in Ivanka Turk iz KO RK Podgrad. Območno združenje RK Novo mesto je podelilo priložnostna darila tistim, ki so predsednikovali v krajevnih organizacijah več kot 20 let in so že prejeli najvišja priznanja RK, in sicer: Martinu Rukšetu, KO RK Brusnice, Ankici Avguštin, KO RK Kandija-Grm, in Pavli Avbar, KO RK Bršljin.

J. D.

Kal kot naravoslovna učilnica

Učenci viniške in starotrške osnovne šole so v kal na Sinjem Vrhu zasadili rastline in vložili živali

SINJI VRH - Še pred tremi leti je bilo tam, kjer je bil na karti vrisan sinjevrški kal, neprehodno grmovje, polno smeti, a preteklo soboto so vanj že simbolično vložili živali in zasadili nekaj vodnih rastlin.

Krajinu so pred časom začeli z očiščevalnimi deli, pozneje pa so jim priskočili na pomoč viniški osnovnošolci ter delavci v okviru javnih del, ki sta jih zagotovili črnomaljska občina in Komunala. Dela so potekala v skladu s konservatorskimi navodili Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. Zanimivo je, da je kal poleg Gornjega kala v Hrastu pri Vinici še edini v Beli krajini z živo vodo. Nad njim je namreč izvir, iz katerega gre voda v vodno zajetje, preostanek pa v kal.

Kal naj bi postal nekakšna naravoslovna učilnica na prostem, saj nameravajo po besedah predsednika Prirodoslovnega društva Slovenije mag. Andreja Seliškarja v društvu pripraviti vzorec pravil, kako naj bi potekalo življenje v njem. Mag. Seliškar opozoril, da morajo biti pri urejanju kala

previdni. Zato je bilo sobotno dejanje zgolj simbolično, vse ostalo naj bi prepustili naravi sami. Barbara Andrianič iz ljubljanskega Zoološkega vrta, ki je s seboj prinesla ličinke močerada, je izrazila upanje, da zaradi prevelikega navdušenja nad mlako ne bodo vanjo vnašali življenja, ki tja ne sodi. Da so bila opozorila pred pretiranim navdušenjem upravičena, se je izkazalo že v soboto, saj so ob kalu našli pohojeno belouško, nekaj žab pa je za las ušlo čevljem.

Vodja Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani dr. Jože Bavec je s seboj prinesel nekaj rastlin, ki rastejo v takšnih biotopih, kot je sinjevrški kal in se zato hitro razmnožujejo. Mira Ivanovič z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto pa je poudarila, da so na Zavodu presodili, da se ponuja enkratna priložnost ponovnega oblikovanja vodnega biotopa naravnega in kulturnega pomena, zato je akcija na Sinjem Vrhu finančno podprla tudi ministrstvo za okolje in prostor.

M. BEZEK-JAKŠE

SIMBOLIČNO DEJANJE - Sobotno vnašanje rastlin in živali v sinjevrški kal je bilo zgolj simbolično, saj so strokovnjaki odsvetovali pretirano naseljevanje zlasti živali. Predvsem pa so opozorili, da ne bi naseljevali rib, ker bodo uničile ostali živelj v kalu. V kal pa ne sodijo niti želve rdečevratke, saj bi bila njihova naselitev hud poseg v naravni rezervat. (Foto: M. B.-J.)

ISKANJE NOVIH MOŽNOSTI V KMETIJSTVU

Paprika s šentjernejskega polja

Nekatera slovenska podjetja, ki so bila vezana predvsem na jugoslovanske trge, se v novih razmerah niso znašla. Brez dela je ostalo na tisoče delavcev. Tudi v šentjerneju je bilo tako, ko je zaškripalo v najkrajšji Iskri. Mnogim je ostalo le majhen košček zemlje, ki pa sam po sebi ni bil dovolj za preživetje. O tem, kako bi pomagali tem ljudem, da se na majhnem kosu zemlje sami preživijo, so razmišljali tudi v šentjernejski zadružni enoti novomeške kmetijske zadruge Krka. In tako so v začetku devetdesetih let na šentjernejskih poljih začeli pridelovati zelenjavo.

Začeli so z zeljem in prav tisto leto je bilo vreme kot naročeno. Ugotovili smo, da imamo za pridelavo zelenjave vse možnosti, voda, zemljo, poiskali smo še mlade in zagrete ljudi, ki so ta izziv sprejeli," je povedal vodja šentjernejske zadružne enote Gregor Tratar. Kooperante so opremili z mehanizacijo, priskrbeli so jim tudi ves material in strokovno pomoč, na njih je le, da skrbno obdelujejo in pobirajo pridelke, ki jih potem odkupi zadruga. Letos nameravajo pridelati okrog 1.500 ton zelenjave, od sorte, ki jo že prodajajo, zgodnjega krompirja, zelja, cvetače, paprike, paradiznika in jajčevcev do lubenic. Za to so razvili posebno tehnologijo pridelave, od sajenja pod folijo do namakanja.

V pridelavi zelenjave sodeluje okrog 40 večjih in manjših kooperantov od šentjerneja pa skoraj do Brezic. V Sloveniji so eni največjih pridelovalcev zelenjave, vendar pravijo, da jim delajo škodo Albanci zaradi nelojalne konkurence; njihova zelenjava namreč ni pod tako strogim nadzorom, poleg tega večino robe prodajo, ne da bi državi dali, kar ji gre oz. kar v šentjerneju morajo odvesti. "Glavni krivci za ta nered so inšpektorji, ki ne jemljejo vseh enakih pod drobnogled in delajo red le ponekod," je prepričan Tratar. Pravijo, da njihova zelenjava ni nič dražja, skrbijo pa, da je zdravo pridelana, škropijo jo le s pripravki na osnovi bakra. Ker skrbijo za kakovost zelenjave od semena do končnega pridelka, so razvili tudi svojo blagovno znamko: ježka s plodovi in z napisom Darovi dolenske narave, ki označujeta njihove pridelke. "Če bi Slovenci kupovali slovensko robo, ki ni nič slabša od uvožene, pogosto pa celo boljša, bi bili danes vsi zaposleni," pravi Tratar. Njihova zelenjava se na Dolenskem dobi v vseh njihovih trgovinah, potem v Mercatorjevih in drugih tudi širom Slovenije.

Od vse zelenjave se jim je najboljše obnesla paprika, za katero so na začetku mnogi menili, da ne bo nič, ker šentjernejsko polje ni Makedonija. "Pa se je izkazalo

MLADI KROMPIR - Čez dober teden naj bi začeli izkopavati tudi zgodnji krompir, na fotografiji si ga ogleduje vodja šentjernejske zadružne enote Gregor Tratar. (Foto: J. D.)

ravno obratno: letos naj bi jo pridelali okrog 800 ton; samo eden od kooperantov je bo posadil 4 ha, za kar bo, ko bo obrodila, moral imeti na dan po 20 ljudi, da bodo obirali," je raložil Tratar. Tudi za pridelavo paprike so razvili posebno tehnologijo in lani so pridelali celo 40 do 50 ton paprike na hektar površine. Seveda brez strokovne pomoči ne bi šlo, za to v šentjernejski zadružni enoti skrbi inženirka agronomije Angelca Hrovat. V teh nekaj letih pa so veliko znanja pridobili tudi kooperanti.

Prva leta so sadike kupovali, sedaj jih vzgojijo sami. Njihovi kooperanti imajo že preko 3 ha plastenjakov. "Najbolj smo veseli, ker so mladi, ki so se lotili pridelave zelenjave, zadovoljni, veseli in zagnani, s čimer spodbujajo tudi druge," je vesel Tratar. Ko smo obiskali Turkove na Brodu in Jurečičeve v Velikem Mraševem, smo se o tem lahko prepričali. Čeprav so imeli polno dela, ni bilo nikjer čutiti slabe volje. Na obeh kmetijah so ravno tedaj na veliko sadili papriko. Mladi krompir, ki ga bodo kmalu kopali, pa je že pričel cveteti, medtem ko so solato že pobirali. Tudi na kmetiji pri Abramovih na Dobravi, ki jih mnogi kupci poznajo po dobrem kislem zelju in repi, ni bilo drugače, paradiznik pod plastenjaki bo zacvetel v kratkem.

Poleg zelenjave se v šentjernejski zadružni enoti ukvarjajo tudi s trsničarstvom, nekaj s sadjarstvom, še vedno pa je glavna panoga živinoreja. Na leto prodajo okrog 1500 pitancev, okrog 2000 prašičev, oddajo pa tudi okrog 3 milijone litrov mleka. Pridelava zelenjave pa je zanimiva tudi za kmete z manj zemlje. Da se na njej da marsikaj pridelati in tudi zaslužiti, je v teh nekaj letih dokazalo že kar nekaj kmetov.

JOŽICA DORNIŽ

V PLASTENJAKU - Pri Turkovih na Brodu vzgajajo tudi sadike paprike in paradiznika. Na fotografiji je gospa Vida s sadiko paprike v roki. (Foto: J. D.)

NARAVOSLOVNA UČILNICA NA PROSTEM

Sinjevrški kal bo ponovno zaživel

Bela krajina je zaradi kraškega sveta skopa s tekočimi vodami. Številni kraški izviri so bili obzidani in služili kot vir pitne vode. V vaseh so bile urejene vaške mlake, kali ki so služili kot napajališča za živino. Na predelih nizkega krasa, tako imenovanega belokranjskega kraškega ravnika, so nanos neprepustnih usedlin omogočili oblikovanje večjih kalov, kot so Kršljevec, Peručina, Gornji Kal na Hrastu pri Vinici, kal v Piribincih, na Preloki, Krašnjevrhu... Njihovo vitalnost in neprepustnost je pogojevalo tudi redno teptanje živine, ki se je redno napajala v njih. Napeljava vodovoda po vaseh je tako izginjajo izjemni vodni biotopi.

Na predelih visokega krasa na območju Poljanske gore so ti kali izoblikovani na kamniti podlagi. Eden tovrstnih kalov je tudi na Sinjem Vrhu. Po pripovedovanju domačinov so kal odkrile in izoblikovale domače svinje, ki so se pasle v okoliških bukovih in hrastovih gozdovih. Prav zato je vas dobila ime Svinji Vrh. Ker je bilo to ime za domačine sramotno, so leta 1910 vas preimenovali v Sinji Vrh. Tako ima kal danes tudi zgodovinsko - pričevalno vrednost. Severno za vasjo Sinji Vrh se je ohranila lokacija vaškega kala. Kal leži v depresiji, ki jo občasno napaja tekoča voda bližnjega studenca. Studenec je v celoti zajet, zato je struga večji del leta suha. Voda je speljana v rezervoar v vasi. Okolico kala obdaja listnati

gozd, zahodno pa tudi pašnik. Kal je v preteklosti služil kot vašpko napajališče in perišče. Danes te vloge nima več.

Oblika kala je ovalna. Južni del brega je obzidan s kamnitim opornim zidom, vzhodni pa je prekrit z večjimi matičnimi kamnitimi ploščami. Globina kala je od 0 - 150 cm. Najgloblji predel je v osrednjem in južnem delu kala. Okoli kala je speljana steza, ki vodi tudi do polkrožno obzidane niše s kipom lurške Marije tik ob manjšem občasno delujočem slapišču. "Lurd" je bil zgrajen leta 1936.

Okolico kala obrašča listnati gozd, prevladujejo gaber, javor in jesen. Prav gotovo je pričakovati, da bodo najboljše predele kala prerastle vlagoljubne rastline: trpotčasti porečnik, širokolistni rogoz, ločki, šapi, sita, navadna kervenka, navadna pijavčnica, plavajoči dristavec, vodne leče, plavajoča navadna vodna zrnca, lakovanj in blatnik, vodna perunika... Posebej pa velja poudariti možnost naselitve redkih enoletnic. Ožja okolica kala je že zasajena z različnim avtohtonim grmovjem (glog, dren, bezek, brogovita, trdoleska) in drevesi (mali in veliki jesen, gaber, lesnika, lipa).

Nedvomno bodo novi življenjski prostor kaj kmalu osvojile tudi vodne živali, saj je favnistična podoba tovrstnih biotopov v Beli krajini naravnost pestra. Poleg značilnih nižjih živali nas med vodnimi žuželkami lahko tu pre-

seneti naselitev redkih vrst kačjih pastirjev. Stalna voda bo gotovo privabila tudi številne dvoživke, še zlasti močerade, pupke in različne vrste žab; mogoče celo skrivnostno želvo močvirsko sklednico. Najhitreje pa bodo habitatsko popestritev opazile ptice, ki se na dolgih preletih še kako rade ustavijo.

Revitalizacijski posegi

Domačini so preko svojega turističnega društva izrazili željo po revitalizaciji kala. Samoiniciativno so začeli z očiščevalnimi deli. Pri tem so jim pomagali tudi učenci osnovne šole Vinica in javni delavci v okviru javnih del, ki sta jih zagotovila občina Črnomelj in Komunalni Črnomelj. Na Zavodu smo presodili, da se ponuja enkratna priložnost, da se ponovno izoblikuje vodni biotop naravnega in kulturnega pomena, zato je akcijo finančno podprlo tudi Ministrstvo za okolje in prostor RS.

Dela so se v večini izvajala v skladu s konservatorskimi navodili, ki jih je pripravil ZVNKD Novo mesto in sicer po sledečih fazah: očiščevalna dela, posek zarasti, temeljito čiščenje dna vse do matične kamninske osnove, planiranje in utrditev poti h kalu, sanacija kapelice in obzidanega zdenca, zidanje nepropustnega opornega zidu, deponiranje življa na časna mesta, zalaganje najglobljega dela mlake z glino, ročno planiranje dna. Tako pripravljeno kal se je počasi napolnjeval z vodo in danes čaka na delno

simbolično, predvsem pa na spontano naselitev živalskih in rastlinskih vrst.

Ker se kal občasno napaja s tekočo vodo iz izvira tik nad kalom, so toliko večje možnosti za njegovo uspešno revitalizacijo. Z izviro in zajetjem upravljajo krajani sami, ki so hkrati naklonjeni revitalizaciji kala, zato je toliko večja možnost, da bo zagotovljeno redno napajanje kala s tekočo vodo.

S temeljitimi sanacijskimi in ureditvenimi posegi bo revitaliziran nekaj izredno pomemben vaški "objekt". Oživiljen in prezentiran je kulturnozgodovinski in pričevalni vaški objekt. V naravoslovnem smislu bo pridobljen življenjski prostor za številne vlagoljubne rastline in živalske vrste. Primerno opremljen kal lahko postane naravoslovna učilnica na prostem. Ker revitalizacija kala poteka v sodelovanju z vaščani, bo tako toliko bolj zagotovljeno njegovo nadaljnje vzdrževanje, povečala pa se bo tudi zavest o pomenu in smislu varovanja tovrstne narave kot tudi kulturne dediščine.

Na koncu je vsekakor nujno omeniti in pohvaliti vse, ki so karkoli prispevali k tako uspešni revitalizaciji tega kala: Turistično društvo Sinji Vrh, Krajevno skupnost Sinji Vrh, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, Osnovna šola Vinica, Begrad Črnomelj, Občina Črnomelj, Komunalno Črnomelj, Opekarno Zalogo.

MIRA IVANOVIČ

NAŠE KORENINE

Nežki ni bilo do maščevanja

Tisti čas, ko je ameriška ofenziva mlela pod seboj zadnje ostanke nemškega odpora, je bila Nežka v izgnanstvu. V kuhinji neke sladkorne tovarne je pripravljala hrano za delavce. Z njo so bili tudi njena starša Janez in Neža Kotar ter brat Janez. Njega so hoteli Nemci nekaj dni prej spraviti v folkšturm, obrambne sile, ki so jih nastavljali pod koleso dobro utečene ameriškega vojnemu stroju. Z zvijačo so ga hoteli dobiti. Klicali so slovenske fante in jih silili, naj podpisajo izjavo, da niso židje. Ko so podpisali, pa so morali takoj na fronto. Janez ni hotel razumiti nemško, pa so za prevajalko poklicali Nežko. Ta je nemškemu oficirjem odločno povedala, da Janez ne bo ničesar podpisoval. Tako je njen brat ostal pri življenju, tistih, ki so podpisali izjavo, pa niso nikoli več videli.

Pozneje, ko je zavezniška ofenziva zvihrala mimo, se je nekaj ameriških vojakov ustavilo pri Kotarjevih. Pogovarjali do de ob zadnjih kapljah domače slivovke. Nežka je pripovedovala, kako okrušen je bil nemški kmet, kateremu je bila dodeljena kmalu po prihodu v Nemčijo. Za vsako stvar jo je pretepal, da je bila vsa podpluta in krvava. "Pojdi z nami, mu bomo že pokazali!" so dejali Amerikanci, Nežka pa ni hotela. "Ga bo že bog kaznoval," jim je dejala njena mati. Duh domače slivovke je neško spominjal na dopust. Nemci je najprej niso hoteli pustiti domov. Bali so se, da ne bo več prišla nazaj. Pa je vztrajala in trmoglavila, češ da ima vse svoje tukaj, torej ne more ostati doli. Končno so jo pustili. Sorodniku, ki je takrat še živel v Krškem, je potem v domači vinski gorici pomagala kuhati žganje. Pregnal ju je tujec, Kočevar, češ da je zdaj vse njegovo. Tudi svoj dom je Nežka na hitro

kočevarska družina, prav tako s kopico otrok. Gospodar je že slutil usodno past, v katero so se ujeli. "Za vas je bolje. Se boste imeli vsaj kam vrniti, mi pa smo svoje prodali. Kam bomo, če Hitler propade?" je potožil Nežki. Tako je bilo v tistih usodnih časih, ko so si nekateri domisljali, da lahko krojijo usodo drugim, pa je zgodovina pometla z njimi. Na žalost so s sabo potegnili v propad tudi mnoge manj ali nič krive.

O tem razglabljava z Nežko to pozno aprilsko popoldne v njeni hišici v Zabukovju pri Raki. Prav taka je, sestavljena iz mogočnih lesenih brun, s slamnato streho in ličnimi okenci, kot leta 1908, ko je Nežka privekala na svet. Ni pa več skednja, svinjaka in čebelnjaka, ki jih je takrat na začetku stoletja postavil oče z doto, ki jo je k hiši prinesla Nežkina mama, Duhovala Neža iz Dolenjih Radulj. Te stavbe so izginile med drugo svetovno vojno, medtem ko so bili Kotarjevi tako kot mnogo drugih slovenskih družin iz Zasavja v izgnanstvu. V prvih novembrskih dneh leta enainštirideset so morali vse zapustiti. Ko so se po štirih letih spet vrnil, so bila vsa gospodarska poslopja uničena in hiša izropana. Vse je bilo treba pričeti znova. Škode, ki so jo utrpeli, jim ni še nihče povrnil.

Lastnih otrok Nežka nikoli ni imela. Ostala je na domačiji in pomagala staršem. Poročila se je šele potem, ko sta umrla. Bilo je to v šestdesetih letih in z možem Francem Grmom s Pristave sta še osemnajst let skupaj gospodarila. Potem je umrl tudi on in Nežka je ostala sama. Je edina še živa od tiste Kotarjeve družine. Zdjaj se govori, da bodo izgnanci le nekaj dobili. Prav bi bilo, da se njihovo trpljenje in škoda ne pozabi. In prav bo prišlo, če ne njej, pa njenim svojem. Zdjaj pri devetdesetih

obiskala. Vse je bilo še po starem. Skupina Štajerjev je bivala v hiši in krmila živino, ki so jo morali Kotarjevi zapustiti. Starejša Kočevarka ji je pripovedovala, kako je bilo, ko so zapuščali svojo naselbino na Kočevskem. Župnik se je povzpel na prižnico in dejal ljudem: "Vi jutri odhajate. Zaredi vas bodo ljudje pregnani z domov. Jaz sem z vami delal, z vami živel, z vami pa ne grem. Amen." In zapustil je prižnico.

Ko se je Nežka vrnila v pregnanstvo, je s sabo pripeljala nekaj žganja. Po majhnih odmerkih je delila tolažbo domačim, žganja pa so bili deležni tudi tisti, ki so jo pustili na pot. Zato ji naslednjič ni bilo treba več toliko prositi. Radi so jo pustili, in ko se je vrnila, je spet zadišalo po žganju. Vesti, ki jih je prinesla iz domačih krajev, pa so bile turobne. Kotarjeva domačija je bila opustošena in zapuščena. Tisti Kočevar, ki je zalotil Nežko pri žganjukuhi, je pozneje streljal na partizane, ti pa so ga skupaj z njegovo družino ubili. Za njim je prišla druga

letih še kaj malega naredi na njeni ali v vinogradu, bolj zahtevna dela pa opravijo Janezovi potomci, ki živijo v bližini. Prav tistega Janeza, ki ga je svoj čas Nežkina odločnost rešila pred nemškim naborom in skoraj gotovo smrtjo. Po vrnitvi iz izgnanstva se je Janez zaposlil na Jesenicah, potem pa se je naselil v hiši, ki jo je zanj v dosežini kupil oče. Tako je na domačo vas priklenil sina in njegove. "Preveč ljudi je zadnje čase izginilo v mesta," zaskrbnjeno razmišlja Nežka. "V moji mladosti je tukaj živel blizu sto petdeset ljudi, sedaj pa jih je le še kakih petdeset. Kar sedem hiš je v naši vasi praznih."

Pripoveduje še o Zabukovju svoje mladosti: o čistih izvirih in uglajenih poteh do potoka Račna, kjer so napajali živino in se v poletni vročini hladili, pa o fantovski pesmi, ki se je ob večerih vila skozi vas. Potem v kozarec natoči nekaj kapelj domačega žganja in po prostoru se razširi spomin na čas, ki je vsemu temu napravil bridek konec. TONE JAKŠE

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridruzuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 21. V.

SLOVENIJA 1
7.15 - 0.50 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
POD KLOBUKOM
10.15 BOJ ZA OBSTANEK, angl. serija, 4/6
11.10 BETTYJINO POTOVANJE, serija, 5/6
11.40 ODDAJA O TURIZMU
12.05 J.A.G., amer. naniz., 1/22
13.00 POROČILA
13.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.45 TEDENSKI IZBOR
RESNA GLASBA
15.10 OSMI DAN
15.50 PODOBA PODOBE
16.20 SLOVENSKI UTRINKI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 JASNO IN GLASNO
18.20 PARADA PLESA
18.35 UNANJE JE KLJUČ
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 EMILY Z MESEČEVE DOMAČIJE, kan. naniz., 3/13
21.05 TEDNIK
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 KONTRAPUNKT, omizje o kulturi

SLOVENIJA 2
10.05 - Vremenska panorama - 11.05 Tedenski izbor: Družinski zdravnik, nadalj., 1/14; 12.00 Tok noč; 13.00 Primož Trubar, tv nadalj., 4/4; 14.30 Euronews - 16.30 Strah ima mizlo roko, nem. film - 18.05 Saint-Tropez, franc. naniz., 5/39 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Koncert - 20.55 Latino bar, špan. - venez.-kub. film - 22.15 Glasbena dok. oddaja

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Odklop, ponov. - 14.00 Nemogoče, naniz. - 15.00 Srečni časi, naniz. - 15.30 Družinske vezi, naniz. - 16.00 Nora hiša, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Princ z Bel Aira, naniz. - 18.00 Sončni zaliv, nadalj. - 18.30 Drzini in lepi, nadalj. - 19.00 Oprah show - 20.00 Strasti, laži in prevare, film - 21.45 Rebecca, nadalj. - 22.30 Tinta, naniz. - 23.00 MacGyver, naniz. - 0.00 Cannon, naniz. - 1.00 Psi faktor

VAŠ KANAL
14.00 Videostrani - 17.00 Čukec in Rozi - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtogalerija - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Živinoorejce (serija) - 13.15 New York (serija) - 14.05 Ziva resnica - 14.35 Poslovni klub - 15.10 Program za mlade - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Besede, besede, besede - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Odrpito - 21.10 Prohibicija (dok. serija) - 21.55 Pol ure kulture - 22.30 Opazovalnica - 23.00 Dangube (italij. film)

HTV 2
14.35 TV spored - 14.45 Začelo se je s poljubom (film) - 16.25 Program za mlade - 17.00 Živinoorejce (serija) - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrica) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Kriz - 20.35 Dosjeji X (serija) - 21.50 Seinfeld (hum. serija) - 22.20 Pravi fantje (nem. film)

PETEK, 22. V.

SLOVENIJA 1
7.15 - 1.55 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
JASNO IN GLASNO
10.15 PARADA PLESA
10.45 ZNANJE JE KLJUČ
11.05 POMAGAJMO SI
11.35 NA VRTU
12.05 EMILY Z MESEČEVE DOMAČIJE, kan. naniz., 3/13
13.00 POROČILA
13.30 OLIVIEROVO ŽIVLJENJE, ponov.
13.15 KONTRAPUNKT, ponov.
14.25 PSONETEK PREDSTAVE MG LJUBLJANA
16.20 MOSTOVI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 ODDAJA ZA OTROKE
18.20 DIVJE ZEMLJA, angl. serija, 3/4
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 ZRCALO TEDNA
20.15 AMATER, amer.-franc. film
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 POLNOČNI KLUB

SLOVENIJA 2
11.05 Saint Tropez, franc. naniz., 5/39 - 12.00 TV Koper - 13.05 Glavni dobiček, amer. film - 14.40 Euronews - 15.25 Kolesarstvo - 18.05 Wildbach, nem. naniz., 11/13 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Glasba za Montserrat

- 21.30 Veliki miti in skrivnosti 20. stol., dok. serija, 25/26 - 22.00 Zgodba o fantih in dekletih, italij. film

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Nemogoče, naniz. - 15.00 Srečni časi, naniz. - 15.30 Družinske vezi, naniz. - 16.00 Nora hiša, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve - 17.30 Princ z Bel Aira - 18.00 Sončni zaliv, nadalj. - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Drzini in lepi, nadalj. - 19.00 Oprah show - 20.00 Film po vaši izbiri - 23.30 Cannon, naniz. - 0.30 Danyjeve zvezde

VAŠ KANAL
14.00 Videostrani - 17.00 Videotop - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.25 Dajmo naši! - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Presenečenje z...

HTV 1
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Živinoorejce (serija) - 13.15 New York (serija) - 14.05 Sinovi Nevihte - 15.10 Pol ure za kulturo - 15.45 Izobraževalni program - 17.00 Hrvaška danes - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Govorimo o zdravju - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Življenje v Sahari, dok. film - 20.50 Lepa naša - 22.10 Opazovalnica - 22.45 Hrvaški tehnik - 23.45 Poročila - 23.50 Nočna straža: Oddelek za umore (serija); To je fantastično (serija); Starsi (film); Sedmi element; Magija; Koncert; Beg (film)

HTV 2
15.25 Tv koledar - 16.25 Program za mlade - 17.05 Živinoorejce (serija) - 17.55 Čuvajka skrivnosti - 18.25 Mojstrovine svetovnih muzejev - 18.35 Hugo, tv igrica - 19.00 Zagrebška panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Zakon L.A. (serija, 1/44) - 21.30 Suddenly Susan (hum. serija) - 22.00 Little White Lies (avstral. film) - 23.35 Velike skrivnosti 20. stol. (serija, 9/26)

SOBOTA, 23. V.

SLOVENIJA 1
7.40 - 1.15 TELETEKST
8.00 ODDAJA ZA OTROKE
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
8.30 ČAROBNI ŠOLSKI AVTOBUS, risana naniz.
8.55 OTROŠKA ODDAJA
9.50 DOBRODOŠLI DOMA
9.55 AMATER, amer.-franc. film
11.35 PROMENADNI KONCERT
12.05 TEDNIK
13.00 POROČILA
13.35 TEDENSKI IZBOR
MILJE IN VOZLI
14.05 POLNOČNI KLUB
15.20 SALZBURŠKE ZGODBE, avstrij. film
17.00 OBZORNIK
17.10 SLOVENSKI KOMORNI ZBOR
17.50 NA VRTU
18.15 OZARE
18.20 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 4/6
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, ŠPORT
19.55 UTRIP
20.15 PRAVI BIZNIS
21.40 HOMO TURISTICUS
22.00 BETTYJINO POTOVANJE, angl. dok. serija
22.35 POROČILA, ŠPORT
23.05 POROČNA OGRILICA, amer. film

SLOVENIJA 2
9.25 Zlata šestdeseta - 10.25 TV Koper - 13.00 Euronews - 13.55 Košarka - 15.25 Kolesarstvo - 17.30 Košarka - 18.00 Teniški magazin - 18.25 Rally Saturnus - 19.30 Videoring - 20.00 Ravnatelj, amer. film - 21.50 V vrtincu - 22.35 Sobotna noč

KANAL A
8.30 Kaličopko, ponov. - 9.30 Risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Divji divji zahod, naniz. - 12.00 Na moji strani gore, sob. matineja - 13.30 Pot do zmage - 14.00 Dobri časi, slabi časi, ponov. - 15.30 Sončni zaliv, ponov. - 17.30 Oprah show, ponov. - 18.30 Atlantis, ponov. - 19.30 Ta čudna znanost, nadalj. - 20.00 Utišane govornice, film - 21.45 Petek trinajstega, naniz. - 22.30 Atlantis, ponov. - 23.30 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL
14.00 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako ostati zdrav in zmagovati - 18.30 Majhni smo... - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije združenja LTV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

HTV 1
7.30 Opazovalnica - 8.20 Tv koledar - 8.30 Poročila - 8.35 Risanka - 9.00 Dobro jutro - 11.00 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.25 Poljedelski svetovalec - 13.00 Na svojem (film) - 14.30 Poročila - 14.45 Brijanten - 15.30 Televizija o televiziji - 16.05 Arktika-Antarktika, dok. oddaja - 16.40 Dr. Quinn - žena vrač IH (serija) - 17.30 Pogovor s sencami - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.20 Družinska zadeva (serija) - 21.10 Teža belega človeka (amer. film) - 22.55 Opazovalnica - 23.30 Nočna straža: Nevesta nasilja, 2/2; Ruby Max predstavlja Goldie Hawn; Usodne ženske; Koncert; Največji uspehi hrvaškega športa; Jazz

HTV2
8.55 Tv koledar - 11.45 Postopači (film) - 10.50 Dosjeji X (serija) - 11.35 Črno belo v barvi - 14.35 Theatron - 17.00 virus - 17.30 Gradovi

sveta (4/7) - 18.30 Zlati gong - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Triler - 21.15 BSE, dok. serija - 22.20 Sarin zamah, dok. oddaja - 23.05 Ekran brez okvirja

NEDELJA, 24. V.

SLOVENIJA 1
7.40 - 2.25 TELETEKST
8.00 ŽIV ZAV
RISANKA
8.25 ZVEZDICA, lut. naniz.
8.50 ŽIVAHNI SVET IZ ZGODB RICHARDA SCARRYJA, 13/13
9.15 TELERIME
9.20 PUSTOLOVŠČINE, naniz., 12/24
9.50 OZARE
9.55 UMETNOST PETJA
11.00 SVET OPIC, franc. dok. serija, 6/12
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 4 x 4
13.00 POROČILA
13.15 VREMENSKA PANORAMA
13.40 PRAVI BIZNIS
14.40 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
15.10 IZ LJUBEZNI DO THOMASA, franc. film
17.00 OBZORNIK
17.15 SLOVENSKI MAGAZIN
17.45 PO DOMAČE
18.40 RAZGLEDI SLOVENSKIH VRHOV
19.10 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 ZOOM
21.35 SIMFONIJA ZA MAMNKE
22.30 TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 6/20
23.00 POROČILA, ŠPORT
23.20 KRISTOF KOLUMB, amer. film

SLOVENIJA 2
8.50 Teater paradiznik - 9.40 V vrtincu - 10.20 Kar je videla Maisie, franc. film - 11.55 Boks - 15.00 Košarka - 16.25 Rokomet - 17.55 Nogomet - 19.30 Videoring - 20.00 Resnični obraz Anite Novak, tv nadalj., 1/5 - 20.50 Izrael in Arabci - 50-letna vojna angl. dok. serija, 4/6 - 21.45 Šport v nedeljo

KANAL A
8.00 Kaličopko - 9.00 Risanka - 9.30 Mork in Mindy, naniz. - 10.00 Hčerki z ljubeznijo, 2. del mlad. film - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Donovanov greben, film - 14.00 Drzini in lepi, ponov. - 15.45 Bravo maestro, ponov. - 16.00 Oče Dowling, naniz. - 17.00 Strašilo in gospa King, naniz. - 18.00 Miza za pet, naniz. - 19.00 Duh bojevnika, naniz. - 20.00 Vladarji vesolja, film - 22.00 Pot do zmage - 22.30 Odklop - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL
13.00 Videostrani - 16.30 Presenečenje z... - 17.00 Posnetek dogodka - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako ostati zdrav in zmagovati - 20.25 Dajmo naši! - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 25. V.

SLOVENIJA 1
7.15 - 1.40 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
TEDENSKI IZBOR
RISANA NANIZANKA
0.55 SPREHODI V NARAVO
10.15 DIVJA ZEMLJA, angl. dok. serija, 3/4
11.10 NATIONAL GEOGRAPHIC - RAZISKOVALEC, serija, 4/6
12.00 SLOVENSKI MAGAZIN
12.30 UTRIP
12.45 ZRCALO TEDNA
13.00 POROČILA
13.15 TEDENSKI IZBOR
LJUDJE IN ZEMLJA
13.50 SIMFONIJA ZA MAMNKE
14.50 ZOOM
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 ODDAJA ZA OTROKE
18.20 RECEPT ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE
19.05 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 x 3 PLUS 6
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT

NAGRADI V NOVO MESTO IN ARTIČE

Žreb je izmed reševalcev 18. nagradne križanke izbral **Vesno Zorko iz Novega mesta in Pavla Molana iz Artiča**. Zorkovi je pripadla denarna nagrada, Molan pa bo za nagrado prejel knjigo. Nagrajencema čestitamo. Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 1. junija na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 20". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу in stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 18. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 18. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: KRIPICA, LAKOLIT, OTALINA, AKRONIM, MOKA, JA, TLAKA, STRAN, RACA, APNO, OKER, LETNIK, KOSITER, IVA, ATENA, MECEN, RANAR, ARARA.

20.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 20/34
21.05 Odstiranje
22.00 ODMEVI, UNIVERZITETNI RAZGLEDI, KULTURA, ŠPORT

SLOVENIJA 2

10.05 Vremenska panorama - 11.05 Tedenski izbor: Wildbach, nem. naniz., 11/13; 12.00 Sport v nedeljo; 12.40 Veliki miti in skrivnosti 20. stol., dok. serija, 25/26; 13.10 Salzburške zgodbe, avstrij. film - 14.30 Euronews - 16.30 Zgodba o fantih in dekletih, italij. film - 18.05 Izpolnjene obljube, brazil. nadalj., 4/9 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Studio City - 21.00 Trend - 21.55 Pomp - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Danyjeve zvezde - 14.00 Oprah show - 15.00 Srečni časi, naniz. - 15.30 Družinske vezi, naniz. - 16.00 Nora hiša, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Princ z Bel Aira, naniz. - 18.00 Sončni zaliv, nadalj. - 18.30 Drzini in lepi, nadalj. - 19.00 Oprah show - 20.00 Slaba družba, film - 22.00 Sam svoj mojster, naniz. - 22.30 Vsi županovi moške, naniz. - 23.00 MacGyver, naniz. - 0.00 Nemogoče, naniz. - 1.00 Danyjeve zvezde

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Snežna past, amer. film - 18.30 Šport - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kmetijski razgledi - 20.30 Šport - 21.00 Novice - 21.30 Iz produkcije Združenja LTV

TOREK, 26. V.

SLOVENIJA 1
7.15 - 0.35 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
TEDENSKI IZBOR
RADOVEDNI TAČEK
9.45 NARAVA IN ČLOVEK, angl. dok. naniz., 11/13
10.15 RECEPT ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE
11.05 PO DOMAČE
12.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 20/34

13.00 POROČILA
15.50 ODDAJA TV KOPER
16.20 PRISLUHNO MIŠINI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 ODDAJA ZA OTROKE
18.20 BESEDE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstral. nadalj., 21/26
21.05 MEDNARODNA OBZORJA
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 RODNA LETINA, nadalj., 3/3

SLOVENIJA 2

10.05 Vremenska panorama - 11.05 Tedenski izbor: Izpolnjene obljube, brazil. nadalj.; 12.00 Studio City; 13.00 Sobotna noč - 15.00 Euronews - 16.15 Ravnatelj, amer. film - 18.05 Alzačani in dve Matildi, franc. nadalj., 6/8 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Osamljeni planet - 20.55 Sama s tabo, špan. film - 22.25 Svet poroča

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Atlantis, ponov. - 14.00 Oprah show - 15.00 Srečni časi, naniz. - 15.30 Družinske vezi, naniz. - 16.00 Nora hiša, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Princ z Bel Aira - 18.00 Sončni zaliv, nadalj. - 18.30 Drzini in lepi, nadalj. - 19.00 Oprah show - 20.00 Odklop - 21.00 Kravati šport, film - 22.30 MacGyver, naniz. - 23.30 Nemogoče, naniz.

VAŠ KANAL
14.00 Videostrani - 17.00 Majhni smo... - 17.10 Čukec in Rozi - 18.00 Šport - 18.30 Avtogalerija - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Daleč od doma, amer. film - 21.40 Novice - 21.50 Rezerviran čas

SREDA, 27. V.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.45 TELETEKST
9.30 TEDENSKI IZBOR
VAJNOVE DOGODIVŠČINE, avstral. nadalj., 1/26
9.55 MEJNIKI NARAVOSLOVJA IN TEHNIKE, nem. dok. oddaja
10.15 BESEDE
11.10 MEDNARODNA OBZORJA
12.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstral. nadalj., 21/26
13.00 POROČILA
14.20 TEDENSKI IZBOR
TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 6/20
14.45 IZ LJUBEZNI DO THOMASA, franc. film
16.20 OBZORJE DUHA
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 MALE SIVE CELICE
18.20 BOJ ZA OBSTANEK, angl. serija, 5/6
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 J.A.G., amer. naniz., 2/22
21.00 DOBRODOŠLI DOMA
21.05 OSMI DAN
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.55 GIBLJIVE SLIKE
23.25 PORTRET

SLOVENIJA 2

10.05 Vremenska panorama - 11.05 Tedenski izbor: Alzačani in dve Matildi, franc. nadalj., 6/8; 12.00 Pomp; 13.05 Izrael in Arabci - 50-letna vojna, angl. dok. serija, 4/6 - 13.55 Lov za zakla-

dom, franc. kviz, 14/20 - 14.55 Euronews - Kar je vedela Maisie, franc. film - 18.05 Družinski zdravnik, špan. nadalj., 2/14 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Košarka - 22.00 Zahrbno, fin. nadalj., 2/4 - 23.00 Lov za zakladom, franc. film, 15/20 - 0.05 Kolesarstvo

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Danyjeve zvezde - 14.00 Oprah show - 15.00 Srečni časi, naniz. - 15.30 Družinske vezi, naniz. - 16.00 Nora hiša, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve - 17.30 Princ z Bel Aira - 18.00 Sončni zaliv, nadalj. - 18.30 Drzini in lepi, nadalj. - 19.00 Oprah show - 20.00 Pot hrepenja, film - Lepota telesa - 23.00 Ellen, naniz. - MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Prvi odklopi, dok. oddaja

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Daleč od doma - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videotop - 21.00 Novice - 21.30 ostati zdrav in zmagovati

RADIO LOGATEC SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio Logatec ta teden zastavlja dvojico gradnih vprašanj: Kakšen je značaj znak trgovine Stop 300 tolat Shop? (Nagrada deset izdelkov). Kako z drugo besedo imenujemo brasti žamet? (Nagrada brisača za bledom). Odgovore je treba do 23. maja, poslati na naslov NTR Logatec, p.p. 99, 1370 Logatec za oddajo "99 minut za obešanje minut za grde, umazane, zle". Najbolj zanimiva tedna sta Marjan Košmerl iz Loškega potoka in Jožica Brezic z Iga pri Ljubljani.

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado **Štefi Lukše iz Velikih Brznic 97**. Nagrajenci čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek ob 16.30 (ponovitev pa je ob sreдах polnoči), je ta teden takšna:

- (2) Soncu sem zaprla vrata - ansambel Petra Finka
- (1) Poročni venec - Trio Francič
- (3) Zlati dečki - Beneški fantje
- (4) Srečelov - ansambel Franca Potočarja in Podlipiški fantje
- (5) Pesem iz vinograda - Mladi Dolenjci
- (6) Lojtnik - ansambel Vrisk
- (7) Po domače - ansambel Henček
- (7) Veseli dolenjski fantje - ansambel Korenine
- (10) Mami - ansambel Rubin
- (8) Mini kikela - Trio Jožeta Škoberneta in Fantje z Brezovske gore

Predlog za prihodnji teden: Čaše dvignimo - ansambel Lojzeta Slaka

---

KUPON ŠT. 20
Glasujem za: _____
Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 20

DOLENJSKI LIST	NEKD. PREDSEDNIK VLADE LR SLOVENIJE (MRTI, 1900-1983)	LJUDSTVO V JUŽNI GANI	MEDBANČNA OBRSTNA MERA NA LONDON. TRGU DENARIJA	REKA NA PELOPO-NEZU	IME ITALI. *IGRALKE LOLLO-BRIGIDE	GLAVNO MESTO KORZIKE	IZDAVA NATE
MERSKA ENOTA ZA STORNIJO ALKOHOLA							
STARA AZIJSKA DRŽAVA							
RABINOV URAD							
GR. MIT. HČI KADMOŠA (MIST. ČETIHO ČETIHO BREZ SFERNIH NARAK)				IME PIANISTA BER. TONCIJA			
				SPORTNIK			

Predstavitev turistične ponudbe Pomurja v Novem mestu

Predstavljajo se:

- zdravilišča s termo-mineralno vodo
- zasebni gostinci
- turistična društva
- turistične kmetije
- vinotoči
- izdelovalci domače obrti

Predstavitev z nagradnimi igrami in degustacijo bo v soboto, 23. maja, v Kettejevem drevoredu 2.

Vabimo vas na nepozaben dopust med prijazne ljudi v bogato naravo lepega Pomurja!

GLASBENA ŠOLA MARJANA KOZINE NOVO MESTO

razpisuje

SPREJEMNI PREIZKUS ZA VPIS V GLASBENO ŠOLO ZA ŠOLSKO LETO 1998/99

Sprejemni izpit bo v soboto, 6. junija 1998, dopoldne od 9. do 12. ure, popoldne od 14. do 17. ure.

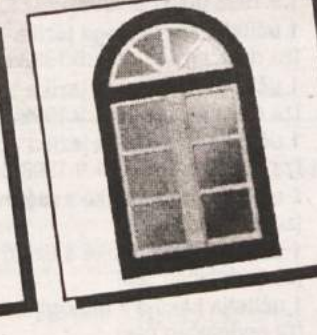
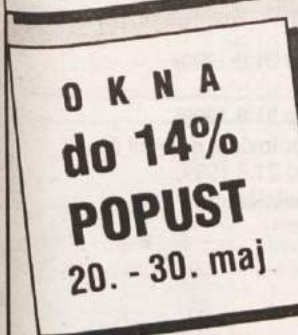
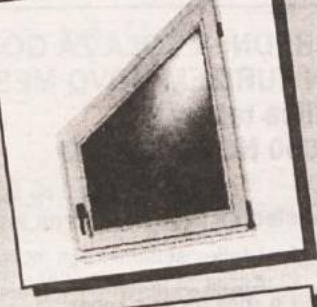
Vpis velja za naslednje instrumente:

klavir, kitaro, harmoniko, violino, violo, violončelo, kontrabas, trobento, rog, pozavno, tubo, bariton, tenor, blok flavto, flavto, klarinet, saksofon, oboo, tolkala ter za solopetje in plesno vzgojo.

Kandidati morajo predhodno v tajništvu šole dvigniti prijavnico za sprejemni preizkus.

Vse podrobne informacije kandidati lahko dobijo v tajništvu šole.

Kakovost s tradicijo

OKNA
do 14%
POPUST
20. - 30. maj

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.: 064/61-30, FAX: 064/634-261, E-mail: info@jelovica.si

prodajna mesta:

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel., fax: (068)323-444,
BREŽICE, Aškerčeva 1, tel., fax: (0608)62-926,
METLIKA, Cesta XV. brigade 9, tel., fax: (068)58-716,
JAKAELEKTRO Radeče, BAVEX Trebnje,
KERA TRADE Zagorje ob Savi, MK TRGOIMPEX Kočevje

Republika Slovenija UPRAVNA ENOTA NOVO MESTO Oddelek za okolje in prostor Novo mesto, Seidlova c. 1 8000 NOVO MESTO

Upravna enota Novo mesto, Oddelek za okolje in prostor, objavlja v skladu s 60. členom Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 32/93)

JAVNO NAZGANILO

I.

KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto, je zaposlila Upravno enoto Novo mesto, Oddelek za okolje in prostor, za izdajo lokacijskega dovoljenja za gradnjo novega tabletnega oddelka NOTOL s pripadajočo infrastrukturo in za zunanjo ureditev v Ločni.

II.

Možni vplivi na okolje so emisije v zrak, vode, hrup in posebni odpadki. Na podlagi lokacijske dokumentacije in poročila o vplivih na okolje, ki ga je izdelala pooblaščen organizacija Envita, d.o.o., iz Ljubljane, je razvidno, da se emisije kakovostno ne bodo spremenile in ustrezajo predpisom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 73/94), Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 35/96), Uredbe o hrupu v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 45/95), Pravilniku o ravnanju s posebnimi odpadki, ki vsebujejo nevarne snovi (Ur. l. SRS, št. 20/86).

III.

Javna predstavitev osnutka lokacijske odločbe za gradnjo novega tabletnega oddelka NOTOL s pripadajočo infrastrukturo in za zunanjo ureditev v Ločni na parc. št. 989/1, 991, 992/8 in 1134/2, k.o. Bršljin, ter poročila o vplivih na okolje bo v prostorih Upravne enote Novo mesto, Seidlova c. 1, v času od 18.5.1998 do 1.6.1998, vsak delavnik med 8. in 14. uro. Vsi krajanje Krajevne skupnosti Ločna Mačkovec ter ostali interesenti imajo možnost ogleda dokumentacije ter vpisati pripombe v priloženo knjigo pripomb.

IV.

Javna obravnava in zaslišanje nosilca posega v okolje bo v četrtek, 28.5.1998, v prostorih Krajevne skupnosti Ločna Mačkovec, Seidlova c. 28, s pričetkom ob 16. uri. Na obravnavo so vabljeni vsi morebitni prizadeti krajanje.

Upravna enota Novo mesto

Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o., Trbovlje, Trg revolucije 12, Trbovlje, na podlagi sklepa komisije za odprodajo nepremičnin z dne 8.5.1998

RAZPISUJE PRODAJO NEPREMIČNINE S PISNIM ZBIRANJEM PONUDB

1. Predmet prodaje je poslovna stavba (trgovina in gostinski lokal - balinišče in kegljišče) na parc. št. 2229/2, ZKV št. 131, k.o. Dobljče, v izmeri 2467 m².

2. Izhodiščna cena predmeta prodaje je 43.039.632,00 SIT.

3. Na razpisu lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki morajo predložiti:

- pravne osebe: izpisek iz registra, iz katerega je razvidno, da imajo sedež v Republiki Sloveniji in ustrezno overjeno pooblastilo za vložitev pisne ponudbe, če ponudbo vlaga pooblaščenec,
- fizične osebe: potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije.

4. Pravočasno prispelje ponudbe bo obravnavala komisija 8.6.1998.

5. Nepremičnina se prodaja po načelu videno-kupljeno.

6. Vsak ponudnik mora pred končanim rokom za oddajo ponudbe (zadnji dan pred dnevom odpiranja ponudb) plačati varščino v višini 10% od izhodiščne cene na ŽR št. 52700-601-18647 pri APNNI, Podružnica Trbovlje.

Varščina bo uspelemu ponudniku vračunana v kupnino, ostalim pa vrnjena v roku 5 dni po izbiri ponudnika, vse brezobrestno.

7. Najugodnejši ponudnik oz. kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v 8 dneh po prejemu obvestila o izbiri in plačati kupnino v 3 mesecih od dneva podpisa pogodbe, naenkrat in v celoti pred prenosom nepremičnine v last. Če kupec ne bo plačal kupnine, kot je dogovorjeno, bomo prodajo razveljavili, varščino pa obdržali.

8. Vse stroške v zvezi s prodajo nepremičnine, prometni davek, takse in stroške prepisa plača kupec.

9. Pisne ponudbe morajo biti priporočeno poslane v roku 15 dni od dneva objave v Dolenjskem listu, Novo mesto, na naslov: Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o., Trbovlje, z oznako SR/98 - komisija za odprodajo nepremičnin, zbiranje ponudb - ne odpiraj!

Ponudbe se bodo komisijsko odpirale 8.6.1998 v prostorih prodajalca.

O odpiranju ponudb in njihovi obravnavi bo sestavljen zapisnik, nepravočasno prispelih ponudb komisija ne bo upoštevala.

10. O izbiri najugodnejšega ponudnika bodo ponudniki obveščeni najkasneje 7 dni po opravljeni izbiri.

11. Ta objava ne zavezuje prodajalca, da z najboljšim ali katerikoli drugim ponudnikom sklene pogodbo o prodaji nepremičnin, ki so predmet tega razpisa.

12. Vse morebitne dodatne informacije lahko ponudniki dobijo na naslovu: Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o., Trbovlje, Trg revolucije 12, oz. po telefonu 0601/26-144 int. 384 pri g. Robertu Šternu.

OBVESTILO

Občane, podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva obveščamo, da bo po sklepu župana Mestne občine Novo mesto potekala

JAVNA RAZGRNITEV

A) OSNUTKA SPREMENB IN DOPOLNITEV PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD LETA 1986 DO LETA 2000 IN SREDNJEROČNEGA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD LETA 1986 DO LETA 1990 ZA OBMOČJE MESTNE OBČINE NOVO MESTO (PZ ZA UN POSLOVNO STANOVANJSKEGA KOMPLEKSA V GOTNI VASI)

B) OSNUTKA UREDITVENEGA NAČRTA POSLOVNO STANOVANJSKEGA KOMPLEKSA V GOTNI VASI v času od 22. maja do 22. junija 1998

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Novi trg 6, III. nadstropje
- v prostorih krajevne skupnosti Gotna vas, Trdinova ul. 39, Novo mesto

Pripombe k osnutkom lahko vpišete v knjigo pripomb na krajih razgrnitve ali pošljete na Mestno občino Novo mesto, Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje, Novi trg 6, Novo mesto. Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

Javna obravnava osnutkov dokumentov bo v ponedeljek, 1.6.1998, ob 20. uri v prostorih krajevne skupnosti Gotna vas (Trdinova ul. 39).

Na javnih obravnavah bo izdelovalec dokumentov podrobneje obrazložil osnutka dokumentov in pristojnim dajal pojasnila.

Vljudno vabljeni!

Mestna občina Novo mesto
Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora

Zavod za družbeno planiranje in
urbanistično načrtovanje
Seidlova cesta 1

STO ZABOJNIKOV SMETI

SMO V ZADNJIH ŠTIRIH LETIH
POTEGNILI Z DNA MORJA.
ŠE VELIKO JIH JE SPODAJ.

SLOVENSKI POTAPLJAČI ZA ČISTO MORSKO DNO 23. maj - Hoteli Bernardin

Zahvaljujemo se vsem tistim, ki so akcijo omogočili: objavo oglasa je omogočil

- Intermarketing
- Tiskarna Present
- Radenska
- Mercator Emba
- Frigomar Izola
- Persil - Henkel - Zlatorog
- Press Clipping
- Mi Lesnina
- Hoteli Bernardin d.d.
- Banka Koper d.d.

DOLENJSKI LIST

generálni sponzor

PODRAVNA

z okusom za okolje

Sejem Vino Ljubljana

od ponedeljka 25. do petka 29. maja 1998 od 11. do 20. ure
na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

Na zdravje!

- predstavitev vseh pomembnejših vinogradnikov in vinarjev iz Slovenije
- bogata mednarodna udeležba
- ponudba opreme za vinogradništvo in vinarstvo
- brezplačne pakušine vin za obiskovalce
- degustacije pod strokovnim vodstvom priznanih enologov
- bogato obsejensko dogajanje
- pestra kulturna ponudba
- razstava fotografij vinskih kleti
- razstava vinskih kart
- Na sejemu se pripelje ceneje s Slovenskimi železnicami.

LJUBLJANSKI SEJEM

GOSTINSKI LOKALI - POSLOVNI OBJEKTI

Nakup ali najem

1. Na Reški cesti v Kočevju, poslovni objekt, površine cca 700 m², namenjen trgovski, gostinski ali pisarniški dejavnosti.
2. V Višnji gori, gostinski objekt z urejenimi parkirnimi prostori, skupne površine cca 530 m².
3. V TPC Metlika, poslovni prostori skupne površine 230 m². Možna je prodaja po posameznih zaključenih enotah.

Nudimo ugodne prodajne in kreditne pogoje.

Informacije in prodaja:

SKB - NEPREMIČNINE & LEASING d.o.o.
Ljubljana, Slovenska 54
tel.: 061/1316 212 ali 1322 163, fax: 061/1321 202

P.S.: Obiščite našo Nepremičninsko poslovalnico na Slovenski 51 v Ljubljani, kjer lahko trgujete z nepremičninami z našo pomočjo!
tel. 061 133 5370, fax: 133 5376

SKB-NEPREMIČNINE & LEASING D.O.O.

NEO-DOM, neprofitna stanovanjska organizacija, d. o. o., Emonska 8, Ljubljana, na podlagi 3. člena Pravilnika o oddajanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list št. 26/95 in 31/97)

podaljšuje R A Z P I S

za oddajo neprofitnih stanovanj v najem v Sevnici, objavljen dne 29.1.1998 v Delu in Dolenjskem listu

Nespremenjena ostaja vsebina v naslednjih točkah:

- I. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prosilci za pridobitev neprofitnega stanovanja.
- II. Podatki, ki jih morajo v vlogi navesti udeleženci razpisa.
- III. Dokumentacija, ki jo morajo priložiti k vlogi udeleženci razpisa.
- VI. Vrednost m² stanovanjske površine v navedenih stanovanjskih objektih, na podlagi katerega se bo ugotavljal odstotek lastne udeležbe prosilca, znaša 1.700,00 DEM.
- VII. Komisija, ki bo pripravila prednostni red upravičencev ter vse potrebne predhodne postopke.
- VIII. Udeleženci natečaja dostavijo ali pošljejo vloge za dodelitev neprofitnega stanovanja na naslov: IR INŽENIRING, d.o.o., Krško, 8270 Krško, Cesta krških žrtev 53.
- IX. V primeru, da ne bo dovolj interesentov za razpisana neprofitna stanovanja med upravičenci za dodelitev takšnih stanovanj, bomo le-ta oddali tudi interesentom, ki presegajo limit dohodkov po pravilniku, in ne glede na trenutni kraj stalnega bivališča.

Spremembe so v naslednjih točkah:

- IV. V Objektu Planinska 29 so stanovanja že oddana. V objektu Planinska 26 pa je nekaj stanovanj v izmeri od 47,50 m² do 68,90 m² še prostih.
- V. Rok za vložitev vlog je podaljšan, in sicer do zasedbe vseh stanovanjskih enot. Prosilci bodo obravnavani po vrstnem redu prejetih vlog.

Na gornjem naslovu ali po telefonu št. 0608/21-944 in 22-944 lahko dobite v času od 8. do 13. ure tudi dodatna pojasnila v zvezi s tem razpisom in ustrezne obrazce.

V Ljubljani, 21.5.1998

NEO - DOM - NSO, d.o.o.

Direktor: Aleš Guček, dipl. inž. arh.

Smu

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelave,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

SCOOTER SUZUKI

Cena: ~~475.000 SIT~~
Akcija: 360.000 SIT

Pooblaščen trgovec in serviser
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791
od 8. do 16. ure

Svet OŠ VAVTA VAS

Vavta vas
8351 STRAŽA

razpisuje prosto delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po 53. oziroma 144. in 145. členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. list RS, št. 12/97) ter imeti pedagoške in organizacijske sposobnosti za vodenje zavoda.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjega dela v 8 dneh po objavi razpisa na naslov šole s pripisom "Za razpis ravnatelja".

O izboru bodo obveščeni v 15 dneh po končanem postopku za imenovanje.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO

Ulica talcev 3
8000 NOVO MESTO

razpisuje za šolsko leto 1998/99
naslednja prosta delovna mesta strokovnih delavcev:

- 3 učiteljev slovenskega jezika in književnosti (2 učitelja za nedoločen čas, 1 učitelj za določen čas od 1.9.1998 do 31.8.1999)
- 1 učitelja angleškega jezika (za določen čas od 1.9.1998 do 31.8.1999)
- 1 učitelja nemškega jezika (za določen čas od 1.9.1998 do 31.8.1999)
- 1 učitelja nemškega jezika - polovični delovni čas (za določen čas od 1.9.1998 do 31.8.1999)
- 1 učitelja matematike z računalništvom (za nedoločen čas)
- 1 učitelja matematike s fiziko (za nedoločen čas)
- 1 učitelja kemije z biologijo (za nedoločen čas)
- 1 učitelja gostinskega poslovanja (za nedoločen čas)
- 1 učitelja gostinskega poslovanja - polovični delovni čas (za določen čas od 1.9.1998 do 31.8.1999)
- 1 učitelja zgodovine in družboslovja - polovični delovni čas (za določen čas od 1.9.1998 do 31.8.1999)
- 1 učitelja športne vzgoje - polovični delovni čas (za določen čas od 1.9.1998 do 31.8.1999)

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 8 dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 15 dneh po končanem zbirnem postopku.

RADIO MAX

88,90 MHz

89,70 MHz

Verjemite ali ne...

RADIO
OGNIŠČE

Krvavec Kum
104.5 105.9

VEČ VKLJUČEVANJA V LOKALNO SKUPNOST

LOŠKI POTOK - Konec aprila je bil redni občni zbor Zveze borcev Loškega Potoka, ki sicer spada v območno organizacijo v Ribnici. Trenutno krajevni odbor šteje 65 članov, število pa se povečuje, saj lahko pristopi vsak, ki čuti pripadnost, še posebej pa so zaželeni veterani zadnje vojne za Slovenijo. Na zboru so bili mnenja, da je bilo delo v preteklem obdobju z organizacijo in udeležbo proslav ter obnovo spomenika v Sodolu in drugimi deli dobro opravljeno, zato ga bo še naprej vodilo staro vodstvo z Jožetom Levstekom na čelu. Udeleženci zbora so bili mnenja, da bi se morali več vključevati v lokalno samoupravo, ki pa za Zvezo borcev nima velikega poslušala. Govorili so še o veteranskem dodatku in občinskem prazniku, ki ga občina po več kot treh letih delovanja še nima, starega, ki se jim zdi najbolj primeren, pa zavrača.

A. K.

ZAHVALA

V 83. letu življenja nas je zapustila draga mama

**JOŽEFA
DRMAŽ**
roj. Hrvat

iz Gor. Brezovice 29 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče, svete maše namesto cvetja in jo pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo zdravnikom in drugemu osebju Zdravstvenega doma Šentjerneja in Internemu oddelku Šplošne bolnišnice Novo mesto za dolgoletno zdravljenje, gospodu župniku za lepo opravljen obred in Pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: vsi njeni

NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI

AKCIJSKI GOTOVINSKI POPUSTI DO 20%
UGODNI KREDITI OD TOM + 0% DALJE
PLAČILO NA ČEKE BREZ OBRESTI
MONTAŽA INSTALACIJ
BREZPLAČNA DOSTAVA

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

KREDIT T + 2,8 %

KIA MOTORS

KIA SEPHIA

1.5i 16V 88 KM

PRIDE 1.3i 64 KM
že od 1.099.900 SIT

1.8i 16V 110 KM

Novo mesto
Podbevškova 9
☎ 068/342-444

že od 1.799.900 SIT

SERVIS-REZ. DELI — STARO ZA NOVO

MIZARSTVO

Andrej Bajt, s.p.

V mizarski delavnici
tako zaposlimo mizarja
ali lesnega tehnika.

☎ 068/22-893

FRIZERSKI SALON

v Novem mestu
oddamo v najem.

☎ 068/373-460
ali 22-361

OBČINA TREBNJE

GOLIEV TRG 5
8210 TREBNJE

objavlja razpis za prosta dela in naloge

STROKOVNEGA SODELAVCA

v Oddelku za okolje in prostor

Pogoji:

- VI. stopnja izobrazbe gradbene smeri - nizke in visoke gradnje
- 5 let delovnih izkušenj
- opravljen strokovni izpit
- poznavanje programskih orodij Windows
- znanje slovenskega jezika - govorno in pisno
- vozniški izpit kategorije B

V 65. letu starosti nas je zapustil dragi
mož, oče, stari oče in brat

MIROSLAV STRAJNAR

Klemenčičeva 6, Trebnje

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki
ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu darovali
cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna zahvala dr. Jerneju
Kranjcu za zdravljenje, g. župniku za opravljen obred in
cerkvenim pevcem za pesmi, zapete ob slovesu. Hvala vsem,
ki ste pokojnega imeli radi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Cvetka, sinova Miro in Andrej z družinama,
bratje, sestre in ostalo sorodstvo

Trebnje, maja 1998

Prijateljem in znancem sporočamo,
da je tiho ugasnilo življenje naše ljube
mami, babi, prababi in tete

PAVLE RUSTJA

roj. Hrovat

K zadnjemu počitku smo jo pospremili v družinskem krogu
14. maja na pokopališču v Ločni, le dva dni pred njenim 90.
rojstnim dnevom. Zahvaljujemo se osebju Doma starejših
občanov za skrb in nego, gospodu proštu Lapu za lepo
opravljen obred, vsem, ki ste darovali cvetje in sveče, ter vsem,
ki se je spominjate.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Naša zlata mama si bila,
s svojim zgledom si živeti nas učila,
skromna in trpeča za vedno si odšla,
naj bo lahka zemlja, ki te je pokrila.

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

ANE LAVRIČ

iz Budganje vasi 26

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče
ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju Internega oddelka
Splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje bolečin in skrbno nego. Zahvaljujemo se tudi podjetjem
IMP Livar Ivančna Gorica, KEKO VARICON, d.o.o., STELEM, d.o.o., OŠ Žužemberk, REVOZ Novo
mesto za podarjene vence in denarno pomoč. Hvala Pogrebniemu zavodu Oklešen za organizacijo
pogreba in šmihelskemu pevskemu zboru za zapete žalostinke, stiški godbi za zaigrano žalostinko in
Tišino, govornikom Janezu Glihi, Francu Ožboltu in Simoni Glavan za ganljive besede ob odprtem
grobju. Posebna zahvala g. dekanu za čustveno opravljen obred in vaščanom za nesebično pomoč v
najtežjih trenutkih našega življenja. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Največ sveta otrokom
sliši Slave
tje bomo našli pot,
kjer nje sinovi si prosti
vol'jo vero in postave.
Ak pa naklonijo nam
smrt bogovi, manj
strašna noč je v črne
zemlje krili, ko so pod
svetlim soncem sužnji dnovi!

V visoki starosti je preminila

ANTONIJA GODNJAVEC

Iskreno se zahvaljujemo Interni bolnici v Novem mestu, Domu starejših občanov Novo mesto,
ZZB NOV, gospodu ravnatelju, učencem in učenkam 3. in 4. razreda osnovne šole Trebnje,
gospodu župniku za lepo izveden obred, gospodu Hribarju za izvedbo Tišine, upokojenskemu
pevskemu zboru Trebnje, ge. Tereziji Majer za poslovilni govor in vsem darovalcem cvetja, sveč
in vencev.

Vsi njeni

ZAHVALA

Nič več trpljenja ne bolečine,
življenje trudno končalo je svoj boj.

V 73. letu starosti nas je zapustila
draga sestra in teta

JUSTINA SELJAK

roj. Rupar

iz Grmovelj

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od nje poslovili z lepo mislijo,
jo pospremili na njeni zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala
prav vsem.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ljubil si življenje,
dom, domače,
vendar si nas kljub temu
zapustil brez slovesa.

EVSTAHIJ JANEŽIČ

iz Novega mesta, Nad mlini 29

Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa ponudili
roko na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

V SPOMIN

25. maja minevata dve leti, odkar nas
je za vedno zapustil

STANISLAV PUNGERČAR

z Gruče pri Šentjerneju

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

V SPOMIN

20. maja mineva žalostno leto, odkar
nas je zapustil dragi mož, oče, dedi,
tast, svak, brat in prijatelj

RADOŠ PUŠONJIČ

Grajska, Kostanjevica na Krki

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob
njegovem grobu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustila
draga mama, stara mama, tašča in
teta

MARIJA RIFELJ

roj. Goršin

z Lešnice 3, Otočec

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem, vaščanom,
prijateljem in znancem za nesebično pomoč, podarjeno
cvetje, sveče, za darovane svete maše ter izraze sožalja. Prav
tako se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen obred,
pevcem za občuteno petje in trobentaču za zaigrano Tišino.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje si nam, mama, dala,
celo življenje si garala,
vse za dom in družino žrtvovala.
Grob tvoj bomo z rožami krasili,
nikoli te ne bomo pozabili.
Bog odprl ti je rajska vrata,
v nebesih te veselje čaka,
bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.

V 79. letu starosti je prenehalo biti plemenito srce naše skrbne mame, stare
mame, prababice, tašče in tete

ANE VRANEŠIČ

iz Tribuč 20

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in prijateljem za izraze
sožalja, darovano cvetje in sveče ter številno spremstvo na zadnji poti. Zahvala ge. Darinki za
besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, pevkam iz Dobljč, g. Matkoviču za zaigrano
Tišino, družini Kočevar in Opačak za vso pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Pomlad se na zemljo vrne,
petje slavcev se zbudi,
v cvetje zemlja se zagrne,
zate pa pomladi ni.
(Simon Jenko)

Sredi cvetočega maja je ob vstopu v 55. leto starosti preminil naš

FRANCI LIPAR

iz Družinske vasi 50

Na poslednjo pot je moral zaradi bolezn, krute in neizprosne. Naj ostane lep spomin nanj. Veliko
nam je pomenila pozornost zdravstvenega osebja Kliničnega centra v Ljubljani in v Splošni bolnišnici
Novo mesto v času, ko je Franci iz dneva v dan upal v ozdravljenje, 15. maja pa se je upanje izteklo.
Hvala sorodnikom, še posebej Jožetu Cvelbarju, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze
sožalja, za obilo lepega cvetja in sveč, zdravnici Tereziji Krese, patronažni sestri Majdi, Območni obrtni
zbornici Novo mesto, prav vsem za spremstvo na njegovi zadnji poti, šmihelskim pevcem za zapete
žalostinke, župniku iz Bele Cerke za opravljene pogrebne slovesnosti, gasilcem in zastavonošem za
častno pogrebno spremstvo in govornikom za občutene besede ob slovesu.

Žalujoči: žena Fanika, mama Marija, sestra Fanika in drugo sorodstvo
Družinska vas, 17. maja 1998

tedenski koledar

Četrtek, 21. maja - Feliks Petek, 22. maja - Milan Sobota, 23. maja - Zeljko Nedelja, 24. maja - Suzana Ponedeljek, 25. maja - Gregor Torek, 26. maja - Zdenko Sreda, 27. maja - Avguštin

LUNINE MENE
25. maja ob 21.32 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 21. do 24.5. (ob 18.30) in 25.5. (ob 20.30) komedija Raztreseni profesor. Od 21. do 24.5. (ob 20.30) drama Velika pričakovanja. 27.5. (ob 20.30) drama Marvinova soba.

ČRNOMELJ: 22.5. (ob 20.30) in 23.5. (ob 18.30 in 20.30) komedija Raztreseni profesor. 24.5. (ob 18.30 in 20.30) avturistični film Aljaska.

DOBROPOLJE: 22.5. (ob 21. uri) ameriška drama Titanik. 24.5. (ob 15. uri)

in 20.30) ameriška komedija Odštekano življenje.

GROSUPLJE: 22.5. (ob 20. uri) ameriška komedija Odštekano življenje. 23.5. (ob 20. uri) ameriška drama Titanik.

KOSTANJEVICA: 23.5. (ob 20. uri) film Poljub za lahko noč.

KRŠKO: 21.5. (ob 18. uri) komedija Je ali ni? 22.5. (ob 20. uri) in 24.5. (ob 18. uri) akcijski film Škratje. 26.5. (ob 18. uri) drama Marvinova soba. 27.5. (ob 18. uri) film Raztreseni profesor.

METLIKA: 22.5. (ob 18.30) avturistični film Aljaska. 24.5. (ob 18.30 in 20.30) komedija Raztreseni profesor.

NOVO MESTO: 21. in 27.5. (ob 19. uri) fantastični film Prvo srečanje - Zvezdne steze. 21. in 27.5. (ob 21. uri) drama Dobri Will Hunting.

RIBNICA: 23.5. (ob 22. uri) ameriška komedija Odštekano življenje. 24.5. (ob 17. uri) ameriška drama Titanik.

ŠENTJERNEJ: 22.5. (ob 20. uri) film Poljub za lahko noč.

VELIKE LAŠČE: 23.5. (ob 20. uri) ameriška komedija Odštekano življenje. 24.5. (ob 20. uri) ameriška drama Titanik.

film

UMRLA JE LEGENDA

Prejšnji četrtek je v starosti 82 let po srčnem infarktu umrl Frank Sinatra, eden največjih pop umetnikov (pevec in igralec) vseh časov. Poznali so ga vsi, od mafijcev do predsednikov držav. Posadil ni nobenega drevesa, se je pa štirikrat poročil, posnel več kot 200 pesmi in pod avro prav posebne slave dočakal lepo starost.

Petkovo jutro se še niti naredilo ni dobro, že so svetovne zvezde šovbiznisa in politike ob prvi skromni novici, da je umrla legenda, ki so jo klicali tudi The Voice (Človek z glasom), Modrooki in celo Direktor vseh direktorjev, divje zasprintali, kdo bo hitreje in čimbolj pompozno povzel njegovo življenje ter se predstavil kot Frenkov dolgoletni prijatelj ali vsaj zelo dober znanec. Stari šarmer je res živel dovolj dolgo, da lahko mirno rečemo, da se je rokoval s polovico tistih, ki so v tem stoletju kaj pomenili. Pri zadnjem poznanstvu mu je nedvomno pomagalo njegovo italo-ameriško poreklo, prišeste k temu mizerno otroštvo v revnem New Jerseyju in tmast, prepirljiv,

šefovski značaj, pa dobite izredno jasno predstavo o njegovi življenjski volji.

Na glasbeni sceni je bil kralj čez pol 20. stoletja, vse od drugovojnih bigbendov do devetdesetih, ko je z novodobnimi šampioni popa, med drugim tudi z Bonotom iz U2-ja v duetih posnel dvojni album svojih najlepših viž. Res, stari je imel način, stvari je počel tako, kot je pel, na njegov My way, s talentom, ležernostjo, šeprijem. Sinatra je bil blagovna znamka, ki se zgodi le po nekaj desetletjih. Grammy so se vrstili, za vlogo v filmu Od tvoj do večnosti iz leta 1953 je dobil oskarja, čeprav ni igral niti približno tako dobro, kot pel.

Okej, zveni kot molitev, ampak vseeno, kaj so o njem rekli, naštejmo le prve v vrsti: Tony Bennet, Iglesias, Streisandova, Clinton, Blair, Chirac in tretja žena Mia Farrow, bolj znana kot piar za moralo pri Woodyju Alenu: "Gazde ni več", "njegov glas pa bo za vedno med nami", "imel je na tisoče posnemovalcev in niti enega vozornika", "nastopal je z neprekosljivo eleganco in srčno toplino", "pel je z lahkoto in inteligenco in še: "bil je moja prva ljubezen in najboljši prijatelj". Sinatrovi otroci in vnuki, ki jih je že za srednje veliko društvo, so rekli, da je ati in dedi bil in bo zanje vedno edina in glavna oseba v življenju. Amen. TOMAŽ BRATOŽ

elmet d.o.o.

Novo mesto
Trgovina, proizvodnja,
projektiranje in montaža

Občne Mestne občine Novo mesto obveščamo, da bomo v prihodnje vzdrževali javno razsvetlavo na območju Mestne občine Novo mesto.

Vse okvare javne razsvetljave lahko sporočite na telefonsko številko:

068/324-400

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustija
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrkih. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 1. polletje 5.070 tolarjev, za upokojence 4.564 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojence 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tužno letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.
Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniška priprava vsega časopisnega stavka, prelom barvnih strani in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, d.o.o. Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

ELEKTRONIKA

BARVNI TELEVIZOR z daljinskim upravljanjem in teletekstom prodam. ☎ (041)717-159. 2080

KMETIJSKI STROJI

KOMBAJN CLASS, širine 2.70 m in plug, 12 col, prodam. ☎ (068)69-245. 2078
SAMONAKLADALKO Sip 17, rotacijsko koso Sip 135 in kosilnico BCS prodam. ☎ (068)21-149. 2077

MOTORNA VOZILA

FORD ESCORT CLX karavan 1.8 D, letnik 1996, 44.000 km, odlično ohranjen, prvi lastnik, garaziran, redno servisiran na pooblaščenem servisu, registriran do 3/99, airbag, CZ, servo volan, z dodatno opremo (srebrna barva, radio, alarm, strešno okno s sončnim ventilatorjem, 4 zimske gume) prodam. ☎ (068)58-243. 1812
GOLF D, letnik 1990, 5V, prodam. ☎ (068)341-529. 2026
CLIO 1.2, letnik 1996, registriran, prodam. ☎ (068)79-696. 2028
R 4 GTLJ, letnik 1986, registriran do konca decembra 1998, prodam. ☎ (068)324-919. 2031
JUGO 45, letnik 6/91, siv, solidno ohranjen, drugi lastnik, 82.000 km, prodam za 220.000 SIT. ☎ (068)20-330, zvečer. 2034
OPEL VECTRA, letnik 1989, sive kovinske barve, 116.000 km, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)628-851. 2040
OPEL ASTRO 1.7 D, letnik 1992, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)628-851. 2042
OPEL ASTRO 1.4 karavan, letnik 1992, 108.000 km, prodam. Jerman, ☎ (041)671-376. 2052
KARAVAN FORD ESCORT Tdi, prvi lastnik, prevoženih 53000 km, letnik 10/94, prodam za 1.650.000 SIT. ☎ 068/23-309. 2052

AKCIJA SUZUKIGRAND

Izjemno ugodna cena za izbrane modele '98

- ALTO GRAND že od 1.100.000 SIT
- SWIFT GRAND že od 1.400.000 SIT
- BALENO GRAND že od 1.700.000 SIT
- SAMURAI GRAND že od 2.000.000 SIT
- VITARA GRAND že od 2.800.000 SIT

BOGATA OPREMA 3-LETNA GARANCIJA UGODEN KREDIT 1-5 let TOM + 6% UGODEN LEASING s preostankom vrednosti

Dva dodatna paketa
Galant Modeli 98 z veliko dodatne opreme

Exclusive Omejena količina modelov z izjemno nizko ceno

Pooblaščen trgovec in serviser
AVTOSERVIS MURN
Ressova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791
od 8. do 16. ure

medle

Šentjernejska cesta 13, 8000 Novo mesto, tel.: 068/323-673, fax: 068/341-673
PVC STAVBNO POHIŠTVO
• OKNA • VRATA • VSEH OBLIK •
na zalogi v 6 barvnih odtentkih

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- FASADNI PROFILI
- SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIJE
- MONTAŽA IN SERVIS

HYUNDAI PONY 1.5 LS, 5V, letnik 1994, 57.000 km, prodam. Faleskini, ☎ (068)83-104. 2053
OPEL CORSO 1.5 D, letnik 1990, prodam. ☎ (068)66-675, popoldan. 2054
CORDOBO GLX, staro 3 leta, 48.000 km, rdečo, prodam. ☎ (068)85-843. 2057
R 4 GTL, letnik 1992, prodam. ☎ (068)89-218. 2058
GOLF D, letnik 1988, bel, prodam. ☎ (068)321-645. 2064
R FIVE 1.4, letnik 10/95, 45.000 km, bel, dvoje vrat, prodam. ☎ (068)325-109. 2065
R 4 GTL, letnik 1991, registriran do 10/98, 87.000 km, prodam. ☎ (068)52-178. 2066
Z 101, vozno, prodam, lahko za rezervne dele! ☎ (068)27-841. 2068
GOLF 1.4 CL, letnik 6/94, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (068)24-353 ali 21-335. 2070
BMW 325 IX, model 1990, odlično ohranjen, prodam za 1.400.000 SIT. ☎ (0609)651-290. 2076
CROMO, letnik 1988, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (0608)80-355. 2086
TWINGO, letnik 1997, prodam. ☎ (068)73-075. 2087
OPEL ASTRO 1.7 D, letnik 1992, rdečo, prodam. ☎ (068)23-156. 2094
R 5 FIVE, 3V, rdeč, prva registracija 10/95, prodam. ☎ (068)23-156. 2095
OPEL KADETT 1.3, letnik 1989, registriran do 10/98, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)57-336. 2104
OPEL KADETT, letnik 1988, in golf D, letnik 1988, prodam. ☎ (068)52-246. 2079
R 4 GTL, letnik 12/91, registriran do konca marca 1999, prodam. ☎ (068)57-391. 2075
126 P, registriran do 5/99, letnik 1986, prodam. ☎ (068)45-371. 2043
R 5 campus, letnik 1993, 3V, rdeč, prodam. ☎ (068)89-095. 2071
AUDI 80 1.6, letnik 1990, kovinsko siv, prodam ali menjam za R 5. ☎ (041)631-340. 2082
R 4 GTL, letnik 12/89, registriran do 12/98, 94.000 km, zelo dobro ohranjen, redno servisiran, prodam. ☎ (068)26-146. 2072
R 5 CAMPUS, letnik 1992, registriran do 10/98, 5V, tonirana stekla, kovinske barve, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)79-831. 2096
DAIHATSU CHARADE TD, letnik 12/90, 80.000 km, prodam za 530.000 SIT. ☎ (068)323-905. 2035
HROŠČ, registriran do konca leta, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)85-509. 2019
OPEL ASTRO 1.6, 4V, letnik 12/92, prodam. ☎ (068)75-060. 2047
FIAT UNO 1.0 fire, 49.000 km, letnik 5/93, registriran do 5/99, nepoškodovan, odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)75-304. 2090
R 4 GTL, letnik 1986, registriran do oktobra, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)75-405. 2091
ALFA ROMEO 75 2.0 TD, letnik 1986, prodam. ☎ (068)341-457. 2073
126 P, rdeč, registriran do 3/99, 25.000 km, izredno ohranjen, prodam. ☎ (068)44-168. 2069
JUGO 45, letnik 1988, registriran do 30.6., prodam za 100.000 SIT. ☎ (068)45-362. 2063
VW 1300 J, letnik 1971, registriran do 6/98, prodam za 70.000 SIT. ☎ (061)802-351. 2022
GOLF DIZEL, 1.88, reg. do avgusta, prev. 92.000 km, prodam. ☎ (068)75-334; 041/697-963.
JUGA PO DELIH prodam. ☎ (068)26-669.

POHIŠTVO

DVOSED IN FOTELJ (usnje), okroglo stekleno mizo, 4 stole in hladilno skrinjo, 120-litrsko, prodam. ☎ (068)22-757. 2062
OHRANJENO KUHINJO Gorenje zelo ugodno prodam. ☎ (068)27-193. 2045

POSEST

STAREJŠO HIŠO z zemljiščem, 1200 m², na lokaciji Šentpavel 21, Šentvid pri Stični prodam. ☎ (062)102-041. 2027
NA ČATEŽU OB SAVI prodam starejšo hišo s telefonom, parcela 700 m². ☎ (061)724-173, Tomaž, popoldan. 2049
VIKEND z vinogradom, 270 trt, voda, elektrika in 7 a zemlje prodam. ☎ (068)53-801. 2059
NA NOVEM LJUBNU pri Drganjih selih prodam počitniško hišo z inventarjem, vinogradom, sadovnjakom, garažo (nad njo je brunarica), elektriko, telefonom, asfalt skoz (pri palčkih). ☎ (061)343-818 ali (068)84-252. 2081

NA DOLGI NJIVI pri Pletterjah prodam kmetijsko zemljišče (njiva, travnik) v skupni izmeri 28 a, primerno tudi za vinograd. ☎ (068)42-442. 2101
V NOVEM MESTU, na Grmu, oddam hišo. ☎ (068)22-249. 2093

PREKLICI

F. KUŽNIK se opravičujem Miranu Kovačiču za izrečene besede. 2051

PRODAJ

OPAŽ in ladijski pod že za 540 SIT z dostavo, smrekov, suh, 7 cm! ☎ (063)451-082. 811

AVTOMATIKO SCHMIDT za dvostezno kegljišče z vso opremo, prodam. ☎ (061)785-138. 2067
KAMP PRIKOLICO Adria, letnik 1985, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)87-995. 2076
VEČJO KOLIČINO koruze v zrnuju prodam. ☎ (068)73-634. 2021
ŽAGO GATER, širina 50 cm, prodam. ☎ (063)461-001 ali (063)461-176. 2044
CAMP PRIKOLICO, letnik 1987, letno-zimsko, z baldahinom, za 4 osebe, prodam. ☎ (068)60-445. 2061
POHORSKI ŠKRILJAVEC, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 2105
STENSKI OPAŽ, bruna, ostrjša, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nudimo prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 2105
ŽENSKO GORSKO KOLO, dobro ohranjeno, prodam. ☎ 068/23-265.
RDECE in belo vino prodam. Jože Krašovec, Velike Brusnice 74, ☎ (068)85-668. 2083
SLIVOVKO prodam. ☎ (068)89-260. 2083
HLADILNO SKRINJO, amatersko filmsko kamero, električni bojler, barvni televizor, fotoaparate, vse malo rabljeno, novo etažno centralno peč, 20.000 Keal prodam, kupim pa električni generator. Milan Kozolc, Košenice 62, ☎ (068)27-466. 2084
KAKOVOSTEN CVIČEK, šentjernejski okoliš, ugodno prodam. ☎ (068)42-135. 2032
BUKOVO HLODOVINO prodam. ☎ (068)78-066. 2088

RAZNO

PLESKANJE napuštev - ostrjšij in fasad nudimo. ☎ (0609)648-942. 2032
V NOVEM MESTU, na ugodni lokaciji, z možnostjo uporabe večjih parkirnih prostorov, oddam v najem poslovna prostora, (80 m² in 10 m²), primerno za salon avtomobilov ali podobno trgovinsko dejavnost. Avto moto Novo mesto, d.o.o., Zwitrova 1, Novo mesto, ☎ (068)322-159. 2085
PLOŠČE za opaženje, punte in plohe posodim. ☎ (068)342-506. 2100
V VARSTVO vzamem otroke. ☎ (068)83-743, od 11. do 14. ure. 2055
V TURISTIČNEM NASELJU Stinica, nasproti otoka Rab, dam v najem apartma s petimi ležišči. ☎ (0608)75-038. 2098

Kupim dobro ohranjen čoln gumenjak z lesenim ali plastičnim dnom in motorjem Tomos 4 ali 4,5. Tel. 041/680-682 ali 041/691-434.

SLUŽBO DOBI

NAGROBNE SVEČE nudimo v nadaljnjo prodajo pod ugodnimi pogoji. Možna tudi redna zaposlitev. ☎ (0609)622-668. 1372
PROSTI ČAS + PRIDNOST = DENAR. V prijetnem kolektivu vas za komercialno-terensko delo ustrezno usposobimo in odlično nagradimo! Kličite med 9. in 15. uro na ☎ (061)159-94-07. 2025
UREJENO ŽENSKO za pranje, likanje in čiščenje samskega stanovanja v Novem mestu iščem. ☎ (068)322-664, od 12. do 14. ure ali (041)699-200. 2033

VOZNIKA C- in E- kategorije zaposlim. ☎ (068)44-836. 2031
S TRDIM DELOM do lepega zaslužka! ☎ (062)106-517. 2067
NATAKARICO redno zaposlimo v baru Ina na avtobusni postaji v Novem mestu. Sobota in nedelje proste. ☎ (068)85-966. 2102
DELO NUDIMO prijaznemu dekletu v gostinskem lokalu v centru Novega mesta. ☎ (068)342-030, po 17. uri. 2103

SLUŽBO IŠČE

V BLIŽINI Novega mesta, Straže ali Dolenjskih Toplic pospravljam in likam na doma. ☎ (068)83-733. 2040

STANOVANJA

V NOVEM MESTU, Nad mlini, prodam dvosobno stanovanje. ☎ (068)323-336. 2052
OPREMLJENO dvoipol sobno stanovanje oddam v najem. ☎ (068)324-038, po 16. uri. 2098
ENOINPOLSOBNO polkletno opremljeno stanovanje z garažo na Jakčevi ul. v Novem mestu prodam. ☎ (068)21-160. 2041
ENOSOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068)24-402. 2040
GARSONJERO v Novem mestu oddam. ☎ (068)25-277. 2051
GARSONJERO v Novem mestu, delno opremljeno, oddam v najem. Predplačilo do 12 mesecev! ☎ (068)20-524. 2074

ŽENITNE PONUDBE

POMLADNI VETER - nevezana dekleta žene, spoznajte nove prijatelje! Prosimo, pišite nam na: Stik, p.p. 4210, 1000 Ljubljana, ali nas pokličite na ☎ (090)43-01156 SIT/min. Stik- oglasite se, veselimo bomo! 192

ŽIVALI

SPREJEMAMO NAROČILA za bele piščance, rjave in grahaste jarkice. Metelko Hudo Brezje 16, ☎ (0608)89-038. 140
BELE PIŠČANCE, kilogramske, rjave in grahaste (samo jarkice) naročamo. Kubele Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)42-524. 250

VALLINICA NA SENOVEM obvešča, če nimate kupce, da sprejemamo naročila za vse vrste enodnevnih in večjih piščancev. Vse informacije dobite na ☎ (0608)71-375. 520
Mlade nesnice, jarkice, hisex, rjave, tik presnosnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostišarje Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-583. Vera Čož, Slepšček 22, Mokronog, ☎ (068)49-711. 1440
PIŠČKA, mešanca, črnega, starega meseca, pol, oddam. ☎ (0608)87-272. 2088
NEMŠKEGA BOKSERJA, starega 6 mesecev, redno cepljenega, prodam. ☎ (068)55-433. 2097
DVA 100-kg prašiča prodam. ☎ (068)78-213. 2092
TELICO FRIZIJKO, brejo v osmem mesecu, prodam. ☎ (068)28-023. 2029
PO NAROČILU pripeljemo na dom očistene domače piščance. ☎ (068)75-121. 2058
TELIČKA, črno-belega, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)75-002. 2096
NEMŠKE OVČARJE, stare 5 tednov, ugodno prodam. ☎ (068)68-672. 2030
PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. ☎ (0608)89-161. 2046

LESNI CENTER HOBY PROGRAM
d.o.o. POSLOVNA ENOTA STRAŽA

LESNI CENTER
PRODAJA LESNIH PLOSKOVNIH REPRMATERIALOV

- IVERAL - domačih in tujih proizvajalcev
- IVERNE PLOŠČE
- ULTRAPAS
- LAMINATI MAX - uvoženi
- MEDIAPAN
- ULTRALES
- PANEL PLOŠČE
- OPAŽNE PLOŠČE
- BUKOVE VEZANE PLOŠČE
- VEZANA PLOŠČA Z NEDRSEČO POVRŠINO (za kamione in dostavna vozila)

SKLADIŠČE IN PRODAJA
STRAŽA, NA ŽAGO 6 (PRED NOVOLESOM)
Tel./faks: 068/84-152 • GSM: 041/630-527
Delovni čas: ponedeljek - petek: od 8. do 16. ure

NOVI PEUGEOT 106

**POZOR!
VEČ OPREME
ZA MANJ DENARJA**

PEUGEOT

SERIJSKA OPREMA

- DALJINSKO CENTRALNO ZAKLEPANJE
- EL. POMIK STEKEL SPREDAJ
- TONIRANA STEKLA
- VOZNIKOVA ZRAČNA BLAZINA
- KODIRAN KLJUČ
- OBRATOMER
- DIGITALNA URA
- DELJIVA ZADNJA KLOP + NASLONI ZA GLAVO
- ODBIJAČI V BARVI KAROSERIJE
- TRETJA STOP LUČ
- PREDOPREMA ZA RADIO Z DVEMA ZVOČNIKOMA

ZA NEVERJETNIH 1.426.000,00 SIT + NAGRADA
UGODNI KREDITI že od TOM + 2,5%
MOŽEN LEASING ZA PRAVNE OSEBE

Avtotohiša DANA d.o.o.

POOBlašČeni PRODAJALEC prodajni center vozil PEUGEOT,
IN SERVISER VOZIL PEUGEOT Adamičeva ul. 12, 8000 Novo mesto
tel.: 068 341 400, 24 838, fax: 068 341 600

UGODNO Enaka oprema za manj denarja pri modelih P-306, P-406, PARTNER in BOXER **POPUSTI**

Kaj ostane od stvari, ki ni potresno zavarovana?

Povzroč

Blizu je vsak potres hud

TOLMIN, 6. oktobr
Saj bi rekli, da gre za z...
iz razvpite serije "Saj ni e
pa je..." , če posledice r
tako hude. Le redki
Tolmiskega s
blag potres, l
dopolodne zatrese
Naključje oz. stolet
ske plasti pa s
je epicenter
naravn
lovih

Komaj kaj

triglav premoženje
zavarovalnica triglav, s.d.

Potresno zavarovanje že od 1. 4. 1998

Nudimo delo komercialistom in podjetnikom za trženje programske opreme.
Pogoj: delno poznavanje računalništva (Windows).
Tel.: 061/15-13-000

DIMNIKARSTVO MIHELČIČ MARJAN, s.p.
Dol. Težka voda 31
8000 NOVO MESTO
objavlja RAZPIS prostih delovnih mest za večje število delavcev - čistilcev.
Vse informacije dobite na tel. številkah: 068/326-057, mob. 0609/622-757.

STARO HIŠO, primerno za vikend, 34 arov zemlje, ob Kolpi v Beli krajini, prodam. Podzemelj 20, 8332 Gradac, tel. 068/26-610.

NAŠE STRANKE ZAKURIJO SVOJE KUPCE!
Za delo s stalnimi in novimi strankami iščemo omejeno število samostojnih komercialistov.
Cenjene kandidate vabimo na obisk naše poslovne stavbe na Vošnjakovih 7/B v Ljubljani.
Informacije: tel. 061/1321-405.

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na štirinajsto nagradno vprašanje se je pravilno glasilo, da so bile v zadnjem Dolenjskem listu barvne prva, 13., 14. in zadnja stran. Srečo pri žrebanju za darilni bon je imela Biserka Verstovšek iz Volčičeve 31 v Novem mestu.
Med naročniki s plačano naročnino za 1. polletje (ali celo leto) so bili za junijski nagradni izlet izžrebani: Vince Muhič iz Dreznika 6 pri Vinici, Katarina Rudman iz Loke 1 pri Leskovcu in Franci Škrjanc iz Roženberka 7 pri Šentrupertu.
Izpolnite pravilno petnajsti nagradni kupon (za pravilno izpolnitev bomo šteli oba odgovora) in prilepljene na dopisnici pošljite na naslov uredništva v Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 26. maja, ko bomo izžrebali še zadnje tri izletnike in dobitnika darilnega bona Kovinotehne za 5.000 tolarjev.

NAGRADNI KUPON št. 15
Vprašanje: Ali se strinjate, da nadaljujemo z vprašanji za nagrado - darilni bon Kovinotehne?
da, ne
Moj naslov: _____

ABANKA D.D. LJUBLJANA

PRETEHTANO
PREMERJENO
PREVERJENO

UGODNA STANOVANJSKA POSOJILA

TOM + 6,95 %
10 let, brez depozita

TOM + 6,75 %
10 let, 20-% depozit

POTROŠNIŠKA POSOJILA V GOTOVINI

fiksna obrestna mera

3 meseci, **TOM + 5 %**
6 mesecev, **TOM + 6 %**

POSOJILU LAHKO PRIDOBITE V VSAKI ENOTI ABANKE V SLOVENIJI.

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po 068/323-610 ali 041/623-116

GOTOVINSKA POSOJILA Muzejska 3 068/321-751	ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.
RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE APROS, d.o.o., Novo mesto	3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na 068/321-926, g. Zdenko Potočar.
GOTOVINSKA POSOJILA Kolodvorska 45, Črnomelj 068/53-453, 0609/643-216	ZASTAVLJALNICA vam nudi kratkoročna posojila na osnovi zastave čekovnih blanketov, delnic in certifikatov. REALIZACIJA POSOJILA TAKOJ!
TERME BANOVC, 15-ODST. POPUST ZA UPOKOJENCE	V času od 20. maja do 20. junija dajemo upokojencem 15-odst. popust. V poletnih počitnicah bivajo otroci do 12. leta zastonj. Pridite na oddih, počitnice! Informacije in rezervacije: Terme Banovci, 069/13-400, fax 069/87-703.
KIK INTERIER, d.o.o. Novo mesto 068/321-028	Vabimo vse zainteresirane za suhomontažno gradnjo, da nas obiščejo na sejmju obrti in podjetništva.
TABAKUM, d.o.o. Novo mesto 068/341-288, 341-810	VELIKA IZBIRA: vrtnih kosilnic, nahrbtnih in bočnih, kosilnih mini traktorjev, motornih žag, agregatov za pranje pod visokim tlakom, škropilna in pršilna tehnika... NOVO: motorna kolesa - SKUTERJI! POPUSTI * OBROČNA ODPLAČILA * VABLJENI! VSE NA ENEM MESTU - V NOVEM MESTU

ŠIŠKO, steklarstvo, s.p.
Podbevškova 3, Novo mesto
objavlja prosta delovna mesta:
• 1 poslovne sekretarke (določen čas)
pogoji: končana srednja ekonomska šola
• 2 brusilcev stekla.
Prijave sprejemamo 8 dni po objavi na gornjem naslovu.

SALON ZA PSE
BUDNOVA
UL. TALCEV 12 NOVO MESTO
068 324-377

MGM, d.o.o.
Novo mesto in bližnja okolica!
Odpiramo novo predstavništvo! Prostim še nekaj delovnih mest. Pogoj: SSI ter možnost nastopa dela takoj!
Dodatne inf. na tel. 061/162-13-28.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, 1330 Kočevje, tel./fax 061 855 666

F-plus
TRGOVINA z glasbilo
Šmihelska c. 19, Novo mesto
tel.: 068/323-820

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE
Vsi, ki boste od 20. 2. 1998 do konca junija nakupovali v naši trgovini, si lahko prislužite lepo nagrado (srečko dobite pri nakupu nad 5.000 SIT).

Novost v naši ponudbi
HARMONIKE ZUPAN
5 let
NAGRADA: klasična kitara YAMAHA

Anica in Jože Prus

zadnja leta pa je delovodja v združenih vinogradih. Nikoli se ni branil tudi nasvetov strokovnjakov. "Ko je bil dr. Julij Nemanič vodja vinske kleti, mi je kar na hrbtno stran nalepke za metliško črnino napisal najpomembnejše napotke pri tehnologiji predelave grozdja. Še vedno jih imam pred očmi," se spominja.

Ko so se začela ocenjevanja vin za metliško Vinsko vigred, so pri Prusovih še bolj razmišljali, kako pridelati vino, ki bo čimbolj všeč ljudem. "Recepta za dobro vino ni. Mošt in potem vino je potrebno negovati in crkljati kot dojenčka. Vino je živa stvar in prav nič pri njegovi negi ne sme biti prepuščeno naključju," pravi Jože, ki ne ve le, kako pridelati grozdje in ga predelati v vino, ampak tudi, kako vzgojiti trto, saj je 20 let tudi trsnikar. A čeprav so Prusovi za svoja vina dobili na Vinski vigredi že veliko odličij, jim je kar nekajkrat le malo manjkalo do najvišjega naziva. Na letošnjem ocenjevanju pa je njihov rumeni muškati-jagodni izbor z 19,44 točke postal šampion lanskega vinskega letnika.

Vendar Jože zatrjuje, da so za vse uspehe na njihovi domačiji zaslužni vsi družinski člani. Poleg žene Anice - skupaj sta tudi uradno zapisana kot pridelovalca vin - še otroci Jožek, Simona in Matjaž ter mama Terezija. Skupaj tudi poskušajo vedno kaj novega. Na sedem tisoč trtah, kar je za belokranjske razmere kar veliko, namreč zraste dovolj grozdja, da ga lahko puščajo tudi za posebne trgatve, zlasti še če je vreme tako ugodno kot lansko jesen. Tako imajo Prusovi kar sedem predikatnih vin lanskega letnika. Za štiri od njih so grozdje trgali po novem letu, 14. februarja pa so iz sušenega grozdja stiskali še Valentinovo vino. A pravijo, da jih letošnje priznanje ne bo uspavalo. Medtem ko bi človek pričakoval, da so dobili največ, kar so si želeli, Prusovi zatrjujejo, da bodo še naprej iskali skrajno mejo, do katere je možno vino še izboljšati.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Milan Popovič iz F plusa.

F-plus je bil prvi

Novomeška trgovina, specializirana za prodajo glasbil

NOVO MESTO - Na glasbenih šolah po Dolenjskem ne manjka učencev, precej dela imajo tudi zasebni učitelji glasbe, najdejo pa se tudi pravi samouki. Zanimanju vzporedno gre povpraševanje po instrumentih. V Novem mestu je glasbila mogoče kupiti v več trgovinah, prva, le glasbeni ponudbi namenjena trgovina na Dolenjskem pa je bila prodajalna F-plus, ki bo naslednji mesec praznovala petletnico delovanja.

Njen lastnik Milan Popovič pravi, da je v trgovini bilo v vseh petih letih največje popraševanje po kitarah, akustičnih in električnih, precej se proda tudi instrumentov s klaviaturami, od pianov do sintetizatorjev, pihal in trobil pa tudi godal in tolkal. Kupci v F-plusu so tako ljubiteljski kot poklicni glasbeniki, med njimi tudi glasbene šole in pihalni orkestri. Po konkurenčnih cenah ponuja glasbila ameriške, japonske, britanske, italijanske, nemške in slovenske izdelave, med znanimi znamkami so Yamaha, Marshall, Fender, Washborn in Zupan, a Popovič zatrjuje, da ni instrumenta, ki bi ga v primerem času ne mogel po naročilu nabaviti.

MiM

Jutri se v Metliki začne Vinska vigred

Prireditelji pričakujejo, da se bo kljub novemu zakonu o varnosti cestnega prometa v treh dneh na vseh treh metliških trgih zvrstilo na tisoče obiskovalcev - Otvoritev z vinsko kraljico

METLIKA - Za vinarsko-turistično-folklorno prireditev Vinsko vigred v Beli krajini velja - tako vsaj pravi predsednik prireditvenega odbora metliški župan Branko Matkovič - ni potrebno delati nikakršne reklame več. Ljudje dobro vedo, da se bo na vseh treh metliških trgih zagotovo kaj dogajalo.

16. Vinska vigred bo 22., 23. in 24. maja, na njej pa se bo zvrstilo več kot 30 različnih predstavitev,

• **Novost letošnje Vinske vigredi je, da so v metliški vinski kleti napolnili steklenice z vrhunsko metliško črnino letnika 1995, ki ima posebno nalepko z napisom "Vinska vigred v Beli krajini". Tega vina sicer ne bo moč kupiti, ampak gre zgolj za promocijski material. Prireditelji pa razmišljajo, da bi v prihodnje metliško črnino z najvišjo oceno razglasili za kraljico ter jo na Vinski vigredi tudi posebej predstavili. Omeniti velja še, da je metliško turistično društvo Vigred prav pred prireditvijo izdalo zloženko o Vinski vigredi in Metliki.**

degustacij in nastopov. Četudi bo uradna otvoritev jutri, 23. maja, ob 20. uri, ko bodo podelili tudi najvišja priznanja za ocenjena belokranjska vina lanskega letnika, se bo prireditve začela že štiri ure prej z vodeno degustacijo za glavnega pokrovitelja SKB banko, d.d. Obiskovalci bodo letos pili še posebej dobra vina, saj je bila lanska letina zares izjemna. Ocenjenih je bilo kar 23 različnih vrst vin in 17 predikatov, župan Matkovič pa je prepričan, da je k tej pestrosti vinske ponudbe pripomogel tudi tekmovalni duh, ki je "ušel iz steklenice" prav na Vinski vigred. Kljub odličnim lanskim vinom pa njihove cene na prireditvi ne

bodo nič višje kot zadnji dve leti z izjemo cen predikatnih vin. Poskusiti pa bo mogoče tudi vina iz z Metliko pobratenih občin Ronke in Wagnerja.

Kljub temu da je nedavno začel veljati novi zakon o varnosti cestnega prometa, je predsednik prireditvenega odbora prepričan, da ne more vplivati na manjši obisk

Vinske vigredi. Morda bo le grobni pri parkiranju vozil manjša, s budo poleg turističnih avtobusov iz vse Slovenije in celo posebnega vlaka vse tri dni prireditve vozili iz Črnomlja oz. Dobljč ter Dolenjskih Toplic skozi Novo mesto v Metliko in seveda nazaj tudi posebni avtobusi.

M. BEZEK-JAKŠE

SREČANJE VINSKIH KRALJIC - Prva slovenska vinska kraljica Lidia Mavretič iz Drašičev je pretekli petek v njihovi zidnici v Vidošičih v Metliki pripravila prvo srečanje slovenskih vinskih kraljic. Zaradi zadržanosti se ga žal niso mogle udeležiti vse kraljice in princeze, vendar direktor vinske akademije Veritas Branko Vodušek objubil, da bo srečanje postalo tradicionalno. Poudaril je, da si Veritas skupaj s Pomurskim sosedom prizadeva za prepoznavnost slovenske vinske kraljice in s tem slovenskega vinogradništva in vinarstva. Metliški župan Branko Matkovič pa je predstavil Vinsko vigred v Metliki, ki se začne jutri, uvod v prireditve pa je bilo že omenjeno srečanje. Na fotografiji (od leve): tretja vinska kraljica Katarina Jenžur iz Leskovca pri Krškem, prva vinska kraljica Lidia Mavretič in njena spremljevalka Irena Kupljen iz Kapele. (Foto: M. B.)

Borutov kamen premore dušo

Precej nenavaden konjiček Boruta Muca iz Križevske vasi - V vsaki kosu obdelanega belokranjskega apnenca pusti del sebe

KRIŽEVSKA VAS - Marsikdo začudeno gleda Boruta Muca iz Križevske vasi pri Metliki, ko brska po kupih kamenja ob robovih polj, ki so ga izruvali iz zemlje, da lažje obdelujejo njive. Muca je, odkar se spominja, kamen zelo privlačil. Danes se sprašuje, zakaj se ni namesto gimnazije raje odločil za kamnoseško Solo, a je morda tako še bolj prav.

Vendar ga kamen ni zanimal zgolj kot nekaj, kar je iztrgal, ukradel naravi, temveč se je predvsem spraševal, kako bi ga obdelal. Zato je šel za eno leto delat h kamnoseku Borisu Udovču na Gorenjsko, potem pa je začel sam doma ljubiteljsko obdelovati kamen. Za pomoč si je staro odsluženo strožnico za obdelavo kovin preuredil za obdelavo kamna, sicer pa v glavnem vse delo opravi

ročno. "Ne zanima me sodobno kamnoseštvo, ki je konfekcijsko. Prav zato mi ni žal, da nisem se kamnoseško Solo, saj bi se gotovo moral tudi sam podrediti tej konfekciji. Ročno delo, kjer je vsa izdelave unikat, mi daje veliko možnosti tudi za umetniško oblikovanje. Nekje sem slišal, da imajo tudi kamen dušo, če ga gledaš s srcem," pravi Borut. Nema obiskovalcev je tudi začuden, kaj vse je z veliko spretnostjo domišljije ter ljubezni do kamna mogoče narediti iz belokranjskega apnenca.

A ker ročnega obdelovanja kamna nima več skoraj kje videti, se je veliko učil kar sam, prisluhnil nasvetom mojstra Petra Plešca z Otovca, dobrodošel pa je bil tudi seminar za kamnoseke v Ljubljani, ki ga prav sedaj zaključuje, kjer so se učili ročnega kamnoseškega dela. Zanimivo pa je, da je kljub obilnemu znanju in številnim izkušnjam, ki si jih je v zadnjih letih pridobil, kamnoseštvo vedno zgolj Borutov konjiček. Vaze, satulje, pepelnike, svečnike in druge spominke, ki jih iz kamna oblikuje, pa razdeli kot darila. Čeprav njegov poklic v tekstilni tovarni sedaj nima nikakršne povezave s kamnoseštvom, razmišlja tudi o tem, da bi obdelava kamna postala njegov novi poklic.

M. BEZEK-JAKŠE

LJUBITELJSKI KAMNOSEK - Borut Muc pri izdelavi nosilca za balkon, ki ga pripravlja za zaključni izpiti na seminarju za kamnoseke. (Foto: M. B.-J.)

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot Slavka Klančičarja

Vročekrvni Španci

Ne vem, če je vse čisto res, ko pa ljudje tako radi znesajo skupaj vsega vraga. Prišlo se je takrat, ko so se uslužbenke Gozdnega gospodarstva Novo mesto šele prijavljale za ekskurzijo po Španiji. Na enem izmed obratov je nekdo hotel prestrašiti sodelavko v najbolj ših letih, pa je rekel: "Španci, to so ti vročekrvni narod! Nobena ni varna pred njimi, pa naj bo mlada ali stara." "O, potem se moram pa zagotovo prijaviti," je odgovorila ta, ki naj bi bila prestrašena in tudi drugače hitro ruzume šalo. Pa se je res. Šala se je hitro razširila. Kaže da jo je slišal tudi soproga omenjena, kajti tudi on se je potem prijavil za izlet. Za vsak slučaj, iz varstvenih razlogov.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Na črnomaljskem Majerju ni prometnih oznak, v Trebnjem pa premij za živino - Podpora Pušu - Iz Zarje račun za 28 tolarjev - Hitri zdravnik - "V Šentjerneju nas je veliko!"

Pomlad se zdaj bohoti za vsakim vogalom, trava raste celo bolj, kot bi si nekateri kosci želeli. Leopold Korevec iz Črnomlja nam je sporočil, da tamkajšnja komunalna redno kosi znotraj ograje begunskega centra. "Zakaj ne kosijo še onstran ograje, saj je lastnik tu in tam isti - ministrstvo za obrambo! Ampak ne, na drugi strani moramo za košnjo poskrbeti kar sosedje. Država podpira lenobo, naj bi raje učila dela! Tako bi bolj pomagala beguncem."

Koreveca je tudi zanimalo, zakaj v poslovno-obrtni coni Majer, kjer je vse več zaposlenih in strank, ni prometnih oznak. Anton Planinc iz Sveta za preventivo v cestnem prometu za občino Črnomelj nam je povedal, da so pred kratkim že uredili oznake ob izhodu na glavno cesto, sicer pa je komisija za urejanje cestništvu na zadnji seji obravnavala predlog ureditve in ga poslala v postopek občinskemu oddelku za okolje in prostor. Postopek bo terjal še nekaj časa, koliko, nam zaradi odsotno-

sti odgovorne osebe še ni uspelo izvedeti. Potrebno je namreč zagotoviti sredstva in naročiti prometne znake.

Bralka J. S. iz Rodin pri Trebnjem je že sama iskala informacije pri zadrugi in nato pri pristojni službi na občini, pa do pravega odgovora še ni prišla. Zvedela je, da v okoliških občinah kmetje prejema premije za živino, edino v trebanjski se menda ne dobi nič. O tem se bo pozanimal naš novinar. Z ugotovitvami v komentarju "Krška kolesarska afera" se ne strinja Damjan Redek iz Novega mesta. Gregorja Puša pozna in meni, da je strokovnjak in dober športnik, ki je veliko naredil in tudi sam uspel. "Prav je, da ga vodstvo kluba podpira, saj je njegovo vodilo vedno delo," je povedal Redek.

S Seidlove ceste v Novem mestu je poklical S. G., ki ne more razumeti, kako se stanovanjskemu podjetju Zarja splača pošiljati strankam položnice za 20 ali 30 tolarjev. Že sama položnica in znamka sta strošek, stranke pa so potlej pošti plačale še za 40 tolarjev poštnih stroškov. Kot nam je povedal Egidij Skube, član Zarjine uprave, je šlo za plačilo manjšega stroška pri popravilu kotelnic. Zaradi predpisanega načina obračunavanja družba ni mogla tega zneska "priključiti" ostalim stroškom na rednih položnicah. Ti se namreč nanašajo

na tekoči mesece (kurjava, najemnina), omenjeni znesek pa je bil račun za nazaj.

Glas iz Kostanjevice je spraševal, zakaj kraj še vedno nima prometne oznake za naselje. O zapletih z imenom na tabli (Kostanjevica z ali brez besedice na Krki) smo že pisali, zdaj pa, kot smo izvedeli v krški enoti Cestnega podjetja Novo mesto, pravi napis končno bodo.

Franci Knafelj iz Krškega je bil 12. maja na pogrebni slovesnosti v Velikem Trnu pri Krškem, kjer je nekemu moškemu postalo slabo. Poklicali so 8 let zdravstveni dom, odkoder je po Francijevem mnenju v rekordnem času prispel dežurni zdravnik, kar je pohvale vredno.

Apolonija Brzin iz Šentjerneja potrjuje zgodbo Furarjeve iz prejšnjega časopisa. "V Šentjerneju nas je kar precej, ki smo stari med 40 in 50 let in smo delali v Iskri, zdaj pa smo že 8 let brez službe. Nihče nas noče zaposliti, kot da smo pri 45-ih že za na odpad. Pa imamo do penziona še 20 let! Boli me, ko vidim, kako država tako lepo skrbi za Rome. Stare stoenke imajo le za vsak dan, sicer se vozijo z opli ali BMV-ji, čeprav ni nihče v službi. Po špecerijo hodijo s samokolnic, njihovi otroci pa dobijo šolske potrebščine in oblačila. Nas nihče ne vpraša, kako preživimo in kako skrbimo za otroke," je bila ostra, B. D. G.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

ARS RAMOVŠ (061) 125 33 66

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali na Dunaju... Z manj miljami pa je bolj prijazno... V Brežicah bo lepše.

mobitel

II. Festival Brežice '98 18.7. - 1.8.

SKULPTURE VSAJ ZA NEKAJ ČASA ZAŠČITENE - Se še spomnite največjih grabelj na svetu, ki so krasile vrt ob hiši Jožeta Kramžerja v Pleterjah nad Krškimi in so bile zapisane celo v Guinnessovo knjigo rekordov? Žal je grablje, ki so bile natanko desetkrat večje od običajnih, načel zob časa in so pred kratkim propadle, saj si Jože ni mogel več privoščiti toliko zaščitnega premaza, je pa pred uničenjem za nekaj časa zaščitena ostala galerija na Kramžerjevi kmetiji ob cesti, ki vodi proti Zdolam. Ob pomoči Darka Topolovška je Turistično hortikulturno društvo z Zdol priskrbelo 20 litrov premaza, podjetje Tanin iz Sevnice pa je po posredovanju Aleša Germovška podarilo še 20 litrov zelo kakovostnega premaza biotan. Vsem v Jožetovem imenu hvala! Na sliki: Jože s svojo umetnino. (Foto: T. G.)